

ΘΕΣΗ

Συνέντευξη από την 1η σελίδα

Ο κ. Φιντάν βρέθηκε στα σαλόνια της ΕΕ για να γίνουν θετικά βήματα στο Κυπριακό. Αυτό μάς έλεγαν. Και ο κ. Γεραπερίτης, μετά τη συνάντηση που είχε μαζί του, είπε αναφερόμενος στο Κυπριακό ότι υπάρχει κατανόηση από την τουρκική πλευρά για να καθίσουν οι δυο πλευρές σε διάλογο! Τι απάντησε, όμως, ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών ενώπιον όλων; Το αυτονόητο: Ότι, δηλαδή, θέλει λύση ισότιμης κυριαρχίας και άρση του λεγόμενου εμπάργκο σε βάρος των Τουρκοκυπρίων. Θέλει, δηλαδή, αναγνώριση του ψευδοκράτους και διάλυση.

Ακόμη και αν πάνε οι Τούρκοι σε τριμερή, καμιά πλέον αμφιβολία δεν υπάρχει ότι τα δύο κράτη θα τεθούν επί τάπητος. Και τότε, η βάση των συνομιλιών αλλάζει εκ νέου. Οδεύουμε προς τη νομιμοποίηση της διχοτόμησης. Εάν, από την άλλη, δεν γίνει τριμερής, ποια είναι η εναλλακτική επιλογή όταν διαβεβαιώνει ο Πρόεδρος ότι δεν έχει σχέδιο Β'; Αλλά και το σχέδιο Α', τι είναι; Τα δύο ισότιμα συνιστώντα κράτη με πολιτική ισότητα. Με άλλα λόγια, η προηγούμενη τουρκική θέση, η οποία έχει αγιοποιηθεί επειδή οι Τούρκοι πάτησαν πάνω στην

πολιτική ισότητα για να φέρουν στο προσκήνιο την ισότιμη κυριαρχία. Προσοχή εδώ: Υπάρχουν κάποιοι, πονηρώ τω τρόπω, που λένε: Μα ο Φιντάν και ο Ταϊάρ δεν μίλησαν για δύο κράτη... αλλά για ισότιμη κυριαρχία. Και τι σημαίνει αυτό; Ότι θα πρέπει να βαράμε τις καμπάνες της νίκης επειδή άλλαξε ο Μανολιός κι έβαλε τα ρούχα του αλλιώς; Επειδή μας δουλεύουν οι Τούρκοι; Οι οποίοι, μάλιστα, όταν τους βάλαμε τις προάλλες στις Βρυξέλλες, τι είπαν εκτός των άλλων; Ότι δεν τους αρκεί η ειδική σχέση μέσω της αναβαθμισμένης τελωνειακής ένωσης και ότι θέλουν πλήρη ένταξη χωρίς να τους δεσμεύει το Κυπριακό. Και τι μας λέει η Λευκωσία; Ότι οι εταίροι μας δεν δέχθηκαν την αποσύνδεση. Τι εννοεί; Ότι μας έκαναν χατίρι; Αυτά είναι για τους αδαείς. Υπάρχουν οι κυπριογενείς υποχρεώσεις, δηλαδή η σύνδεση, από το 2005 και 2006, μεταξύ των οποίων και η Αντιδήλωση της 21ης Σεπτεμβρίου, που αναφέρεται στην υποχρέωση της Τουρκίας να αναγνωρίσει την Κυπριακή Δημοκρατία. Όταν όμως η Λευκωσία και η Αθήνα την έβαλαν στο ράφι, γιατί οι εταίροι μας να είναι βασιλικότεροι του Βασιλέως;

ΦΑΚΕΛΟΣ «ΟΥΣΙΕΣ»

Χάθηκαν 184 ζωές μέσα σε 19 χρόνια

Αρνητικό ρεκόρ θανάτων καταγράφηκε το 2023, όταν 19 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους από υπερβολική δόση

ΠΕΤΡΟΣ ΑΥΣΕΝΤΙΟΥ

Κάθε χρόνο στις 31 Αυγούστου πραγματοποιείται η Διεθνής Ημέρα Ευαισθητοποίησης για την Υπερβολική Δόση. Είναι μια μέρα μνήμης αλλά και υπενθύμισης ότι η Πολιτεία οφείλει να σταθεί έμπρακτα στο πλευρό όσων ανθρώπων πολέμουν τον μπαμπούλα των ουσιών, που σπέρνουν τον θάνατο.

Μετά από πρωτοβουλία της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων, χτες Σάββατο η Πλατεία Ελευθερίας φωτίστηκε συμβολικά με λιλά χρώμα στο πλαίσιο της Διεθνούς Ημέρας Ευαισθητοποίησης για την υπερβολική δόση ουσιών, ως ένδειξη ελάχιστου φόρου τιμής για όσους συνανθρώπους μας έχουν χάσει τη ζωή τους από υπερβολική δόση ουσιών και ως αναγνώριση της οδύνης που βιώνουν οι οικογένειες και οι φίλοι τους.

19 νεκροί σε μια χρονιά

Στην Κύπρο, σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος Παρακολούθησης της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ), από το 2004, οπότε ξεκίνησε η καταγραφή του δείκτη, έχουν καταγραφεί 184 θάνατοι, οι οποίοι οφείλονται σε υπερβολική δόση ουσιών.

Ωστόσο, το πιο ανησυχητικό

είναι το αρνητικό ρεκόρ θανάτων που καταγράφηκε το 2023. Συγκεκριμένα, έχασαν τη ζωή τους 19 άνθρωποι, με τους θανάτους να οφείλονται κυρίως στη χρήση διεγερτικών ουσιών, όπως είναι η κοκαΐνη, η αμφεταμίνη και η μεθαμφεταμίνη.

Αναλυτικότερα, το 2004 χάθηκαν 14 ανθρώπινες ζωές, το 2005 καταγράφηκαν 9 νεκροί, το 2006 είχαμε 7 θανάτους από υπερβολική δόση, το 2007 οι νεκροί ανέβηκαν στους 12, το 2008 ήταν 11, το 2009 ξανά 12, το 2010 καταγράφηκαν 9 θάνατοι

υπερβολική χρήση σκαρφάλων στους 16, το 2018 ήταν 12, ενώ το 2019 έπεσαν ξανά σε 5.

Όσον αφορά τη τελευταία τετραετία, τα στοιχεία έχουν ως εξής: Το 2020 καταγράφηκαν 6 θάνατοι, το 2021 είχαμε 10 θανάτους, το 2022 έχασαν τη ζωή τους 5 άνθρωποι, ενώ το 2023 είναι πλέον το έτος με τους περισσότερους νεκρούς από υπερβολική δόση ουσιών, φτάνοντας τους 19 θανάτους.

«Σίκοι, η μείωση του σίγματος θανάτων που σχετίζονται με ουσίες»

Στη «Σ» μίλησε ο Πρόεδρος της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, Δρ Χρίστος Μηνά, ο οποίος αναφέρθηκε στο μήνυμα της Διεθνούς Ημέρας Ευαισθητοποίησης για την Υπερβολική Δόση αλλά και για τα μέτρα που προωθούνται.

Αρχικά ανέφερε ότι το μήνυμα της φετινής Διεθνούς Ημέρας Ευαισθητοποίησης για την Υπερβολική Δόση είναι το «Μαζί μπορούμε», το οποίο τονίζει τη δύναμη της κοινότητας όταν είναι ενωμένη για ένα σκοπό.

Επεσήμανε ότι η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου επιδιώκει να δημιουργήσει μια κοινωνία που κατανοεί καλύτερα τη σημασία της υπερβολικής δόσης ουσιών και πώς μπορεί να προληφθεί. «Παράλληλα, η ΑΑΕΚ στοχεύει στη μείωση του σίγματος των θανάτων που σχετίζονται με τις ουσίες και στη δημιουργία ενός θετικού κλίματος, που να προωθεί τη μείωση των βλαβών οι οποίες συνδέονται με τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών», ανέφερε.

“
Το μήνυμα της φετινής Διεθνούς Ημέρας Ευαισθητοποίησης για την Υπερβολική Δόση είναι το «Μαζί μπορούμε», το οποίο τονίζει τη δύναμη της κοινότητας όταν είναι ενωμένη για ένα σκοπό

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Έτος 46ο – 1η Έκδοση 3 Φεβρουαρίου 1976

Εκδότης και Συνιδρυτής: Κώστας Ν. Χατζηκωστής

Διατελέσας Διευθύνων Σύμβουλος: Άντης Χατζηκωστής (2002-2010)

Διευθυντής Εκδοτικού Οίκου Δίας: Χρύσανθος Τσουρούλλης

Βοηθός Αρχισυντάκτης: Θεοδώρα Νικολάου

Advertising Specialist: Καρολίνα Νεοκλέους

Λειτουργός Εμπορικού: Ελισάβετ Ηρακλέους

Brand Manager: Κλέλια Γασσεμίδου

Δημιουργικό: Χάρης Κασιδάμης

Ιδιοκτησία: Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ

Κεντρικό Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 22580580,

Φαξ: 22580518

Εμπορικό Τμήμα: 22580513, 22580491, 22580487, Φαξ: 22580455

Ιστοσελίδα: www.simerini.com

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: sintaxi@simerini.com

Λεωφόρος Άντη Χατζηκωστή 31 και Αρχαγγέλου Γωνιά, 2059 Στρόβολος, Λευκωσία.

Εκτύπωση: MILKRO DIGITAL CYPRUS LTD

Διανομή: Kronos Public Ltd

Copyright © Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ

Απαγορεύεται αυστηρώς η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά προτίμηση ή κατά διασκευή απόδοση του περιεχομένου (κειμένου ή φωτογραφίας) με οποιονδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφηση ή άλλο, χωρίς τη γραπτή έγκριση ή άδεια του εκδότη Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημοσία Λτδ.

PDF EDITION

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗ «Σ» ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ SMARTPHONES ΚΑΙ TABLETS

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ

Για έγκυρη και αξιόπιστη ενημέρωση στο www.simerini.com.cy

Πάνω από 6.000 θάνατοι στην Ευρώπη

Ερωτηθείς για τους θανάτους στην Ευρώπη, λόγω υπερβολικής δόσης, απάντησε ότι, σύμφωνα με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA), εκτιμάται ότι το 2022 σημειώθηκαν στην Ε.Ε. τουλάχιστον 6.400 θάνατοι από υπερβολική δόση ουσιών. Εξήγησε ότι οι περισσότεροι θάνατοι συνδέονται με την πολλαπλή χρήση ουσιών, η οποία κατά κανόνα σχετίζεται με τον συνδυασμό παράνομων οπιοειδών, άλλων παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών, φαρμάκων και αλκοόλ.

Υπογράμμισε πως η διαθεσιμότητα παράνομων ουσιών παραμένει υψηλή στην Ευρώπη. «Τα άτομα που κάνουν χρήση ναρκωτικών εκτίθενται πλέον σε ένα ευρύτερο φάσμα ψυχοδραστικών ουσιών. Η κάνναβη παραμένει η πιο συχνά καταναλωμένη παράνομη ουσία στην Ευρώπη», είπε.

Συμπλήρωσε πως περίπου το 1,3% των ενηλίκων στην Ε.Ε. (3,7 εκατομμύρια άνθρωποι) εκτιμάται ότι είναι καθημερινοί ή σχεδόν καθημερινοί χρήστες κάνναβης. «Η ευρωπαϊκή έκθεση τονίζει τις ανησυχίες σχετικά με τα ισχυρά συνθετικά οπιοειδή που εμφανίστηκαν στην Ευρώπη. Το 2024 είναι ο 6ος χρόνος-ρεκόρ κατασχεσεων κοκαΐνης», ανέφερε.

Ανεβαίνει η χρήση της κάνναβης στην Κύπρο

Όσον αφορά την κατάσταση που επικρατεί στην Κύπρο, ανέφερε ότι η κάνναβη παραμένει η πιο διαδεδομένη παράνομη ουσία χρήσης στον γενικό πληθυσμό. «Η χρήση της ανέβηκε από το 4% το 2019 στο 6% το 2023». Τόνισε ότι, παρά την αύξηση της χρήσης της, σε σύγκριση με τη γενική κατάσταση στην Ευρώπη, η Κύπρος συγκαταλέγεται στις χώρες με τα χαμηλότερα ποσοστά χρήσης παράνομων ουσιών.

Πρόσθεσε ότι η κάνναβη ήταν η κύρια ουσία που αναφέρθηκε συχνότερα από τα άτομα που ξεκίνησαν θεραπεία για πρώτη φορά στην Ευρώπη. «Παρόμοια είναι και η κατάσταση στην Κύπρο, καθώς η κύρια ουσία κατάχρησης που αναφέρθηκε πιο συχνά από τα 1.443 άτομα που καταγράφηκαν στη θεραπεία για το 2022, ήταν η κάνναβη με 35%», τόνισε.

Επεσήμανε πως παρουσιάζεται σημαντική αύξηση στα αιτήματα θεραπείας τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο με κύρια ουσία κατάχρησης τα διεγερτικά. «Περίπου 1 στα 4 άτομα που αιτούνται θεραπείας αναφέρουν ως κύρια ουσία κατάχρησης την κοκαΐνη - κρακ με ποσοστό 22%, ενώ περίπου 1 στους 10 αναφέρουν τη μεθαμφεταμίνη με ποσοστό 12%», είπε.

«Στην Κύπρο ο μέσος όρος είναι 10 νεκροί τον χρόνο»

Ερωτηθείς για τους αυξημένους θανάτους του 2023, ανέφερε ότι «και

άλλες χρονιές είχαμε αυξημένους θανάτους. Ο μέσος όρος είναι 10 νεκροί τον χρόνο. Δεν μπορούμε να βγάλουμε συμπέρασμα μόνο με μια χρονιά».

Σημείωσε ότι, αν συνεχιστούν αυτοί οι αριθμοί θανάτων και τα επόμενα χρόνια, τότε θα μιλούμε για αύξηση.

Χρήστες το 9% των μαθητών

Μιλώντας για την κατάσταση που επικρατεί ανάμεσα στους μαθητές και στους νέους, ανέφερε ότι η Κύπρος βρίσκεται στις χώρες με τα χαμηλότερα ποσοστά χρήσης. Ειδικότερα το ποσοστό στην Κύπρο ανέρχεται στο 9% των μαθητών.

Ακόμη, ανέφερε ότι κατά το 2021 διεξήχθη έρευνα ανάμεσα στους φοιτητές. «Το τελικό δείγμα της έρευνας ήταν 2.882 φοιτητές από τα κρατικά και ιδιωτικά πανεπιστήμια στην Κύπρο. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι 3 στους 10 φοιτητές ανέφεραν δοκιμή της κάνναβης έστω και μια φορά στη ζωή τους, ενώ 1 στους δέκα έκανε χρήση της τον τελευταίο μήνα».

Όσον αφορά τη θεραπεία, από τα 1.442 άτομα που βρέθηκαν στη θεραπεία, 62 ήταν ανήλικοι.

Τα μέτρα που προωθούνται για πρόληψη των θανάτων

Επιπλέον επεσήμανε ότι προωθούνται μέτρα από την ΑΑΕΚ για την πρόληψη των θανάτων που συνδέονται με τη χρήση ουσιών.

Συγκεκριμένα, προωθείται η ένταξη και διατήρηση των χρηστών οπιοειδών σε θεραπεία υποκατάστασης. Η διασφάλιση της συνέχειας της θεραπείας στις φυλακές και κατά την επανένταξη στην κοινότητα και η προώθηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την υπερβολική δόση, ιδιαίτερα γύρω από τους βασικούς παράγοντες κινδύνου, όπως ο συνδυασμός χρήσης ουσιών με αλκοόλ ή/και

βενζοδιαζεπινών.

Παράλληλα, σημείωσε ότι η ΑΑΕΚ εργάζεται για να διασφαλίσει τη διαθεσιμότητα της ναλοξόνης, η οποία ενεργεί ως ανταγωνιστής των οπιοειδών και να παρέχει εκπαίδευση, τόσο στους επαγγελματίες της πρώτης γραμμής, όσο και στους χρήστες οπιοειδών και στην οικογένειά τους για την ορθή χρήση της.

Η ναλοξόνη ως πρόληψη των θανάτων

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στη ναλοξόνη, η οποία χορηγείται για την πρόληψη των θανάτων. Ο Δρ Μηνά εξήγησε πως η ναλοξόνη είναι ανταγωνιστής και ανατρέπει την επίδραση των οπιοειδών στο σώμα, όπως είναι η αναπνευστική καταστολή, εντός μερικών λεπτών. «Έχει χρησιμοποιηθεί στη διαχείρι-

ση της υπερδοσολογίας οπιοειδών για περισσότερο από 40 χρόνια και αποτελεί μία κοινή πρακτική για αντιμετώπιση των θανάτων από υπερβολική χρήση στα νοσοκομεία και στα ασθενοφόρα. Είναι ένα ασφαλές φάρμακο με χαμηλό κίνδυνο εμφάνισης σοβαρών ανεπιθύμητων ενεργειών», είπε.

Υπογράμμισε ότι η ΑΑΕΚ συντονίζει μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για την παροχή ναλοξόνης σε μορφή ρινικού σπρέι σε χρήστες οπιοειδών που συμμετέχουν στα προγράμματα υποκατάστασης και μείωσης της βλάβης.

Πρόσθεσε ότι η παρέμβαση προϋποθέτει την εκπαίδευση των χρηστών σε θέματα όπως η αναγνώριση των παραγόντων κινδύνου που οδηγούν στην υπερβολική χρήση, η αναγνώριση της υπερβολικής χρήσης, οι σωστοί τρόποι αντιμετώπισης της υπερβολικής χρήσης, οι μέθοδοι χορήγησης ναλοξόνης, η χρονική περίοδος διάρκειας της αποιελεσματικότητας της ναλοξόνης και οι βασικές τεχνικές πρώτων βοηθειών. «Στο πλαίσιο προώθησης της δράσης η ΑΑΕΚ διοργανώνει σε τακτά διαστήματα εκπαιδεύσεις για τους επαγγελματίες πρώτης γραμμής», είπε.

Καταληκτικά, ο Δρ Μηνά ανέφερε ότι το κύριο μήνυμά της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου είναι ότι οι θάνατοι που προέρχονται από υπερβολική δόση ουσιών μπορούν να προληφθούν.

Επένδυσε στη ζωή με σπουδές στη Νοσηλευτική & Μαιευτική

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΤΙ ΕΞΟΜΟΛΟΓΕΙΤΑΙ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟΨΕΩΝ» ΣΕ ΞΕΝΕΣ ΠΡΕΣΒΕΙΕΣ

«Πέμπτη Φάλαγγα» στριμώνει τον Χριστοδουλίδη

Ξεκινά από την Αθήνα και απλώνεται στη Λευκωσία, χωρίς να προσφέρει άλλοθι στις επιλογές του Προέδρου, τη στιγμή που οι κυπρογενείς υποχρεώσεις μπήκαν στο ράφι...

ΓΙΑΝΝΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ,
Δρ των Διεθνών
Σχέσεων

Στριμωγμένος... αισθάνεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Χριστοδουλίδης στο Κυπριακό από την πρώτη μέρα της ανάληψης των καθηκόντων του, λόγω των κατηγοριών που λέγονται σε βάρος του εξ ημετέρων και μάλιστα σε ξένες πρεσβείες και αλλού. Και ποιες είναι οι κατηγορίες αυτές; Ότι δεν επιθυμεί λύση και ότι έχει μian από τις κύριες ευθύνες για την αποτυχία του Κραν Μοντανά.

Η ανταλλαγή απόψεων...

Αυτά εξομολογείται ο ίδιος σε φίλους και συνεργάτες. Όπως πληροφορούμαστε, ο Πρόεδρος λαμβάνει μηνύματα από ξένους διπλωμάτες για όσα του καταλογίζουν πολιτικοί και δη των μεγάλων κομμάτων, αλλά και άλλοι παράγοντες εξωκομματικοί, που είναι οπαδοί του Κραν Μοντανά και προηγουμένως του Σχεδίου Ανάν, και έχουν την πολυτέλεια να επισκέπτονται ξένες πρεσβείες για «ανταλλαγή απόψεων». Το θέμα δεν αφορά μόνο τη Βρετανική Υπάτη Αρμοστεία στη Λευκωσία και την πρεσβεία των ΗΠΑ, αλλά και άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, όπως για παράδειγμα τη Γερμανία. Τα όσα λέγονται δεν επικεντρώνονται μόνο στο παρελθόν, αλλά και στους υφιστάμενους χειρισμούς του Προέδρου, τον οποίο θέλουν πιο «δοπικό» στην Τουρκία, με άλλα λόγια πιο εξευμενιστή, εννοώντας ότι θα πρέπει, εκτός των άλλων, να βάλει στο τραπέζι και το φυσικό αέριο ως κίνητρο για τον κατοχικό ηγέτη Ερσίν Ταϊάρ και την Τουρκία.

Τουρκικό ρεπερτόριο

Ο Πρόεδρος είναι πιεσμένος και από τους ημετέρους, καθώς και από την ελληνική Κυβέρνηση, η οποία θέλει να τον σπρώξει, όπως και οι εν Κύπρω, σε «τολμηρά βήματα» και «γενναίες αποφάσεις», παρότι η τουρκική πλευρά, όχι μόνο δεν

υποχωρεί ούτε κατά ένα «ιώτα» από τις θέσεις της, αλλά διεκδικεί συνεχώς. Απόδειξη, δε, τούτου είναι ότι τουρκική πλευρά:

1. Επιμένει ότι συνομιλίες δεν μπορούν να αρχίσουν εάν δεν γίνει δεκτή η θέση της ισότιμης κυρι-

**Αντί τελωνειακή
ένωση... θέλει πλήρη
ένταξη**

αρχίας, που παραπέμπει, όπως δέχεται ο Πρόεδρος, σε δύο κράτη. Αυτό ελέγχθη και από τον Τούρκο ΥπΕξ, Χακάν Φινιάν, τις προάλλες, στις Βρυξέλλες. Ούτως ή άλλως, η τουρκική πλευρά θεωρεί ότι η ισότιμη κυριαρχία μπορεί να

επέλθει, για παράδειγμα, μέσω ΜΟΕ, όπως είναι το άνοιγμα του αεροδρομίου της Τύμπου και η περικλειστή πόλη της Αμμοχώστου, στη λογική ότι η Λευκωσία θα αποδεχθεί χωριστή οντότητα στον βορρά, πριν από τη λύση, και μάλιστα με τη συμβολή του ΟΗΕ, ακόμη και της ΕΕ. Και αυτή η προσέγγιση εμπίπτει στην αξίωση για την άρση της λεγόμενης απομόνωσης των Τουρκοκυπρίων.

2. Δεν υποχώρησε στις Βρυξέλλες όταν ο Τούρκος ΥπΕξ, Χακάν Φινιάν, εκλήθη από τους εταίρους μας με την σύμφωνο γνώμη της Λευκωσίας, αφού η θέση του ιδίου και της χώρας του διατυπώνεται ως εξής: Α) Καμιά σύνδεση της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας με το Κυπριακό. Και αυτό αφορά: i) στην κατάργηση της βίζας σε Τούρκους πολίτες εντός ΕΕ, θέμα επί του οποίου όμως δεν διαθέτει βέτο η κυπριακή Κυβέρνηση, ii) στην αναβάθμιση της τουρκικής τελωνειακής ένωσης, iii) στην αλλαγή προηγούμενων αποφάσεων Συμβουλίων, όπως του 2019, για

τη λήψη κυρώσεων σε βάρος της Άγκυρας λόγω της επιθεικής στάσης της στην Ανατολική Μεσόγειο είτε σε βάρος της Κύπρου είτε σε βάρος της Ελλάδας.

Τι προβλέπει το Κεκτημένο

Αρα, στο άτυπο Συμβούλιο της 29ης Αυγούστου, όχι μόνο στριμωγμένος δεν έφυγε ο κ. Φιντάν, αλλά, τόσο Αθήνα όσο και Λευκωσία τού «καθάρισαν» το προφίλ και του δημιούργησαν προσδοκίες, θέτοντας στο ράφι τις αυτονόητες κυπρογενείς, όπως ονομάζονται, υποχρεώσεις της Τουρκίας, όπως είναι:

1. Η άρση του εμπάργκο, που η Τουρκία εφαρμόζει σε πλοία και αεροσκάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας. 2. Η εφαρμογή, από πλευράς Άγκυρας, της υφιστάμενης τελωνειακής ένωσης με την Κυπριακή Δημοκρατία. Γιατί; Διότι, με βάση το Κεκτημένο, είναι υποχρεώσεις της Άγκυρας που θα πρέπει να υλοποιηθούν, αλλιώς υπάρχει η οδός των κυρώσεων. Όταν η Τουρκία δεν εφαρμόζει την υφιστάμενη τελωνειακή ένωση με την Κυπριακή Δημοκρατία, πώς θα γίνει συζήτηση για μια νέα αναβαθμισμένη; Όταν η άρνηση της Άγκυρας να την εφαρμόσει, δημιουργεί προβλήματα αθέμιτου ανταγωνισμού; Γιατί; Διότι τα τουρκικά προϊόντα εισάγονται στην κοινή ευρωπαϊκή αγορά και από τα κράτη μέλη της ΕΕ περνούν στην Κυπριακή Δημοκρατία, ενώ τα δικά μας προϊόντα απαγορεύεται να εισαχθούν στην Τουρκία. Καθ' ύλην αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή της τελωνειακής ένωσης χωρίς διακρίσεις είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και όταν κλείνει τα μάτια, το κράτος μπορεί ν' αναλάβει

δράση ή ακόμη και πολίτες εφόσον πλήττονται τα συμφέροντά τους, μέσω παραβιάσεων του περιοχόμενου της συμφωνίας μεταξύ τελωνειακής ένωσης - Τουρκίας. 3. Την αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας από την Τουρκία, όπως η Αντιδήλωση της 21ης Σεπτεμβρίου του 2005 καθορίζει.

“

Τουρκικό εμπάργκο χωρίς εφαρμογή και κυρώσεις

Το τουρκικό εμπάργκο

Εάν, λοιπόν, υπάρχει εμπάργκο, η ευθύνη ανήκει στην Άγκυρα: Α) Το εμπάργκο, που υπάρχει τα κατεχόμενα, είναι αποτέλεσμα του τουρκικού στρατού κατοχής, διότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί το Κεκτημένο. Και αν υπάρχει εμπάργκο αυτό δεν το επιβάλλει η Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά η Τουρκία, αφού, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Διεθνούς Δικαστηρίου των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης (Δ' Διακρατική Προσφυγή και Τιτίνα Λοϊζίδου εναντίον Τουρκίας), η ευθύνη για τις παρανομίες που γίνονται στα κατεχόμενα ανήκει στον τουρκικό στρατό, ο οποίος ελέγχει εκεί την κατάσταση. Δηλαδή, η ευθύνη ανήκει στην τουρκική κυβέρνηση και στην ίδια την Τουρκία ως κράτος. Β) Η Τουρκία επιβάλλει εμπάργκο σε βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και στα πλοία και αεροσκάφη της, δηλαδή

στον εναέριο χώρο της, στα λιμάνια και στα αεροδρόμιά της, καθώς και στα προϊόντα μας. Αρα, η Άγκυρα επιβάλλει εμπάργκο και σε βάρος των Ελληνοκυπρίων και σε βάρος των Τουρκοκυπρίων. Ερωτήματα: Πρώτον, γιατί οι κυπρογενείς υποχρεώσεις της Τουρκίας, όπως πηγάζουν από το Κεκτημένο, δεν είναι προϋπόθεση για την επανέναρξη των συνομιλιών; Δεύτερον, γιατί η Αθήνα και η Λευκωσία δεν αξιώνουν την αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας από την Τουρκία; Δεν θεωρούν ότι πρέπει να υπάρξει κάτι τέτοιο; Δεν πιστεύουν στο Κεκτημένο; Πώς θα βοηθήσει η ΕΕ όταν δεν ξεκινήσουμε από τα βασικά;

Αντιστροφή παιχνιδιού στην ΕΕ

Επειδή, ακριβώς, όλες αυτές οι τουρκικές υποχρεώσεις έχουν μπει στο ράφι, έχουμε φτάσει στο σημείο να αξιώνουν οι Τούρκοι ότι

για ν' αρχίσουν οι συνομιλίες, θα πρέπει να τερματιστεί το εμπάργκο από την Κυπριακή Κυβέρνηση και τη διεθνή κοινότητα, ενώ είναι αυτοί που επιβάλλουν εμπάργκο. Και το οποίο θα τερματιστεί, εάν αποχωρήσει ο στρατός κατοχής. Τα ζήτησαν οι ΥΠΕΞ Κύπρου και Ελλάδας από τους εταίρους τους στο

“

Το κόλπο της ισότιμης κυριαρχίας και τα ΜΟΕ

άτυπο Συμβούλιο ή πριν από αυτό; Όχι, βέβαια! Εφόσον μάλιστα δεν θέτουν θέμα για την αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας από την Τουρκία, τι πράττει η Άγκυρα; Αξιώνει την αναγνώριση του ψευδοκράτους από την Κυπριακή

Δημοκρατία στη λογική της ισότιμης κυριαρχίας. Θέλει να μας επιβάλει αυτοδιάλυση. Όχι μόνο δεν αξιώνουν την εφαρμογή των κυπρογενών υποχρεώσεων ως τμήματος του κεκτημένου, αλλά δίνουν κίνητρο στην τουρκική αναβαθμισμένη τελωνειακή ένωση, προτού όμως η Άγκυρα εφαρμόσει την υφιστάμενη... Και να ήταν μόνο αυτό; Η Τουρκία επέμενε προχθές σε πλήρη ένταση, χωρίς να την δεσμεύει το Κυπριακό.

Σκυταλοδρόμος και συνένοχος

Εάν πάει ο Πρόεδρος και ο Τατάρ σε τριμερή, τι θα συμβεί; Θα τεθεί η πολιτική της ισότιμης κυριαρχίας και των δύο κρατών, από τη μια, και των δύο συνιστώσων κρατών με πολιτική ισότητα, από την άλλη. Πάμε, λοιπόν, για τριγωνισμό του κύκλου. Αλλά και αν δεν πάνε οι Τούρκοι σε τριμερή, τι θα πράξει ο Πρόεδρος για να αποφύγει τη διχοτόμηση; Θα δώσει και άλλα, όπως τον προτρέπει η Πέμπτη Φάλαγγα είτε βρίσκεται στη Λευκωσία είτε στην Αθήνα. Αδικοούν, πάντως, τον Πρόεδρο, διότι, επί της ουσίας, δεν διαφωνεί μαζί τους, αφού είναι ο σκυταλοδρόμος της δικής τους πολιτικής και των προκατόχων του, που έφεραν το Κυπριακό στη σημερινή κατάσταση, 50 χρόνια μετά την εισβολή. Αρα, η αναφορά σε πιέσεις και στριμωγμένα από τον Πρόεδρο για την πολιτική, που ακολουθεί, δεν είναι άλλοθι... Κατά κάποιον τρόπο είναι συνενοχή στη διχοτόμηση, εφόσον, όπως και ο ίδιος λέγει, καθώς και εκείνοι που τον κατηγορούν ή τον πιέζουν: Δεν υπάρχει σχέδιο Β'...

Περί Τουρκίας αλήθειες...

ΛΑΖΑΡΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΣ

ΛΝΩΡΙΖΕΙ η Τουρκία ότι την θεωρούν πολύτιμη. Λόγω γεωγραφίας. Και γεωστρατηγικών συμφερόντων πολλών αλληλο-ανταγωνιζομένων δυνάμεων. Γι' αυτό ελίσσεται μεθοδικά κι επίμονα για να επιβάλλει βήμα-βήμα, όπου βρει ευκαιρία, τους δικούς της όρους. Εκείνους που η ίδια κρίνει ότι εξυπηρετούν, ότι δεν αντιστρατεύονται έστω κι αν ενίοτε επιβραδύνουν τις στρατηγικές της επιδιώξεις. Όπως με σαφήνεια και κατ' επανάληψιν αυτές οι επιδιώξεις έχουν προσδιοριστεί στο διακηρυγμένο από την ίδια νεο-οθωμανικό επεκτατικό της όραμα, στην περιοχή, ως τα «σύνορα της καρδιάς» της...

- Γνωρίζει η Τουρκία μέχρι ποια όρια κάθε φορά την ανέχονται όσοι την θεωρούν πολύτιμη. Και επιλέγει να δοκιμάζει διαρκώς τις εκάστοτε αποτελεσματικότερες μεθοδεύσεις, ούτως ώστε να διευρύνει όσο μπορεί αυτά τα όρια.

- Αποφεύγοντας, όμως, κινήσεις που εγκυμονούν επικίνδυνα μπουρμερανγκ. Οι μέχρι τούδε επιτυχίες της αυξάνουν την αυτοπεποίθησή της. Και ενδυναμώνουν την επιμονή της. Για χειρισμούς με λιγότερες αστοχίες. Ωστε να αισθάνεται ικανός διεθνούς εμβέλειας σκακιστής, που ως τέτοιος εκλαμβάνεται απ' όλες τις άλλες ισχυρότερες -και μη- δυνάμεις στον κόσμο.

ΓΝΩΡΙΖΕΙ η Τουρκία να εκμεταλλεύεται προς ίδιον όφελος την ανυπαράθεση των υπερδυνάμεων Ρωσίας - ΗΠΑ. Και χειρίζεται τις σχέσεις της με την καθεμιά, ώστε να αυξάνει το δικό της ειδικό βάρος, αισθανόμενη ότι την έχουν ανάγκη αμφότερες όπως και άλλες δυνάμεις. Σε εποχή που ο διπολισμός υποχωρεί, αναδυομένων και πλειόνων δρώντων. Με ιδιαίτερη προσοχή, καθώς δείχνει, μην εκπέσει στα ολέθρια σφάλματα των Νεοτούρκων που οδήγησαν κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο (1914-1918) στη διάλυση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ προς μελέτη και εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων, η πολιτική, οι επιλογές και οι δράσεις που άσκησε τις δύο τελευταίες δεκαετίες η Τουρκία στα κρίσιμα παγκοσμίως και στη γειτονιά ζητήματα πολεμικών συρράξεων. Ιδίως από την εποχή της λεγόμενης αραβικής άνοιξης, τον συριακό εμφύλιο πόλεμο, τους τζιχαντιστές του ISIS, τον εμφύλιο της Λιβύης και μετέπειτα, στην συνεχιζόμενη εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και στον πόλεμο Χαμάς - Ισραήλ.

- Πολιτική, επιλογές και δράσεις της Τουρκίας, εμφανέστατα δια-

φορετικές, μέχρι και αντίθετες από εκείνες της συμμαχίας του ΝΑΤΟ. Στην οποία ανήκει, επαιρόμενη, μάλιστα, ότι διαθέτει και τον δεύτερο μεγαλύτερο αριθμητικά στρατό μετά από τις ΗΠΑ. Συμμαχία με ηγέτιδα τις ΗΠΑ, την οποία έδειξε η Τουρκία ότι δύναται να την εκβιάζει, αποτελεσματικά μάλιστα, ακόμη και για την αποδοχή Φινλανδίας και Σουηδίας στο ΝΑΤΟ.

ΕΑΝ ΑΥΤΗ είναι η λιγότερο λαθεμένη αποτύπωση της πραγματικότητας στη ρέουσα σήμερα άκρως επισημασμένη, ιδίως στη γειτονιά μας, συγκυρία, καίριας σημασίας είναι και το κρίσιμο ερώτημα που προκύπτει για το Κυπριακό και

υποδείξουν και να αναγκάσουν την Τουρκία να τερματίσει την 50χρονη στρατιωτική κατοχή των εδαφών της Κύπρου και να πάψει να ορέγεται το Αιγαίο; Και:

- Ποια θα μπορούσαν να είναι ίσως τα επιδιωκόμενα από την Τουρκία πολύ μεγαλύτερα κέρδη, ώστε για χάρη τους να θυσιάσει και να εγκαταλείψει τις επιδιώξεις της εναντίον Ελλάδας και Κύπρου;

ΤΟ ΔΙΣΚΕΛΕΣ αυτό ερώτημα θέτει κατ' ευθείαν υπό εξέταση τον πυρήνα της πολιτικής Αθηνών και Λευκωσίας στο τουρκικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει και από το οποίο υποφέρει ο Ελληνισμός σε Κύπρο και Ελλάδα. Μία πολιτική,

ποια στιγμή να αναγκάσουν την Τουρκία να αποδεχθεί μια τέτοια, κατά την άποψή τους, "win-win" διευθέτηση. Αλλ' αυτός ο πυρήνας της πολιτικής των ελπίδων, που διαρκεί χρόνια αναλλοίωτος, έχει αποδειχθεί εντελώς μάταιος και λανθασμένος. Συνετέλεσε επιπλέον προς την αντίθετη ακριβώς κατεύθυνση. Παρέσχε και συνεχίζει να παρέχει στην Τουρκία την αυτοπεποίθηση για ν' αυξάνει ατιμωρητί τη βουλιμία της. Και να αναπτύσσει, θωπευόμενη ακόμη κι απ' τα θύματά της, την περαιτέρω κλιμάκωση και διεύρυνση της νεο-οθωμανικής της στρατηγικής.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΡΕΙΣ ημέρες η περιλάλητη συνάντηση του Υπ.Εξ. της Τουρκίας Χακάν Φιντάν με τους 27 ομολόγους του της Ε.Ε. φανέρωσε και πάλιν αυτήν την αλήθεια. Η Άγκυρα εκλαμβάνει την πρόσκληση ως βεβαίωση ότι, λόγω των περιστάσεων στα φλεγόμενα μέτωπα της Ουκρανίας και της Μέσης Ανατολής, οι Ευρωπαίοι εταίροι χρειάζονται πολύ περισσότερο την Τουρκία. Ότι την έχουν ανάγκη και γι' αυτό την ικετεύουν. Και ότι, έτσι, διανοίγονται περισσότερες προοπτικές για να τους επιβάλει η Άγκυρα τους δικούς της όρους προς ικανοποίηση των δικών της απαιτήσεων.

- Αυτός ακριβώς είναι ο αυθεντικός τουρκικός τρόπος σκέψης και το πραγματικό νόημα των όσων είπε και όσων σκοπίμως παρέλειψε να πει ο επικεφαλής της τουρκικής διπλωματίας, προσκεκλημένος και συνδαιτυμόνας των 27 Υπουργών Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης την Πέμπτη, 29 Αυγούστου, στις Βρυξέλλες. Χρησιμοποίησε μεν χαμηλών τόνων περίτεχνο

λεξιλόγιο και μη προκλητικές εκφράσεις, κατ' ουσίαν, όμως, δεν ξεμάκρυνε ούτε χιλιοστό από τις γνώριμες απαιτήσεις του Ερντογάν προς την ΕΕ, περιλαμβανομένου βεβαίως και του Κυπριακού.

ΕΙΡΗΣΘΩ εν παρόδω ότι ο νυν Υπ.Εξ. της Τουρκίας αναδείχθηκε εκλεκτός συνεργάτης και σταθερά στενός φίλος, σε ζωικότατες σημασίες για την επικράτηση του τουρκικού ισλαμικού καθεστώτος πόστα, αξιώματα και αποστολές, καθ' όλη τη διάρκεια της μέχρι τώρα 22χρονης μονοκρατορίας του και επίδοξου νεο-σουλτάνου Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν. Το όνομά του, Χακάν Φιντάν, είναι δύο λέξεις της τουρκικής που στην ελληνική μετάφρασή τους μπορούν ν' αποδοθούν και ως αφέντης πρωτόβγαλτος. Αφέντης, το χακάν και νεαρός βλαστός, το γνώριμο παρ' ημίν φυντάνι.

ΤΗΝ ΕΠΑΥΡΙΟΝ της παρουσίας Φιντάν στις Βρυξέλλες, πανηγυρίζοντας την 102η επέτειο της Μικρασιατικής Καταστροφής του Ελληνισμού που πέτυχαν οι Τούρκοι το 1922, ο Ερντογάν διακήρυξε ξανά τους σαφέστατους στόχους της νεο-οθωμανικής επεκτατικής του στρατηγικής: «Από τη Συρία μέχρι το Βόρειο Ιράκ, από τη Λιβύη μέχρι τη Σομαλία, οι ένοπλες δυνάμεις μας εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους, όπου και αν αναλαμβάνουν αποστολές [...] Ο στρατός μας αποτελεί την πηγή ελπίδας για τους καταπιεσμένους σε όλον τον κόσμο με τη σημαία και την ημισέληνο, που φέρει περήφανα ως σήμα τιμής».

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ σχόλια περιτεύουν...

Ο Υπουργός Εξωτερικών του ελλα-δικού μας κράτους, Γιώργος Γεραπετρίτης, με τον Υπουργό Εξωτερικών της Τουρκίας, Χακάν Φιντάν.

ΤΗΝ ΕΠΑΥΡΙΟΝ της παρουσίας Φιντάν στις Βρυξέλλες, πανηγυρίζοντας την 102η επέτειο της Μικρασιατικής Καταστροφής του Ελληνισμού, που πέτυχαν οι Τούρκοι το 1922, ο Ερντογάν διακήρυξε ξανά τους σαφέστατους στόχους της νεο-οθωμανικής επεκτατικής του στρατηγικής: «Από τη Συρία μέχρι το Βόρειο Ιράκ, από τη Λιβύη μέχρι τη Σομαλία, οι ένοπλες δυνάμεις μας εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους, όπου και αν αναλαμβάνουν αποστολές [...]»

το Αιγαϊακό. Επειδή αμφότερα αποτελούν τα δύο κρίσιμότερα προβλήματα που συνεχίζει να κλιμακώνει ανυποχώρητα εναντίον του Ελληνισμού η παλαιόθεν μόνιμη τουρκική επεκτατική βουλιμία:

- Ποιες είναι άραγε οι υπέρτερες της Τουρκίας δυνάμεις ή οι διεθνείς οργανισμοί που έχουν τη βούληση και δύναμη να επηρεάσουν, να

η οποία τρέφει ελπίδες ότι: Αφ' ενός η Τουρκία προκειμένου ν' αποκτήσει προσόντα ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα θυσιάσει την έως τώρα στρατηγική της στο Κυπριακό και το Αιγαϊακό. Και αφ' ετέρου ότι τα κράτη - μέλη της ΕΕ απ' τη μια μεριά και οι ΗΠΑ με τους υπόλοιπους του ΝΑΤΟ απ' την άλλη, θ' αποφασίσουν κά-

Ο Στυλιανός, η Έλενα, η Ζαχαρούλα, ο Φίλιππος, η Άντη, η Ραφαέλλα, η Μαρία... παιδιά μιας κατώτερης κοινωνίας

“
ΣΑΒΒΑΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ

Η Άντη ήταν ένα φαινομενικά πρόσοχαρο κορίτσι. Επειδή η γυναίκα μου κάποτε εργαζόταν ως λειτουργός σε Στέγες Παιδιών, συχνά φιλοξενούσαμε την Άντη για να ξεχνά την κακοποίηση, την απόρριψη, την εκμηδένιση που είχε περάσει. Για να νιώσει θαλπωρή, αγάπη, φροντίδα, ηρεμία και εκείνη τη χαμένη αίσθηση της οικογένειας. Μας πείραζε με αστεία αλλά στα μάτια της έβλεπες συνέχεια μιαν απέραντη, βαθύτατη θλίψη και συντριβή. Κάποτε η Άντη ενηλικιώθηκε και απλώς... αφέθηκε στην κοινωνία. Μια μέρα πήγε με φίλη της στην Αγία Νάπα και το βράδυ επέστρεψαν μέχρι τον κόμβο της Ριζοελιάς με ωτοστόπ. Και ενώ περίμεναν να βρουν μιαν άλλη ευκαιρία για να επιστρέψουν στη Λευκωσία, συνέβη το μοιραίο: Παρασύρθηκε από αυτοκίνητο και πέθανε... Έτσι τραγικά, αφόρητα, έληξε η σύντομη, βασανισμένη, κακοποιημένη ζωή της.

Η Άντη μας ήταν ένα βάνουσα κακοποιημένο κορίτσι. Πολύ ενωρίς οδηγήθηκε σε Στέγη του Γραφείου Κοινωνικής Ευημερίας, όπως δεκάδες άλλα παιδιά από διαλυμένες οικογένειες με ναρκομανείς, αλκοολικούς, βίαιους «γονείς» ή γονείς από διαφορετικές εθνικότητες, «γονείς» με μειωμένη ή ανύπαρκτη αντίληψη των ευθυνών τους έναντι των παιδιών. Αυτά τα παιδιά υφίστανται τα πάνδεινα μέσα σε άθλιες, βάνουσες, συχνά βάρβαρες συνθήκες, με βία, καταιπίηση, κακοποίηση, σωματική, ψυχική ή και σεξουαλική. Χειρότερα: Βιώνουν την απόρριψη, την απαξίωση, τον εξευτελισμό, την κατερείπωση του ψυχισμού και τη λεηλασία της προσωπικότητάς τους. Ως εάν να μην υπάρχουν! Θυμηθείτε: Τον 14χρονο Στυλιανό, που αυτοκτόνησε ενώ είχε όνειρα. Την Έλενα, τη Ζαχαρούλα, τον Φίλιππο, την Ραφαέλλα, τη Μαρία... Πόσες προσδοκίες, πόσες ελπίδες, συνειρίβησαν, διαλύθηκαν και πέθαναν, πριν καν ανθίσουν...

Αυτά τα παιδιά, και πολλά άλλα, είναι όλα παιδιά όχι μόνο ενός «κατώτερου Θεού», όπως συνηθίζεται να λέγεται ως βολική σεισάχθεια ευθυνών, αλλά κυριολεκτικά είναι «ποριψιμιά» μιας άθλιας, ανθρωποφάγου, υποκριτικής αλλά πραγματικά κατώτερης των περιστάσεων, κυπριακής κοινωνίας και ειδικά του κράτους. Ο Φίλιππος ήταν ένα άγρια κακοποιημένο παιδί από τη «μητέρα» του, από τα γεννοφάσκια του. Όπως και η αδελφή του Ραφαέλλα. Πέθαναν και οι δύο

μέσα σε μια μίζερη, εχθρική γι' αυτούς, «ζωή», που δεν τους ταίριαζε. Δεν είχαν μερτικό στον ήλιο. Δεν είχαν ποτέ αυτό που κάθε παιδί δικαιούται: Αγάπη. Ο Στυλιανός αυτοκτόνησε... Είχε όνειρα! Η Έλενα αυτοκτόνησε. Πολλά άλλα παιδιά έπεσαν πιο κάτω από του κακού τη σκάλα. ΠΑΤΙ: Αυτό το «γιατί» όπως και πολλά άλλα «γιατί» πρέπει να κατατρυχούν ως Ερινύες μια κανιβαλική κοινωνία και περισσότερο το Γραφείο Κοινωνικής Ευημερίας και το κράτος. Γιατί θυμηθήκαμε τα πιο πάνω;

Τις τελευταίες ημέρες η κυ-

πριακή κοινωνία με εμετικά σχόλια και επέπεσαν ως ύαινες πάνω στα κορίτσια. Από κοντά τα Μέσα, τηλεοπτικά και κοινωνικής δικτύωσης, να αποφαίνονται με ύφος Ταλλεϋράνδων για τα «εγκλήματα» των ανηλίκων και να διερωνώνονται φαρισαϊκά «πώς καταντήσαμε έτσι;». Δεν διερωνώνονται, όμως, γιατί η κυπριακή κοινωνία «κατήντησε έτσι». Γιατί ανήλικοι καταφεύγουν σε ληστεία. Τίθενται τρία ζητήματα.

Πρώτον, οι ευθύνες της κοινωνίας, που απορεί υποκριτικά «για το κατόντημα» της νεολαίας. Για

εκτρέφει με πολιτικές, σκάνδαλα και συμπεριφορές της.

Η κυπριακή κοινωνία έχει εξευτελίσει την ευθύνη και εξοβελίσει την υποχρέωση, το καθήκον, τον σεβασμό, την αγάπη προς την πατρίδα. Έχει θεοποιήσει την αναξιοκρατία, το βόλεμα, το ρουσφέτι και την αχρηστοκρατία. Ποιοι είναι οι σκοποί της; Το χρήμα, η κλεψιά, η διαφθορά, η ιδιοτέλεια, η απάτη, ο μηδενισμός των πάντων, που σημαίνει απουσία θεμελιώδους σκοπού, στόχου, αγώνα, αντίστασης για να σωθεί ο τόπος. Με ευκολία, όμως, επιπίπτει σε 15χρονες «λησταρχίνες».

Δεύτερον, η συμπεριφορά της Αστυνομίας. Οχυρωμένη πίσω από την επιβολή του Νόμου, επέτρεψε άθελά της να διασυνθούν οι ανήλικες. Θεωρώ ότι οι ανακοινώσεις που έγιναν, έπρεπε να ήταν λιτές, προσεκτικές, με ακραία προσοχή να προσοχευθούν οι ανήλικες από την ανθρωποφαγία μιας ανεργίας κοινωνίας. Πολύ ορθά, η εκλεκτή συνάδελφος, Μικαέλλα Λοΐζου (Ρεπόρτερ, 24/8/2024), επισήμανε:

«Η Αστυνομία επέλεξε να αφήσει να διαρρεύσει αυτή η υπόθεση στα ΜΜΕ αντί να την χειριστεί με την απαιτούμενη διακριτικότητα, εκθέτοντας παιδιά που, ξεκάθαρα, αντιμετωπίζουν ήδη πολλά προβλήματα, για να φτάσουν σε αυτό το σημείο. Η Αστυνομία που “ξεχνά” να αναφέρει εμπρησμούς, βομβιστικές επιθέσεις και άλλα αδικήματα όπου εμπλέκονται ανήλικοι, όπως την περασμένη εβδομάδα που “έξεχσε” να αναφέρει εμπρησμό στο ΣΥΦΙ ΑΕΚ, πρωί-πρωί είχε έγνοια να διοχε-

τεύσει στα ΜΜΕ πληροφορίες για εγκληματική ενέργεια, στην οποία εμπλέκονταν ανήλικα πρόσωπα».

Τρίτον, οι ασήκωτες ευθύνες του Γραφείου Κοινωνικής Ευημερίας και η θλιβερή κατάσταση στις δομές υποδοχής, φιλοξενίας και παρακολούθησης παιδιών από προβληματικές οικογένειες. Είναι γνωστό ότι για χρόνια ήταν υποστελεχωμένο, με αποτέλεσμα οι κοινωνικοί λειτουργοί να ανταποκρίνονται σε πολλές δεκάδες δύσκολες και περίπλοκες υποθέσεις. Όμως, είμαστε στο 2024. Το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας ας ξεκινήσει από το πρόσωπο: Να διοριστεί, επιτέλους, διευθυντής. Η Υφυπουργός ας κάνει αιφνίδια έφοδο σε μιαν από τις δομές φιλοξενίας και, χωρίς την παρουσία λειτουργών τους, να μιλήσει με τα παιδιά που φιλοξενοούνται εκεί. Θα καταλάβει πολλά, θα συντρομάξει για άλλα και θα εκραγεί για περισσότερα.

Η συνάδελφος Μικαέλλα Λοΐζου συνοψίζει πολύ παραστατικά την κατάσταση με αυτά τα παιδιά, που πολλοί τα σπρωτίζουν ως «αλήτες»: «Όταν εμπλέκονται ανήλικα πρόσωπα σε σοβαρά εγκλήματα, όπως οι ληστείες, δεν είναι επιτυχία για κανέναν. Δεν είναι επιτυχία για το κράτος, για το εκπαιδευτικό σύστημα, για τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, για την Αστυνομία. Δεν είναι επιτυχία για τους γονείς και τους κηδεμόνες. Είναι μια συντριπτική και συνολική αποτυχία της κοινωνίας και της Πολιτείας». Είναι η πιστοποίηση της κατάρρευσης της πάλαι ποτέ δεμένης, με αρχές και αξίες, κυπριακής οικογένειας.

Η κυπριακή κοινωνία έχει εξευτελίσει την ευθύνη και εξοβελίσει την υποχρέωση, το καθήκον, τον σεβασμό, την αγάπη προς την πατρίδα. Έχει θεοποιήσει την αναξιοκρατία, το βόλεμα, το ρουσφέτι και την αχρηστοκρατία. Ποιοι είναι οι σκοποί της; Το χρήμα, η κλεψιά, η διαφθορά, η ιδιοτέλεια, η απάτη, ο μηδενισμός των πάντων, που σημαίνει απουσία θεμελιώδους σκοπού, στόχου, αγώνα, αντίστασης για να σωθεί ο τόπος

πριακή κοινωνία συγκλονίστηκε, δήθεν, από μια ληστεία που διαπράχθηκε από πέντε ανήλικους, δύο κορίτσια και τρία αγόρια. Με την περίεργη εμπλοκή 64χρονου, που φέρεται να γνώριζε (άγνωστον πώς) τις ανήλικες. Η Αστυνομία έκανε έρευνες, συνέλαβε τις δύο ανήλικες για ληστεία και τους έβαλε χειροπέδες. Οι συνήθειες τιμητές κούνησαν απαξιωτικά και

πολλοστή φορά, καμώνεται να ξεχνά πως αυτά και άλλα παιδιά, που τα βαφτίζουν παραβατικά, ακραία, κοινωνικό βδέλυγμα, που σπάνε και καταστρέφουν, που φοράνε κουκούλες, είναι η εικόνα της! Γιατί την αποστρέφεται; Γιατί ενοχλείται; Είναι το είδωλό της, που δεν θέλει να κοιτάζει στον καθρέφτη της παχυλής αδιαφορίας, της κατάρρευσης των αξιών, της παρανομίας, που

“ Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Βρυξέλλες, 29.8.2024: «Μουσαφίρης» στο Άτυπο Συμβούλιο των Υπουργών Εξωτερικών της ΕΕ. Ο Φιντάν άδραξε την ευκαιρία και έβαλε στο τραπέζι την κυριαρχική ισότητα.

Κυνηγοί και πολιτικοί... «παπαγάλοι»

Ξέρετε τι μου θυμίζουν οι πολιτικοί μας; Τους κυνηγούς που επέστρεψαν «παπαγάλοι» από την πρώτη κυνηγετική εξόρμηση της περασμένης Κυριακής. Όπως ακριβώς επέστρεψαν και οι πολιτικοί «παπαγάλοι» από την εξόρμηση του περασμένου Ιουνίου (ευρωεκλογές).

Άλλωστε έχουν πολλά κοινά στοιχεία οι κυνηγοί με τους πολιτικούς. Οι μεν επιδίδονται στο κυνήγι του λαγού, οι δε επιδίδονται στο κυνήγι... του λαού. Και να σημειώσουμε επίσης ότι ορολογίες που σχετίζονται με τις εκλογές, όπως ψηφοθηρία και σταυροθηρία, συνδέονται άρρηκτα με τη θήρευση!

Στην κάλη των ευρωεκλογών, τα μεγάλα κόμματα είδαν την... «κάρπωσή» τους να συρρικνώνεται, σε σχέση με άλλες εκλογικές εξορμήσεις. Και η ανησυχία τους συντηρείται και ενισχύεται, καθώς φοβούνται περαιτέρω συρρίκνωση στις Βουλευτικές του 2026.

Πολύ περισσότερο που λέγεται ότι στις επιτρεπόμενες για το κυνήγι του (κυπριακού) λαού περιοχές αναμένεται να εισέλθουν και άλλοι πολιτικοί οχηματισμοί, ενώ υποβόσκει πάντα το ενδεχόμενο να κατεβούν για κυνήγι και άλλοι... «φειδιακοί» TikTokers και YouTubers!

Είναι αλήθεια ότι οι πολιτικοί μας κυνηγοί περνάνε ένα δράμα αυτόν τον καιρό. Προσπαθούν να καταλάβουν για ποιο λόγο οι φάσες... συγγνώμη, οι ψήφοι, απομακρύνονται όλο και περισσότερο. Και δεν φαίνεται να έχουν τις λύσεις. Η παραδοσιακή μέθοδος των κομματιών, να τάζουν... λαγούς με πετραχήλια

στις προεκλογικές περιόδους, δεν έχει πέραση πλέον. Δεν ξέρουν πώς να χειριστούν τη νέα κατάσταση πραγμάτων. Μοιάζουν με τον ατζαμή κυνηγό, που, πάνω στη σύγχυσή του, πυροβολεί... τον σκύλο του!

Οι πολίτες θέλουν πρακτικές λύσεις στα προβλήματα της καθημερινότητάς τους. Δεν απαιτούν να έχουν... λαγό στο πιάτο τους, αλλά να μπορούν, βρε αδερφέ, να βάλουν στο τραπέζι μια ντομάτα και ένα αγγουράκι που οι τιμές τους δεν θα πετιάνε ψηλά... σαν τζίκλες.

Μας χωρίζουν 21 ολόκληροι μήνες από την πενέκκα του 2026, αλλά φαίνεται ότι πάμε για μια μακρά προεκλογική περίοδο, που θα μοιάζει περισσότερο με περίοδο πριν από... κυνηγετική εξόρμηση. Τα κόμματα θα κάνουν συνεχείς... κατοπιεύσεις, για να επισημαίνουν πού υπάρχει περισσότερο «θήραμα», θα προσπαθούν να πιάσουν τα λεγόμενα «πόστα», για να μην μπορεί να τα καταλάβει άλλο κόμμα, θα βάζουν τους κυνηγετικούς τους «σκύλους» (επικοινωνιολόγους) να... «φερμάρουν» και γενικά θα μιμούνται τους... κανονικούς κυνηγούς.

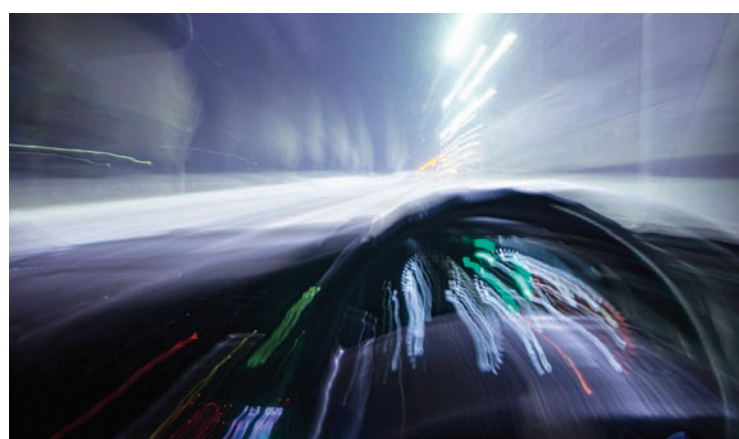
Απλώς ας έχουν μόνιμα στο μυαλό τους την κυπριακή παροιμία που λέει... «Σσιύλλος με το στανιόν, δεν πιάνει λαόν»!

ΜΠΟΞΕΡ

Μαστουρωμένοι στο τιμόνι

Ανησυχητικοί είναι οι αριθμοί των οδηγών που εντοπίζονται να οδηγούν υπό την επήρεια ναρκωτικών. Ένα τελευταίο, μάλιστα, περιστατικό είχε άσχημη κατάληξη. Μια 32χρονη μπιτέρα στην Πάφο, που οδηγούσε έχοντας στο πίσω κάθισμα το ηλικίας τριών ετών κοριτσάκι της, έχασε τον έλεγχο του οχήματος, το οποίο παρεξέκλινε του δρόμου και κατέληξε σε χαντάκι. Τραυματίστηκαν τόσο η μπιτέρα, όσο και το κοριτσάκι, που εκομφενδονίστηκε έξω από το αυτοκίνητο. Σε έλεγχο νάρκοισι, στον οποίο υποβλήθηκε η μπιτέρα, η ένδειξη ήταν θετική. Καθένας μπορεί να μειώσει τον βαθμό υπευθυνότητας της μάνας που έκατσε χασισωμένη στο τιμόνι, έχοντας μαζί της το παιδί της. Ευτυχώς, το δυστύχημα δεν κατέληξε σε τραγωδία.

Η οδήγηση υπό την επήρεια ουσιών είναι ένα από τα κεφάλαια της πολυκεφαλής λερναίας ύδρας των ναρκωτικών, που όσο πάει δραιοάζει όλο και περισσότερο και στον τόπο μας. Είναι ενδεικτικές οι ποσότητες ναρκωτικών που εντοπίζονται συχνά από την ΥΚΑΝ. Στην πιο πρόσφατη περίπτωση βρέθηκαν μέσα σε αυτοκίνητο, στη Λεμεσό, 70 κιλά διαφόρων ναρκωτικών ουσιών. Κάτι που αποτελεί μια

ακόμη απόδειξη πως υπάρχει αυξημένη ζήτηση και χρήση.

Σχετικοί, βεβαίως, είναι και οι κατά καιρούς φόνοι αιτόμων που με τον έναν ή τον άλλον τρόπο εμπλέκονται σε υποθέσεις ναρκωτικών, αλλά και η διακίνηση ναρκωτικών στις ίδιες τις Φυλακές.

Το πρόβλημα των ναρκωτικών στην Κύπρο δεν είναι απλώς πρόβλημα. Είναι εφιάλτης. Η καλύτερα Εφιάλτης, με κεφαλαίο. Αφού, όπως ο άθλιος εκείνος προδότης της αρχαιότητας οδήγησε τους Πέρσες στα νώτα των Σπαρτιατών στις Θερμοπύλες, οδηγεί κι αυτός ύπουλα τη μάστιγα των ναρκωτικών στα νώτα της κοινωνίας μας

και την αλώνει. Ναι, η κατάσταση έχει πάρει εφιαλτικές διαστάσεις.

Η Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών ανακαλύπτει, καθημερινά σχεδόν, ποσότητες ναρκωτικών και μπιράβο της. Το μέγα ζητούμενο, όμως, είναι να συλλάβει και τους μεγάλους «νονούς» των ναρκωτικών και όχι τους «βαφτιστικούς» τους, που τα διακινούν σαν «βαποράκια».

Το Κράτος οφείλει να δρα με τη μεγαλύτερη δυνατή αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα εναντίον των κυκλωμάτων του λευκού θανάτου, που έχουν μετατρέψει το «χρυσόπρασνο φύλλο» σε φύλλο κάνναβης...

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Δεν πονχάζουν οι εμπρηστές

Έντονος ανησυχία εξέφρασε η Πυροσβεστική Υπηρεσία, μετά τις πυρκαγιές οι οποίες εκδηλώθηκαν και πάλι στην ορεινή Λεμεσό και πιο συγκεκριμένα στις περιοχές των κοινοτήτων Πάχνας-Ανώγυρας-Αυδήμου, την περασμένη Κυριακή. Πολύ καλά έκανε και ανησυχούσε η Πυροσβεστική Υπηρεσία. Η στήλη, πάντως, είχε ήδη ανησυχήσει από τις αρχές Αυγούστου. Συγκεκριμένα, σε κείμενο υπό τον τίτλο «Κρασιά, χαλλούμια και... πυρκαγιές», που δημοσιεύθηκε στις 4 Αυγούστου, έγγραφο για τις συνεχείς πυρκαγιές που εκδηλώνονται στο όμορφο χωριό Πάχνα της Λεμεσού, γνωστό για τα περίφημα αμπελουργικά και γαλακτοκομικά του προϊόντα. Τότε είχα κάνει μια πρόχειρη έρευνα στο διαδίκτυο και είχα καταλήξει σε απίστευτες διαπιστώσεις για τις φωπές που κατακαίνε την περιοχή της Πάχνας με συστηματικό και προφανώς ύποπτο τρόπο. Ξεκινώντας από το 2013, κατέγραψα 15 σοβαρές πυρκαγιές (ίσως να υπήρξαν και άλλες που μου διέφυγαν).

Μέσα στο κατάξερο έτος που διανύουμε ξεόψασαν ήδη έξι πυρκαγιές στην περιοχή. Στις 3 Απριλίου, μεταξύ Πάχνας και Κυβίδων. Στις 24 Ιουνίου, μεταξύ Πάχνας και Πρασσιού Αυδήμου. Στις 22 Ιουλίου και άλλη πυρκαγιά μεταξύ Πάχνας και Πρασσιού, κατά την οποία κήκε και κινητή πυροσβεστική μονάδα.

Στις 28 Ιουλίου νέα φωτιά, νοτιοανατολικά της Πάχνας. Στις 19 Αυγούστου πυρκαγιά σε δύσβατη περιοχή της Πάχνας και στις 25 Αυγούστου πύρινες γλώσσες μεταξύ Πάχνας, Ανώγυρας και Αυδήμου.

Στο κείμενο της 4ης Αυγούστου σημειώνα: «Δεν μπορεί να είναι τυχαίες όλες αυτές οι πυρκαγιές κάθε χρόνο, κοντά στην ίδια κοινότητα. Συνεπώς, θα έπρεπε να υπάρχει αυστηρότερη και πιο επιτοαμένη επιτήρηση στη συγκεκριμένη περιοχή. Με βάση τα δεδομένα που παρέθεσα, μπορεί να προβλεφθεί ότι θα υπάρξει και νέα πυρκαγιά. Θα κάτσουμε να την περιμένουμε;».

Δυστυχώς, η πρόβλεψη επαληθεύτηκε και μάλιστα δύο φορές, με τις πυρκαγιές στις 19 και 25 Αυγούστου!

Είναι πια πέρα από ξεκάθαρο ότι είμαστε ενώπιον κακόβουλων εμπρηστών. Γι' αυτό η Πυροσβεστική ανακοίνωσε πρόσθετα μέτρα που περιλαμβάνουν εντατικοποίηση των περιπολιών, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους κρατικούς φορείς και οργανωμένα εθελοντικά σύνολα, εναέριες ολοήμερες περιπολίες με έμφορτα αεροσκάφη πυρόσβεσης, ενεργοποίηση της ομάδας ΣμηΕΑ της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και ολοήμερες περιπολίες με μη επανδρωμένα αεροσκάφη που διαθέτει η Υπηρεσία.

Ας ελπίσουμε ότι όλα αυτά τα μέτρα θα θέσουν τέρμα σ' αυτήν την παρανοϊκή κατάσταση, προτού οι συμπαθείς Παχνιώτες αναγκαστούν, ελλείψει νερού, να οβήνουν τις φωπές με το... γάλα!

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Το «Σύνδρομο της Αγκυρας»

Είναι μαζοχισμός; Είναι διάθεση αυτομαστιγώματος; Είναι τάση να πυροβολούμε τα πόδια μας; Είναι κάτι σαν Σύνδρομο της Στοκχόλμης, προσαρμοσμένο στα δεδομένα της τουρκικής κατοχής; Είναι όλα αυτά μαζί;

Δεν ξέρω τι να σκεφτώ. Με αφορμή τη διευκρίνιση του γερμανικού τουριστικού κολοσσού TUI ότι τελικά δεν ακυρώνει τις μονοήμερες οργανωμένες εκδρομές στο ψευδοκράτος, όπως είχε μεταδοθεί αρχικά, κάποιοι στις ελεύθερες περιοχές ανάσαναν με... ανακούφιση. Ανασαιώθηκαν κι αυτοί, όπως ο Ταϊάρ, με τις αρχικές πληροφορίες. Όταν, όμως, ξεκαθάρισε ότι η απόφαση δεν ήταν της TUI, αλλά ενός «τοπικού στελέχους», με την οποία δεν συμφωνεί η εταιρεία, κάποιοι Ελληνοκύπριοι λίγο έλειψε να πανηγυρίσουν κιόλας. Και μάλιστα το κίνημα Volt εξέδωσε και ανακοίνωση, στην οποία σημείωνε ότι η TUI, «μαζί με άλλες τόσες κυπριακές εταιρείες, συνεχίζει να οργανώνει εκδρομές στον βορρά, παραδίδοντάς μας μαθήματα ειρήνης και επανένωσης». Τι ειδυλλιακή εικόνα! «Εκδρομές στον βορρά». Ως να υπάρχει εκεί μόνο ένα όμορφο τοπίο για να δούμε οι ξένοι, χωρίς 40.000 Ατίλτες και άρ-

ματα μάχης σε επιθετική διάταξη, χωρίς σφετεριστές που έχουν χτίσει κάθε σπιθαμή γης που ανήκει σε Ελληνοκύπριους, χωρίς λεηλατημένες εκκλησίες, χωρίς εποίκους που τους έχουν κουβαλήσει από τα βάθη της Ανατολίας, χωρίς τζαμιά με τα οποία έχει γεμίσει τα κατεχόμενα ο Ερντογάν. Όλα αυτά δεν θα τα δουν οι τουρίστες που θα συνεχίσουν να κάνουν ανέμελα τις εκδρομές τους «στον βορρά», προς άφατη χαρά του Volt. Αλήθεια, γιατί δεν αλλάζουν και το όνομά τους σε Volta (Βόλτα στα Κατεχόμενα);

Την ίδια ώρα έχουμε δικούς μας που δεν βλέπουν με καλό μάτι ούτε τις νομικές διώξεις σφετεριστών των ελληνοκυπριακών περιουσιών, αφού θεωρούν ότι υπονομεύουν τις όποιες προοπτικές για επανέ-

ναρξη του διαλόγου. Ενός διαλόγου που η τουρκική πλευρά έχει ήδη φροντίσει να ενταφιάσει, προτού κηρυχθεί και επίσημα νεκρός.

Ασε που αυτοί οι δικοί μας φορτώνουν στη δική μας πλευρά τις ευθύνες για το αδιέξοδο στο Κυπριακό. Κατηγορούν τον Χριστοδουλίδη ότι βιάστηκε να ανακοινώσει τις βολιδοσκοπήσεις των Ηνωμένων Εθνών για τριμερή και χάλασε, τάχα, τη σουΐπα, τη στιγμή που ακόμη και σήμερα ο καιοχικός ηγέτης εξακολουθεί να απορρίπτει την τριμερή αν δεν πάρει εκ των προτέρων την κυριαρχική ιδιότητα και τα δύο κράτη.

Ε, ναι. Τι άλλο από Σύνδρομο της Στοκχόλμης (ή, καλύτερα, Σύνδρομο της Αγκυρας) είναι αυτό;

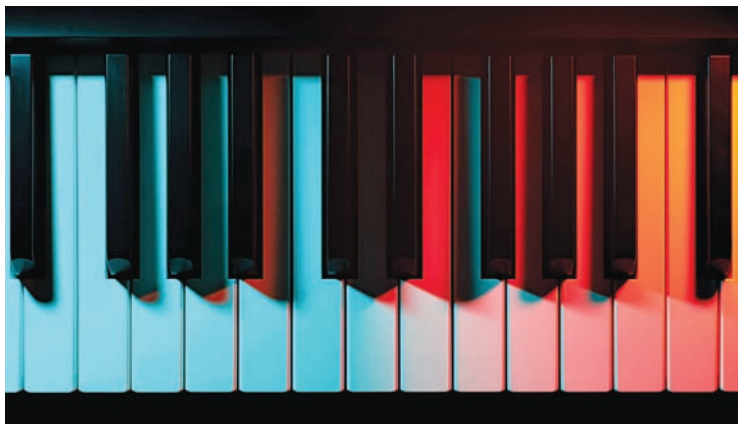
ΜΠΟΞΕΡ

Police Music Academy

Μπορεί ένα αστυνομικό όργανο να παίζει... μουσικό όργανο και να παίρνει προαγωγή; Ασφαλώς και μπορεί. Τουλάχιστον με τα κριτήρια που λήφθηκαν υπ' όψιν στην περίπτωση αστυνομικού, ο οποίος, σύμφωνα με καταγγελία που τέθηκε ενώπιον της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς, πήρε προαγωγή στη θέση του λοχία γιατί οι πιστοποιημένες του γνώσεις στο κλαρίνο, στην αρμονία και στην ενορχήστρωση πνευστών, προσμετρήθηκαν στην αξιολόγησή του ως ξεχωριστοί τίτλοι σπουδών επιπέδου Ανώτατης Σχολής.

Εντάξει, ρε παιδιά, τώρα. Θα κάνουμε θέμα για ένα κλαρίνο; Άλλωστε, το κλαρίνο είναι ένα μουσικό όργανο που συνδέεται (μεταφορικά) με την ευθυτενή στάση των αστυνομικών σε παράταξη. Η φράση «στέκομαι... κλαρίνο» εκεί ακριβώς παραπέμπει.

Και τι έγινε, δηλαδή, που οι γνώσεις στο κλαρίνο θεωρήθηκαν ως ισοδυναμούσες με πτυχίο Ανώτατης Σχολής; Στη θαυμαστή μας νήσο, όπως είναι γνωστό, αμέτρητες προαγωγές στη δημόσια υπηρεσία έγιναν και γίνονται με παρόμοια κριτήρια. Πόσοι και πόσοι προήχθησαν επειδή ήξεραν απλώς να παίζουν κάποιον... κομματικό χαβά; Πόσοι και πόσοι προήχθησαν εξασφάλιζοντας πτυχίο από τη Μεγάλη... της Κουμπαροκρατίας Σχολή;

Εμείς, όμως, θα δούμε και με διαφορετικό φακό το θέμα των μουσικών γνώσεων των αστυνομικών. Ας μην υποτιμούμε τον ρόλο της μουσικής στο αστυνομικό έργο, που μπορεί να αξιοποιηθεί προς όφελος της δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Φανταστείτε, ας πούμε, να στέκεται στη μέση του γηπέδου, πριν από την έναρξη του ματς ΑΠΟΕΛ-Ομόνοιας, χορωδία από αστυνομικούς, η οποία να τραγουδά στεντορεώς «Το ΑΠΟΕΛ μονάχα ξέρει» και στη συνέχεια το «Εμπρός Ομόνοια»! Η ωραία ατμόσφαιρα που θα δημιουργηθεί θα βοηθήσει τα μέγιστα στην ομαλή διεξαγωγή του αγώνα.

Και επειδή η μουσική εξημερώνει, ως γνωστόν, τα ήθη, θα μπορούσαν να νρεμήσουν και οι

φυλακισμένοι, όταν πάνε να τους τραγουδήσουν αστυφύλακες με τα μπουζουκάκια τους και τα μπαγλαμάκια τους, το «Αντιλαούν οι φυλακές» του Βαμβακάρη, ή το «Κελί 33» του Μαργαρίτη.

Ειδικά όσοι φυλακίζονται για τα χρέη τους, θα μπορούν να παρηγορηθούν και να αναθαρρήσουν ακούγοντας το μουσικό σχήμα «Οι πολιτομάνοι» να τους τραγουδάει το «Οι ωραίοι έχουν χρέη και πληρώνουν με φιλιά».

Γι' αυτό σας λέω. Η μουσική θα φέρει το αστυνομικό σώμα πιο κοντά στον λαό. Διότι ένας αστυφύλαξ με μαντολίνο, αντί για ρόπαλο, θα εκπληθεί πολύ περισσότερο από τους πολίτες.

Α! Και δεν χρειαζόμαστε άλλους «Αίαντες». Πιάνα χρειαζόμαστε! ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

ART AERI “ Μέγας Αλέξανδρος

Ο Αλέξανδρος Γ' ο Μακεδών ή Μέγας Αλέξανδρος γεννήθηκε το 356 π.Χ. και πέθανε το 323 π.Χ. Ήταν βασιλιάς της Μακεδονίας, ηγεμόνας της Πανελλήνιας Συμμαχίας κατά της Περσικής Αυτοκρατορίας, Φαραώ της Αιγύπτου, Βασιλιάς της Ασίας και Βορειοδυτικής Ινδίας, του οποίου οι κατακτήσεις αποτέλεσαν τον θεμέλιο λίθο της Ελληνιστικής εποχής των Βασιλείων των Διαδόχων και Επιγόνων του.

Γεννήθηκε στην Πέλλα. Γονείς του ήταν ο βασιλιάς Φίλιππος Β' της Μακεδονίας και η πριγκίπισσα Ολυμπιάδα της Ηπείρου. Υπήρξε ένας από τους σπουδαιότερους στρατηγούς στην ιστορία και, κατά την περίοδο των 13 ετών της βασιλείας του (336-323 π.Χ.), κατέκτησε το μεγαλύτερο μέρος του τότε γνωστού κόσμου (Μικρά Ασία, Περσία, Αίγυπτο), φτάνοντας στις παρυφές της Ινδίας, και χωρίς να έχει νηπθεί σε μάχη που ο ίδιος συμμετείχε. Η συνολική επικράτεια της αυτοκρατορίας του, στη μεγαλύτερή της έκταση κατά το 323 π.Χ., υπολογίζεται σε 5.200.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα, και περιελάμβανε κομμάτια από 26 σημερινές χώρες. Το μεγαλύτερο ίσως επίτευγμά του ήταν η κατάκτηση της πανίσχυρης Περσικής αυτοκρατορίας, νικώντας τον Δαρείο Β' και επανάληψιν και τρέποντάς τον σε φυγή, εγκαταλείποντας πίσω τη σύζυγο και την κόρη του που αιχμαλωτίστηκαν από τον Αλέξανδρο. Με τη Στάιρα, σύζυγο του Πέρση βασιλιά, δημιούργησε δεσμό και η τελευταία πέθανε ενώ γεννούσε τον γιο του Αλέξανδρου, ο οποίος, δυστυχώς, επίσης δεν κατάφερε να επιβιώσει της γέννας.

Πέθανε στη Βαβυλώνα, στο παλάτι του Ναβουχοδονόσορα Β', στις 10 Ιουνίου του 323 π.Χ., σε ηλικία ακριβώς 32 ετών και 11 μηνών. Το σύνολο της επιρροής του, συχνά τον κατατάσσει μεταξύ των κορυφαίων παγκοσμίων προσωπικοτήτων όλων των εποχών με τη μεγαλύτερη επιρροή.

Ο Αλέξανδρος θεωρείται ως ένας από τους μεγαλύτερους στρατηγούς όλων των εποχών για τις στρατιωτικές επιτυχίες του και αποτέλεσε στρατιωτικό πρότυπο για όλους τους μετέπειτα μεγάλους στρατηγούς της ιστορίας. Μαζί με τους Ταμερλάνο, Σκιπίωνα τον Αφρικανό και Σουβόροφ, ο Αλέξανδρος είναι ένας από τους ελάχιστους στρατηγούς στην ιστορία που δεν έχασαν ποτέ μια μάχη.

Με την ίδρυση πόλεων και βιβλιοθηκών, και τη συμμετοχή επιστημόνων και γεωγράφων στις εκστρατείες του, άλλαξε την ιστορία του κόσμου με τη διάδοση του ελληνικού πολιτισμού στην Ευρασία και τη μίξη του με τις τοπικές παραδόσεις και έθιμα των άλλων πολιτισμών. Κατά τη διάρκεια των αιώνων υπήρξαν πολλοί προσκυνητές της σοφού του στην Αλεξάνδρεια, όπως ο Ιούλιος Καίσαρας και ο Οκταβιανός. Η επίδραση των εκστρατειών του παρέμεινε μέσω των διαδόχων και επιγόνων του στις διάφορες περιοχές που είχε κατακτήσει.

Ο Αλέξανδρος αποτέλεσε πρότυπο για πολλούς μεταγενέστερους στρατηγούς και ηγεμόνες - ιδίως στον τομέα της ψυχολογικής στρατηγικής. Προσωπικότητες όπως ο Ανίβας και ο Ναπολέων τον θεωρούσαν τον μεγαλύτερο στρατηγικό εγκέφαλο στην ιστορία.

Σημαντική υπήρξε και η επιρροή του στη Νομισματική. Τα αργυρά νομίσματα με την κεφαλή του Αλέξανδρου καλυμμένη με τη χαιτή του Λέοντα της Νεμέας υπήρξε το διεθνές νόμισμα, δηλαδή το «δολάριο» της εποχής, ενώ τα χρυσά νομίσματα με την κεφαλή της Αθηνάς και την πτεροφόρο Νίκη μετέφεραν τον ελληνικό πολιτισμό στα πέρατα της γης. Δεν δίσταζε να ασπάζεται ήθη και έθιμα των διαφόρων πολιτισμών που κατακτούσε, όπως τον Αιγυπτιακό, αλλά ποτέ του δεν λησμονήσε την υπερήφανη ελληνική καταγωγή του.

Για περισσότερες πληροφορίες αποθεείτε στο www.artaeri.com. Μακάριον 71, Α/σία

Η δημοκρατία και η ελευθερία του λόγου στο... απόσπασμα

ΑΝΔΡΟΥΛΑ ΓΚΙΟΥΡΩΦ

Τις τελευταίες μέρες αποδεικνύεται απροκάλυπτα πλέον η προσπάθεια των ΗΠΑ να επιβάλουν τη φίμωση σε όλες τις πλατφόρμες πληροφόρησης. Όσοι δεν συμμορφώνονται, πίνει ράβδος ή συλλαμβάνονται. Βέβαια οι Αμερικανοί έχουν το ελεύθερο να συμπεριφέρονται ως οερίφιδες σε μια σειρά χωρών της Ευρώπης, καθώς τις έχουν ποδηγετήσει θεωρώντας τις ως αποικίες τους. Η ελίτ των Βρυξελλών αποδεικνύει καθημερινά πως σε κάθε νεύμα των ΗΠΑ σπεύδει να ικανοποιήσει το όποιο παράλογο αίτημά τους.

Η σύλληψη το περασμένο Σάββατο του ιδρυτή της δημοφιλούς εφαρμογής Telegram, στο αεροδρόμιο Le Bourget κοντά στο Παρίσι, του ρωσικής καταγωγής Πάβελ Ντούροφ, ενισχύει το κλίμα που θέλει να επιβάλει η Δύση για τον έλεγχο της πληροφόρησης και της κατάρτησης της ελευθερίας του λόγου.

Οι ισχυρισμοί των γαλλικών Αρχών, ότι ο Ντούροφ βαρύνεται με κατηγορίες για συγκάλυψη ποινικών αδικημάτων, είναι ανυπόστατοι και χωρίς τεκμηρίωση. Το πραγματικό του «έγκλημα» είναι ότι δεν επέτρεψε στις Αρχές να αποκτήσουν πρόσβαση στην εφαρμογή προκειμένου να ελέγχουν τους χρήστες της.

Η εξέλιξη αυτή φαίνεται ότι εξόργισε τον ισχυρό άνδρα του Χ, Έλον Μασκ, ο οποίος με ανάρτησή του προέβλεψε ότι το 2030 στην Ευρώπη θα συλλαμβάνονται επειδή κάνεις like σ' ένα μιμίδιο... και ζήτησε την απελευθέρωσή του.

Ο δισεκατομμυριούχος συνιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της εφαρμογής ανταλλαγής μηνυμάτων Telegram, Πάβελ Ντούροφ, 39 ετών, ταξίδευε με το ιδιωτικό του τζετ μετά την άφιξή του από το Αζερμπαϊτζάν, γεγονός που ενεργοποίησε το γαλλικό ένταλμα έρευνας που εκδόθηκε από το OFMIN της γαλλικής δικαστικής Αστυνομίας λόγω της ένταξής του σε φάκελο καταζητούμενων (FPR).

Στην υπόθεση παρενέβη και ο γνωστός δημοσιογράφος, Τάκερ Κάρλσον, ο οποίος μάλιστα είχε πάρει και συνέντευξη από τον Πάβελ. Έγραψε συγκεκριμένα:

«Ο Pavel Durov έφυγε από τη Ρωσία όταν η κυβέρνηση προσπάθησε να ελέγξει την εταιρεία κοινωνικής δικτύωσης Telegram. Αλλά, τελικά, δεν ήταν ο Πούτιν που τον συνέλαβε επειδή επέτρεψε στο κοινό να ασκεί την ελευθερία του λόγου. Ήταν μια δυτική χώρα, σύμμαχος της κυβέρνησης Μπλίντεν και ενθουσιώδης μέλος του NATO, που τον έκλεισε».

Αντιδράσεις Μόσχας

Η ρωσική πρεσβεία στο Παρίσι κατηγόρησε τις γαλλικές Αρχές ότι «αρνούνται να συνεργαστούν» με τη Μόσχα ύστερα από τη σύλληψη του ιδρυτή της πλατφόρμας Telegram.

Είναι προφανές ότι πίσω από τη σύλληψη του Πάβελ Ντούροφ κρύβονται αποκλειστικά οι ΗΠΑ και όχι ο Γάλλος Πρόεδρος, Εμμανουέλ Μακρόν, ο οποίος είναι κοινό μυστικό πως παίρνει εντολές από την κυβέρνηση Μπλίντεν.

«Οι ΗΠΑ διέταξαν ουσιαστικά τις γαλλικές Αρχές να συλλάβουν τον ιδρυτή του Telegram, Πάβελ Ντούροφ, ως μέρος του πλαισίου των αντιρωσικών κυρώσεων», είπε η Εκατερίνα Μιζουλίνα, επικεφαλής του Safe Internet League της Ρωσίας και μέλος του Civic Chamber.

δημιουργούς του Telegram] στην οποία έχουν επενδύσει μεγάλες ρωσικές εταιρείες. Αυτό είναι, εν μέρει, μια συνέχιση της πολιτικής κυρώσεων των ΗΠΑ», δήλωσε.

Τη σύλληψη του Πάβελ Ντούροφ σχολίασε ο Έντουαρντ Σνόουντεν, ο οποίος διαμένει μόνιμα στη Ρωσία, παραφράζοντας τα λόγια του Μπρεχτ για τις διώξεις την εποχή της ναζιστικής Γερμανίας.

«Πρώτα ήρθαν για το Tiktok, και δεν μίλησα»

Γιατί δεν ήμουν δώδεκα χρόνων. Μετά ήρθαν για το Telegram και δεν μίλησα»

Επειδή χρησιμοποιούσα κάποια άλλη εφαρμογή... Μετά ήρθαν κυριολεκτικά για κάθε άλλη πλατφόρμα, και δεν μίλησα γιατί αδερφέ πως θα μπορούσα αυτό είναι όλο το θέμα ξυπνήστε».

Η ελίτ των Βρυξελλών αποδεικνύει καθημερινά πως σε κάθε νεύμα των ΗΠΑ σπεύδει να ικανοποιήσει το όποιο παράλογο αίτημά τους

Γράφοντας στο Telegram την Κυριακή, η Μιζουλίνα είπε ότι η σύλληψη του Ντούροφ σε αεροδρόμιο του Παρισιού δεν της προκάλεσε έκπληξη.

«Πίστευα από καιρό ότι τα ταξίδια εκτός Ρωσίας είναι μεγάλος κίνδυνος για τους ιδιοκτήτες του Telegram, καθώς θα μπορούσαν να συλληφθούν ανά πάσα στιγμή», σημείωσε, αναφέροντας ότι παρόμοια περιστατικά όπου άνθρωποι κρατούνταν με εντολή των ΗΠΑ είχαν συμβεί και στο παρελθόν.

«Είναι προφανές ότι η σύλληψη είναι μια επίθεση σε μια πλατφόρμα [που βασίζεται σε blockchain που αναπτύχθηκε αρχικά από τους

Τι υποστηρίζει ο Ντούροφ

Η σύλληψη από τις γαλλικές Αρχές του Πάβελ Ντούροφ έχει προκαλέσει τεράστια απήχηση, καθώς πρόκειται για την πρώτη σύλληψη ενός ιδιοκτήτη μέσου πληροφόρησης χωρίς καμιά συγκεκριμένη αιτία ή χωρίς ο ίδιος να έχει κάνει κάποιο έγκλημα.

Εκείνο που επιδιώκουν είναι να αποκαλύψει προσωπικά δεδομένα των χρηστών του ή να δώσει πρόσβαση σε υπηρεσίες ασφάλειας να κατασκοπεύουν τους σχεδόν 900 εκατ. χρήστες της πλατφόρμας.

Σε πρόσφατη συνέντευξή του στον Τάκερ Κάρλσον, ο Ντούροφ είχε μιλήσει γι' αυτές ακριβώς τις πιέσεις

που δεχόταν από τις κυβερνήσεις και στις οποίες δεν υπέκυψε ποτέ, καθώς είχε αρνηθεί να δώσει την παραμικρή πληροφορία, κάτι που αποδεικνύει πως ο πραγματικός λόγος της σύλληψής του είναι η εμμονή της Δύσης να ελέγχει απόλυτα πλήρως την πληροφόρηση σε οποιαδήποτε μορφή της. Είχε πει ο Ντούροφ:

«... Την τελευταία φορά που ήμουν στις ΗΠΑ είχα φέρει μαζί μου έναν μηχανικό που δούλευε για το Telegram.

»Τότε υπήρξε μια προσπάθεια να προσλάβουν μουσικά από εμένα, πίσω από την πλάτη μου, τον μηχανικό αυτό από αξιωματούχους κυβερνοασφάλειας ή πράκτορες».

«... Ήταν περίεργοι να μάθουν ποιες ανοικτές βιβλιοθήκες είναι ολοκληρωμένες με την εφαρμογή του Telegram από την πλευρά των χρηστών και προσπαθούσαν να τον πείσουν να χρησιμοποιήσει συγκεκριμένα εργαλεία ανοικτής πηγής, τα οποία θα μπορούσαν να ολοκληρώσουν στον κώδικα του Telegram. Αυτό που καταλαβαίνω είναι πως αυτό θα χρησίμευε ως η "πίσω πόρτα".

»Κάτι που θα επέτρεπε στην αμερικανική κυβέρνηση να κατασκοπεύει τον κόσμο που χρησιμοποιεί το Telegram», σχολίασε ο Κάρλσον.

«Η αμερικανική κυβέρνηση ή οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση», απάντησε ο Ντούροφ.

«... Δεν υπάρχει κανένας λόγος για τον μηχανικό μου να κατασκευάσει αυτές τις ιστορίες, όπως, επίσης, γιατί κι εγώ ο ίδιος έχω βιώσει παρόμοιες πιέσεις εδώ στις ΗΠΑ. Όποτε έρχομαι στις ΗΠΑ έχω δύο τουλάχιστον πράκτορες του FBI να με συναντούν στο αεροδρόμιο, να μου κάνουν ερωτήσεις. Μια ημέρα βρισκόμουν στο σπίτι που νοικιάζω στις ΗΠΑ και εμφανίστηκε το FBI. Στις 9 το πρωί. Με εξέτασε και σκέφτηκε τραβάμε πολύ προσοχή εδώ. Ίσως όχι το καλύτερο περιβάλλον για να διοικήσεις μια εταιρεία... Το ενδιαφέρον τους ήταν να μάθουν περισσότερα για το Telegram. Ήξεραν ότι είχα φύγει από τη Ρωσία. Ήξεραν τι κάνουμε, αλλά ήθελαν λεπτομέρειες. Απ' ό,τι κατάλαβα, ήθελαν να εγκαταστήσουν μια σχέση με την έννοια να μπορούν να ελέγχουν το Telegram. Καταλαβαίνω πως ήθελαν να κάνουν τη δουλειά τους, αλλά για εμάς το να προσπαθείς να λειτουργήσεις μια πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης και όχι να διατηρείς τέτοιου είδους σχέσεις με το κράτος το περιβάλλον αυτό δεν ήταν το καλύτερο».

Και ο CEO του Rumble

Λίγες ώρες μετά τη σύλληψη του ιδιοκτήτη του Telegram ένας

ακόμη ιδιοκτήτης ανεξάρτητης πλατφόρμας ενημέρωσης, ο CEO του Rumble, Κρις Παβλόβσκι, ανακοίνωσε ότι διέφυγε από τη Γαλλία.

Όπως εξήγησε, η σύλληψη του Ντούροφ επειδή αρνήθηκε να λογοκρίνει τον ελεύθερο λόγο ήταν η «κόκκινη» γραμμή και για τον ίδιο και γι' αυτόν τον λόγο αποφάσισε να εγκαταλείψει τη χώρα καθώς δεχόταν απειλές από τις Αρχές του Μακρόν.

Είπε πιο συγκεκριμένα ο Παβλόβσκι:

«Η Γαλλία απείλησε το Rumble και τώρα έχουν ξεπεράσει την κόκκινη γραμμή συλλαμβάνοντας τον διευθύνοντα σύμβουλο του Telegram, Pavel Durov, επειδή δεν λογοκρίνει τον ελεύθερο λόγο.

»Το Rumble δεν θα υποστηρίξει αυτήν τη συμπεριφορά και θα χρησιμοποιήσει κάθε νόμιμο μέσο για να αγωνιστεί για την ελευθερία της έκφρασης, ένα παγκόσμιο ανθρώπινο δικαίωμα».

Απειλές είχε δεχτεί και ο Έλον Μασκ κατά καιρούς. Η πιο πρόσφατη ήταν στις 12 Αυγούστου, όταν ο Επίτροπος της ΕΕ Τιερί Μπρετόν τον απείλησε με κυρώσεις εάν δεν ακύρωνε τη συνέντευξη του Ντοναλντ Τραμπ στο Χ.

Τότε ο Μασκ είχε απαντήσει πολύ σκληρά στον Μπρετόν.

Επιχείρηση φίμωσης

Το 2011 η Χίλαρι Κλίντον προειδοποίησε ότι οι ΗΠΑ χάνουν τον πόλεμο της πληροφόρησης από τα εναλλακτικά δίκτυα ενημέρωσης. Φυσικά η αναφορά της αυτή δεν έμεινε κενό γράμμα, καθώς από τότε οι ΗΠΑ όπως και η ΕΕ κάνουν ό,τι μπορούν για να ελέγχουν την πληροφόρηση.

Η σύλληψη του Πάβελ Ντούροφ σημαίνει ότι δεν υπάρχει ελευθερία του λόγου. Η ελευθερία του λόγου στην Ευρώπη έχει πεθάνει. Και όταν η ελευθερία του λόγου πεθαίνει, η δημοκρατία για την οποία υπερηφανεύονται οι ΗΠΑ και οι Δυτικές χώρες στέλνεται στο εκτελεστικό απόσπασμα.

Υπάρχει πλειάδα γεγονότων για τις προσπάθειες των ΗΠΑ να σιγήσουν την πληροφόρηση, προωθώντας την παραπληροφόρηση και τη συσκοτίση:

Τζούλιαν Ασάντζ, Σνόουντεν, Ντούροφ, Έλον Μασκ, Παβλόβσκι και άλλοι. Πρόσφατα ο ιδιοκτήτης του Meta (πρώην Facebook) Zuckerberg παραδέχθηκε ότι ο Αμερικανός Πρόεδρος τον έπεισε να λογοκρίνει πληροφορίες για τις σχέσεις του γιου του, Χάιντερ Μπλίντεν, με ουκρανικές εταιρείες και να λογοκρίνει αναρτήσεις για την πανδημία του κορωνοϊού.

Ο νεομακαρθισμός επέστρεψε!

ΜΑΡΙΟΣ ΠΟΥΛΑΣ

Μέρος Β'

Την προηγούμενη Κυριακή παρουσιάσαμε το Α' Μέρος της δράσης των Μυστικών Υπηρεσιών της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Τσεχοσλοβακίας (ČSSR) στην Κύπρο κατά την περίοδο 1974-1989, έτσι όπως δημοσιεύθηκαν σε πρόσφατο άρθρο που δημοσιεύτηκε στις 6 Αυγούστου 2024 στο Journal of Balkan and Near Eastern Studies. Το άρθρο, που φέρει τον τίτλο «In the Service of the Eastern Bloc: Czechoslovak Intelligence and the Cyprus Conflict 1974-1989», υπογράφει ο Γιαν Κόουρα - επίκουρος καθηγητής στο Ίδρυμα Παγκόσμιας Ιστορίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Καρόλου, ο οποίος έγραψε και το βιβλίο «Διχοτομημένη νήσος: Ψυχρός Πόλεμος και Κυπριακό την περίοδο 1960-1974», που αποτελεί μια πρώτη προσπάθεια αναθεώρησης της διεθνούς διάστασης του Κυπριακού, από την οπτική γωνία των χωρών του Ανατολικού Μπλοκ. Στο Α' Μέρος παρουσιάστηκαν ονόματα στελεχών του ΑΚΕΛ και φοιτητών, τα οποία, σύμφωνα με έγγραφα από το πρώην Υπουργείο Εσωτερικών της Τσεχοσλοβακίας, συνεργάστηκαν με τις Μυστικές Υπηρεσίες της χώρας την επίμαχη περίοδο.

Στο Β' Μέρος παρουσιάζονται πρόσωπα που εκείνη την περίοδο κατείχαν δημόσια αξιώματα και τα οποία, σύμφωνα πάντα με τα έγγραφα, είχαν πολυεπίπεδη συνεργασία με τις Μυστικές Υπηρεσίες της Τσεχοσλοβακίας. Διευκρινίζεται πως η «Σημερινή» φέρνει στο φως τα ήδη δημοσιευμένα έγγραφα με σκοπό την καταγραφή της Ιστορίας, ώστε να βοηθήσει στην περαιτέρω έρευνα της συγκεκριμένης περιόδου. Όσα παρουσιάζονται πιο κάτω, σε καμία περίπτωση δεν υιοθετούνται από τη «Σημερινή», που μοναδικό στόχο έχει να φωτίσει άγνωστες, ενδεχομένως, πτυχές της Ιστορίας της Κύπρου.

Ο απόρρητος φάκελος Βωβίδη

Μια ιδιαίτερη περίπτωση, που αναφέρεται στην έρευνα, είναι αυτή του Χάρη Βωβίδη, ο οποίος διετέλεσε γραμματέας τόσο του Προέδρου Μακαρίου όσο και του Κυπριανού. Όπως αναφέρεται, ο κ. Βωβίδης συνεργάστηκε με την κωδική ονομασία DOPAL. Ωστόσο, ο φάκελος για τη συνεργασία του παραμένει απόρρητος και δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί στο αρχείο. Κατά συνέπεια, μόνο αποκόμματα άλλων υλικών σώζονται για να προσφέρουν πληροφορίες

για την έκταση της συνεργασίας του. Σύμφωνα με τα αποκόμματα, επιστρατεύτηκε να συνεργαστεί ως «εμπιστευτική επαφή» λίγο μετά το τέλος του Πολέμου του Γιομ Κιπούρ. Κατά τη διάρκεια αυτής της σύγκρουσης, μετέφερε πληροφορίες σχετικά με δραστηριότητες των χωρών του ΝΑΤΟ στην Κύπρο και μάλιστα συμμετείχε σε ένα από τα ενεργά μέτρα που ανέλαβαν οι Τσεχοσλοβακικές Μυστικές Υπηρεσίες κατά του Ισραήλ. Σύμφωνα πάντα με την έρευνα, παρείχε επίσης πληροφορίες με υλικό που προερχόταν από συσκευές της κυβέρνησης και του προεδρικού γραφείου. Πάντως, σε σχετική μαρτυρία του κ. Βωβίδη, που υπάρχει στο τρίτομο έργο του Δρος Γιάννου Χαραλαμπίδη «Εμφύλιος πόλεμος - ΕΟΚΑ Β', παρακράτος και χούντα», διαψεύδει οποιαδήποτε συνεργασία με τρίτες ξένες μυστικές υπηρεσίες και τονίζει πως η δράση και προσφορά του την περίοδο εκείνη είχε αποκλειστικό σκοπό και στόχο την εξυπηρέτηση του εθνικού συμφέροντος της Κύπρου.

Η περίπτωση Π. Στόκκου

Ένα από τα πιο ανεκτίμητα μέλη του δικτύου πρακτόρων του κλιμακίων των Τσεχοσλοβακικών Μυστικών Υπηρεσιών στην Λευκωσία, σύμφωνα με τα έγγραφα, ήταν ο αγωνιστής της ΕΟΚΑ, Παύλος Στόκκος. Αξίζει να σημειωθεί πως είναι γνωστό ότι ο Παύλος Στόκκος κατηγορήθηκε για κατασκοπία υπέρ του Ισραήλ και αθώωθηκε, αλλά δεν γύρισε στα καθήκοντά του (βλ. άρθρο «Ο αστυνομικός που ειδοποίησε τον

Μακάριο», «Σημερινή», 23/8/21).

Ο Στόκκος, σύμφωνα με τα έγγραφα, το 1963 ολοκλήρωσε μια σειρά μαθημάτων του FBI στις Ηνωμένες Πολιτείες και αργότερα έλαβε παρόμοια εκπαίδευση στο Ηνωμένο Βασίλειο. Πριν από την εισβολή στην Κύπρο, υπηρέτησε ως αστυνομικός διοικητής στη Λάρνακα. Μετά το πραξικόπημα του 1974, στάθηκε ανάμεσα στους αστυνομικούς που ανηπάχθηκαν στον Νίκο Σαμπών, οδηγώντας στη σύντομη φυλάκισή του. Με την επιστροφή του Προέδρου Μακαρίου στο νησί, ο Στόκκος ανταμείφθηκε για την πίστη του και έλαβε προαγωγή. Η αρχική επαφή με το κυπριακό κλιμάκιο των Τσεχοσλοβακικών έγινε το 1977.

Οι Μυστικές Υπηρεσίες της Τσεχοσλοβακίας άρχισαν να υποστηρίζουν τον Στόκκο οικονομικά όταν περνούσε δύσκολες συνθήκες ζωής. Όπως σημειώνεται, αυτή η οικονομική υποστήριξη πιθανότατα έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην απόφασή του για συνεργασία, με την κωδική ονομασία BELIS. Κατά τα πρώτα χρόνια συνεργασίας παρείχε ήδη ανάλυση για τα γεγονότα του 1974, την ετήσια έκθεση της ισραηλινής αστυνομίας του 1976, λεπτομέρειες για τη συνεργασία του Αρχηγού της ΚΥΠ με τη CIA, πληροφορίες για την οργανωτική δομή της Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών και πληροφορίες για τις δραστηριότητες της ΕΟΚΑ Β'. Μετά την πρόσληψή του, το πρωταρχικό του καθήκον ήταν να εντοπίσει έναν νεαρό αστυνομικό για πιθανή προαγωγή σε ειδικές αστυνομικές σχολές στο Ηνωμένο Βασίλειο ή τις ΗΠΑ και

στη συνέχεια να διευκολύνει τη συνεργασία τους με τις Υπηρεσίες Πληροφοριών της Τσεχοσλοβακίας. Διατηρούσε, όπως αναφέρεται, σχέσεις με άτομα εντός της Κυπριακής Μυστικής Υπηρεσίας. Είχε, όπως αναφέρεται, έναν πληροφοριοδότη εντός της Κυπριακής Αστυνομίας στη Βρετανική Βάση Δεκέλειας, και είχε πρόσβαση σε αστυνομικά αρχεία ή μπιρώα οχημάτων. Επιπλέον, ήταν σε επαφή με άτομα υπεύθυνα για την ασφάλεια των πρεσβειών που ανήκαν σε χώρες προτεραιότητας για την Τσεχοσλοβακική Υπηρεσία Πληροφοριών, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Μεγάλη Βρετανία και το Ισραήλ. Ωστόσο, η πολλά υποσχόμενη συνεργασία σταμάτησε απότομα το 1982, όταν κυκλοφόρησε η είδηση για τη συνεργασία του Στόκκου με την ισραηλινή μυστική υπηρεσία Μοσάντ.

Ο Υπουργός Μακαρίου

Τελευταία περίπτωση δημοσιευμένου συνεργάτη που αναφέρουν τα έγγραφα είναι ο Χρυσόστομος Σοφιανός. Διορίστηκε Υπουργός Παιδείας το 1976 από τον Μακάριο και επισκέφθηκε την Τσεχοσλοβακία το 1979 ως μέρος υπουργικής αντιπροσωπίας. Το 1980 απαλλάχθηκε από την υπουργική του θέση και ίδρυσε το πολιτικό κόμμα Παγκύπριο Μέτωπο Ανανέωσης (ΠΑΜΕ) και την εβδομαδιαία εφημερίδα «Κυπριακή». Σύμφωνα με τα έγγραφα, ο Σοφιανός σταδιακά συνήθιζε τακτικές συναντήσεις και μοιράστηκε ιδέες για την κυπριακή πολιτική κατά τη διάρκεια αυτών των επαφών με ανθρώπους της Τσεχοσλοβακίας. «Άρχισε επίσης

να παρουσιάζει ορισμένα ενεργά μέτρα από τις Τσεχοσλοβακικές Μυστικές Υπηρεσίες στην εβδομαδιαία εφημερίδα του «Κυπριακή», για τα οποία έλαβε οικονομική αποζημίωση. Αυτά τα κεφάλαια χρησίμευσαν ως κύρια πηγή εσόδων για την εφημερίδα του. Η επίσημη πρόσληψη έγινε τον Μάρτιο του 1982 με την κωδική ονομασία SUKRA. Στη συνέχεια, ο ρόλος του περιελάμβανε την παροχή πληροφοριών για την κυπριακή πολιτική σκηνή». Ωστόσο, η συνεργασία φαίνεται να ήταν σχετική βραχύβια. Μετά τη διάλυση του πολιτικού του κόμματος και τη διακοπή της εβδομαδιαίας εφημερίδας του μετά τις ανεπιτυχείς εκλογές του 1983, ο Σοφιανός ίδρυσε μια ιδιωτική εταιρεία συμβούλων. Η διακοπή της συνεργασίας έγινε, σύμφωνα με τα έγγραφα, το 1984.

Λόγοι και κίνητρα συνεργασίας

Η έρευνα αναφέρει πως για τους περισσότερους από τους μυστικούς συνεργάτες στην Κύπρο, το κίνητρο της συνεργασίας ήταν η ιδεολογική συγγένεια, η οποία, όμως, είχε διαφορετικές μορφές για τα άτομα. Μεταξύ των συνεργατών από τον κύκλο του ΑΚΕΛ (CANDA, FAHRI), επικρατούσε μια θετική στάση απέναντι στην Τσεχοσλοβακία ως σοσιαλιστική χώρα. Άλλοι απλώς είχαν αρνητικά αισθήματα εναντίον των πρώην αποικιοκρατών Βρετανών.

Όσοι σπούδασαν στην Τσεχοσλοβακία και συχνά προέρχονταν από μέτριο οικογενειακό υπόβαθρο, ο παράγοντας αυτός τονίστηκε περαιτέρω ότι είχαν λάβει δωρεάν πανεπιστημιακή εκπαίδευση, η οποία τους βοήθησε να αποκτήσουν σχετικά καλά αμειβόμενη και κοινωνικά σεβαστή απασχόληση κατά την επιστροφή τους στην Κύπρο. Ως αποτέλεσμα, ένωσαν χρέος στην Τσεχοσλοβακία κατά κάποιον τρόπο. Μερικοί από τους μεταγενέστερους συνεργάτες του κύκλου των φοιτητών είχαν ήδη έρθει σε επαφή με μυστικές υπηρεσίες (κυρίως αντικατασκοπία) κατά την παραμονή τους στην Τσεχοσλοβακία. Υποβλήθηκαν σε δοκιμές αξιοπιστίας και δυνατότητας εκτέλεσης καθηκόντων συλλογής πληροφοριών.

Η εκδίωξη των Ελλήνων αξιωματικών από τον Μακάριο ήταν βρετανική επιδίωξη...

Για να μην έχει αντίσταση η Τουρκία όταν θα έκανε την εισβολή!

ΦΑΝΟΥΛΑ ΑΡΓΥΡΟΥ,
Ερευνήτρια/
δημοσιογράφος

Η ιστορία της δύσμοιρης πατρίδας μας Κύπρου αποκαλύπτει συνεχώς πραγματικότητες, που κάποιοι έβαλαν στόχο να μην «αποκαλύπτονται». Αλλά η πραγματική Ιστορία, όχι η περιφρονημένη έντεχνα με πλάσι κουρελόχαρτα και κλεμμένα (όπως στον περιβόητο «Φάκελο της Κύπρου» της Επιτροπής Μαρίνου Σιζόπουλου της Βουλής των Αντιπροσώπων) βρίσκεται εκεί και τους προσβάλλει.

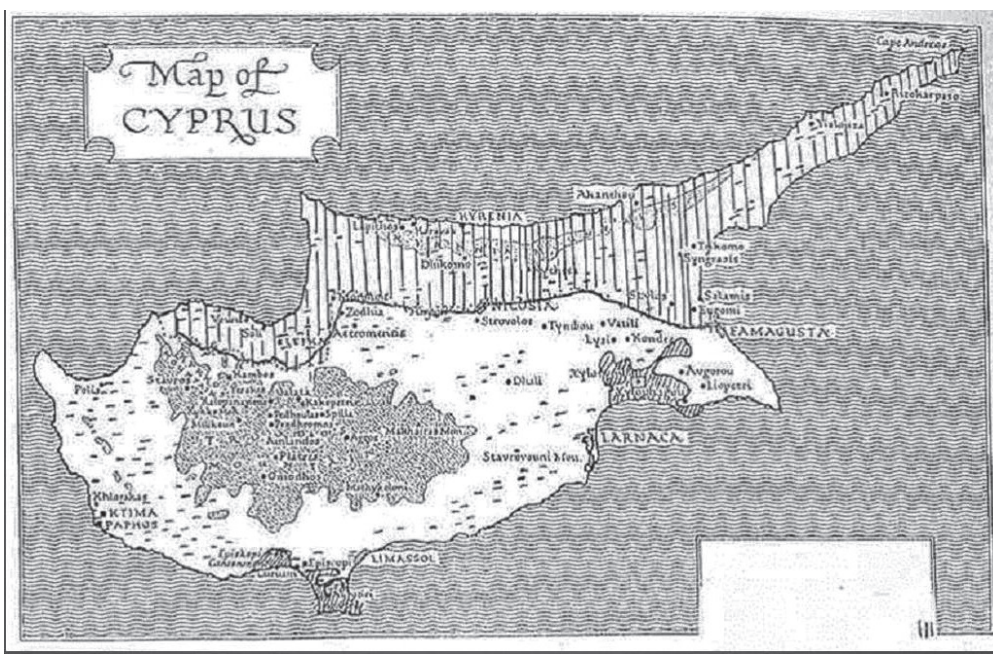
Διαβάζοντας το αξιόλογο και λεπτομερέστατο τρίτο βιβλίο του Δρος Γιάννου Χαραλαμπίδη, «Εμφύλιος Πόλεμος, ΕΟΚΑ Β', Παρακράτος και Χούντα» (Γ' τόμος), επιβεβαιώνονται και όσα μας αποδόσε το Βρετανικό Εθνικό Αρχείο για το θέμα της αξιωματικής Μακαρίου για αποχώρηση των Ελλήνων αξιωματικών και τα οποία διαχρονικά δημοσίευσε στη «Σημερινή» και στα βιβλία μου.

Γράφει ο Δρ Χαραλαμπίδης στη σελίδα 667: «Ο Μακάριος, όπως γράφει η συνεργάτιδά του, Ν.Χ., είχε από το 1971 στο μυαλό του την αποχώρηση των Ελλήνων αξιωματικών, τη διάλυση της Εθνικής Φρουράς...». Και αναφέρεται ο συγγραφέας στο θέμα και σε άλλες σελίδες.

Τα βρετανικά έγγραφα το επιβεβαίωσαν π.χ. στο κείμενό μου στη «Σημερινή», Σεπτέμβριο του 2003, για έγγραφα 1971/72.

Και τώρα το «ιστορικό»

Ήταν άραγε όντως δική του απόφαση ή τον καθοδηγούσαν και πάλι (βλέπε 13 Σεπτέμβριο 1963) οι «κνδεμόνες» Βρετανοί προς υλοποίηση των σχεδίων τους; Στην αποχώρηση των Ελλήνων αξιωματικών συμφωνούσαν για δικούς τους λόγους και οι Σοβιετικοί, όπως και στην τουρκική εισβολή το 1974, οι οποίοι και ενεθάρρυναν προφανώς το Μακάριο, όπως έκαναν και τον Ιανουάριο του 1964... (βλέπε

Ο χάρτης αυτός δημοσιεύθηκε στο βιβλίο του Ελληνοκύπριου κομμουνιστή Εύδωρα Ιωαννίδη, με το ψευδώνυμο Δώρος Αλαστός, «Cyprus-What now?», που εκδόθηκε στο Λονδίνο το 1964. Ο συγγραφέας έγραψε πως η διχοτόμηση και η ομοσπονδία με δύο χωριστά κράτη με το 38% του κυπριακού εδάφους να δοθεί στους Τούρκους, συζητείτο έντονα για οκτώ χρόνια στο Λονδίνο (Φόρεϊν Όφισ) 1956-1964. Την ομοσπονδία την αποκάλυψε συγκαλυμμένη διχοτόμηση.

άρθρο Φ.Α. «Σημερινή», 25.8.2024, «Η πρώτη τουρκική εισβολή έγινε με τη υποστήριξη των Σοβιετικών, όχι των Αμερικανών»).

Για να δούμε.

Γεωγραφική ομοσπονδία

Στις 16.1.1964 (13 μέρες αργότερα), στη σύσκεψη στο Λονδίνο, ο Ραούφ Ντενκτάς συνοδευόμενος από τους Οσμάν Ορέκ και Χαλίλ Αλί Ριζά, εν τη παρουσία των Ελληνοκυπρίων πολιτικών, Γλ. Κληρίδη, Τάσσου Παπαδόπουλου, Σπύρου

Κυπριανού, Στέλλας Σουλιώτη, Σερ Παναγιώτη Κακογιάννη - πατέρα της Στέλλας Σουλιώτη, της τουρκικής και ελληνικής αντιπροσωπίας και Βρετανών αξιωματούχων, αξίωσε γεωγραφική ομοσπονδία και εξήγησε:

Εθελοντική ανταλλαγή πληθυσμών με αποτέλεσμα ο τουρκικός πληθυσμός να συγκεντρωθεί σε μια περιοχή. Πρόνοιες για ανταλλαγή γης μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων και για αποζημιώσεις όπου δεν θα είναι δυνατή ανταλλαγή...

Στις 14.2.1964 το Τμήμα Σχεδιασμού του Φόρεϊν Όφισ με υπογραφή του Sir Crispin Tickell (αφού από τις 3.1.64 ανέλαβαν να μελετήσουν ανασύσταση της ΚΔ σε δύο συνιστώσα κράτη), ετοίμασαν και δικό τους σχέδιο με τίτλο «Το Μέλλον της Κύπρου», βλέποντας 10 χρόνια μπροστά, για λύση γεωγραφικής ομοσπονδίας, όπως ζητούσαν έκτοτε οι Τούρκοι (Σημ. Το 1957 απαίτησαν και ομοσπονδία με δύο ζώνες, βλέπε δικονομική διζωνική, μετά και την υπόσχεση στη Βουλή από τον Υπ. Αποικιών, 19.12.1956). Το σχέδιο αναφερόταν σε τρεις πιθανές λύσεις με εδαφικό διαχωρισμό. Διχοτόμηση μέσω διπλής Ένωσης, διχοτόμηση μέσω ομοσπονδίας - συνομοσπονδίας ίσως με ειδικές σχέσεις με την Ελλάδα και Τουρκία αντίστοιχα ή ομοσπονδία χωρίζοντας τη νήσο σε καντόνια, ένα ή δυο εκ των οποίων να ήταν τουρκικά...

Δηλαδή ακόμα και τα «καντόνια» που συζητούσαν Μακάριος/Κίσιγκερ στις συναντήσεις τους αμέσως μετά τη πρώτη εισβολή και πριν από τη δεύτερη, για να είμαστε αυστηρά σωστοί, ήταν οι Βρετανοί που τα μελετούσαν πρώτοι από το 1964...

Αποκοπή του ομφάλιου λώρου με την Ελλάδα

Στον στρατηγικό μακροπρόθεσμο σχεδιασμό του Φόρεϊν Όφισ περιλαμβάνονταν και πρόνοιες για τη χρησιμοποίηση του βου αμερικανικού στόλου και του βρετανικού βασιλικού ναυτικού για να εμποδίσουν τα ελληνικά πλοία από το να διασχίσουν το Αιγαίο εις βοήθεια της Κύπρου, συντονισμένη προσπάθεια με τους συμμάχους (και φιλο-βρετανικά στοιχεία στην Ελλάδα), για τη χαλάρωση των σχέσεων μεταξύ ελληνικής κυβέρνησης και Ελληνοκυπρίων και να «επιθεθούν κατά του ελληνικού Τύπου και ραδιοφώνου» κ.λπ, γενικά αποκοπή του ομφάλιου λώρου με την Ελλάδα...

Και κατέληγε η σελ.3:

«9. Η αποδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ Ελληνικής Κυβέρνησης και Ελληνοκυπρίων σίγουρα θα τους οδηγήσει προς υποστήριξη της Σοβιετικής Ένωσης. Όμως, είναι αμφίβολο αν η Σ.Ε. μπορεί να τους δώσει την υποστήριξη που χρειάζονται. Οι Ρώσοι είναι πολύ επιφυλακτικοί στο να επεμβαίνουν σε κάτι που θα τους φέρει σε σύγκρουση με τις ΗΠΑ. Δεν πιστεύουμε ότι θα αλλάξει η στάση τους. Δεν πρόκειται να δώσουν περισσότερο από διπλωματική υποστήριξη...» (Φ.Α. όπως και έπραξαν).

Στη δε παράγραφο 10 έγραψαν ότι, σε αντίθετη περίπτωση, θα χρησιμοποιούσαν το άλλο όπλο τους, την απόσυρση αναγνώρισης της κυβέρνησης Προέδρου Μακαρίου...

Και ολοκλήρωσε το έγγραφο: «...11. Οι εισηγήσεις για τις πιο πάνω διάφορες επιλογές δράσης θα πάρουν χρόνο να φέρουν αποτελέσματα. Από μια άποψη τουλάχιστον ο χρόνος είναι με το μέρος μας στο νησί. Ό,τι και να συμβεί, είναι σίγουρο ότι η σημερινή μετακίνηση πληθυσμού θα συνεχιστεί, με τους Τούρκους να μαζεύονται στη βόρεια πλευρά του νησιού. Όσο πιο πολύ επιτυγχάνεται αυτό, τόσο πιο ενδεικτική και αποδεκτή θα είναι η λύση του είδους...».

Ακριβώς ό,τι έγινε το 1974... αφού πρώτα:

Εκδίωξαν την Ελληνική Μεραρχία. Με τη βοήθεια της Σοβιετικής Ένωσης και του ΑΚΕΛ αλλά και

του Αρχ. Μακαρίου, στο πλαίσιο αποκοπής του ομφάλιου λώρου με την Ελλάδα...

Ο Μακάριος και Βασιλιάς Κωνσταντίνος υποστήριζαν την αποχώρηση της Μεραρχίας

Στις 22.11.1967, η βρετανική πρεοβεία στην Ουάσιγκτον έγραψε προς το Φόρεϊν Όφς: «...Ο Μακάριος απέρριψε την αμερικανική εισήγηση να ζητούσε ο ίδιος τη μείωση των Ελληνικών Δυνάμεων στο νησί. Είπε πως αν ο ίδιος προέβαινε σε τέτοια απαίτηση θα θεωρείτο προδότης προς την Ελλάδα. Όμως, θα ήταν σύμφωνος αν η μείωση των στρατευμάτων ερχόταν ως ελληνική πρωτοβουλία. Ο Belcher (Αμερικανός πρέσβης) πήρε τώρα εντολές να δείξει στον Μακάριο αναφορά από την Αθήνα που φέρει τον Βασιλέα Κωνσταντίνο να υποστηρίζει την ιδέα...».

Η αποχώρηση όλων των Ελλήνων αξιωματικών – πρώτη προτεραιότητα των Βρετανών μαζί με το ξήλωμα της Εθνικής Φρουράς!

Στις 4 Δεκεμβρίου 1967, ο Βρετανός Υπ. Αρμοστής στη Λευκωσία Sir N. Costar (ο οποίος αντικατέστησε τον Sir David Hunt) έγραψε προς το Λονδίνο: «...Εισηγούμαι όπως πρώτιστα μας προτεραιότητα πρέπει τώρα να είναι η ενθάρρυνση της πλήρους αποχώρησης όλων των υπολοίπων ελληνικών δυνάμεων και των αξιωματικών στην Εθνική Φρουρά... Αν αυτό γίνει κατορθωτό, οι διαφορές μεταξύ Τουρκίας και των Ελληνοκυπρίων, έστω και αν συνεπάγονται τη χρήση ενόπλων δυνάμεων, έχουν λιγότερη πιθανότητα να οδηγήσουν σε πόλεμο μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας και σοβαρό κίνδυνο για μας. Θα είναι πιο σωστό για τον Μακάριο να είναι πιο υπεύθυνος προς τις τουρκικές απαιτήσεις για ξήλωμα της Εθνικής Φρουράς... Αξίζει να δώσουμε κάθε ενθάρρυνση στους Τούρκους να λύσουν τα εκκρεμή θέματα με τον Μακάριο και να κρατήσουμε την πίεση πάνω στον Μακάριο να ξεφορτωθεί την Εθνική Φρουρά...».

Επιβεβαιώνεται εδώ ότι οι Βρετανοί πίεζαν τον Μακάριο να διαλύσει και την Εθνική Φρουρά, η οποία ήταν επίσης τουρκική απαίτηση!

Βρετανική ανακούφιση

Στις 17 Ιανουαρίου 1968 έγραψαν οι Βρετανοί: «...Συμφωνώ γενικά με την άποψη... ότι τώρα υπάρχει λιγότερος κίνδυνος η Ελλάδα να εμπλακεί σε πόλεμο με την Τουρκία για την Κύπρο. Η απόσυρση των ελληνικών στρατευμάτων από το νησί και η ανικανότητα της Ελληνικής Αεροπορίας να επέμβει αποτελεσματικά πάνω από το νησί (κάτι που η Ελληνική Κυβέρνηση αναγκάστηκε να αναγνωρίσει τον περασμένο Νοέμβριο, 1967), σίγουρα σημαίνει ότι η Ελλάδα δεν μπορεί πλέον τώρα να συμμετέχει σε μάχη στο νησί...».

Ο χάρτης αυτός δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «Σημερινή», 4.12.1983, βρέθηκε το 1967 σε εγκαταλελειμμένο τουρκικό σπίτι του χωριού Στρογγυλός της επαρχίας Αμμοχώστου και παραδόθηκε στις αρμόδιες Αρχές της Δημοκρατίας. Αυτός που δημοσιεύθηκε ήταν φωτοτυπία.

Στις 14.2.1964 το Τμήμα Σχεδιασμού του Φόρεϊν Όφς με υπογραφή τού Sir Crispin Tickell ετοίμασαν και δικό τους σχέδιο, με τίτλο «Το Μέλλον της Κύπρου», βλέποντας 10 χρόνια μπροστά, για λύση γεωγραφικής ομοσπονδίας, όπως ζητούσαν έκτοτε οι Τούρκοι

Στις 13 Φεβρουαρίου 1968, ο Βρετανός πρέσβης στην Αθήνα Michael Stewart έφθασε στο συμπέρασμα πως σε περίπτωση τουρκικής εισβολής ο Γ. Παπαδόπουλος μπορούσε να αποπειραθεί και να κάνει «τη βλακεία» να στείλει βοήθεια στους Ελληνοκυπρίους... Τον Νοέμβριο του 1973 ο Γ. Παπαδόπουλος αντικαταστάθηκε από

τον λιγότερο «βλάκα» Δ. Ιωαννίδη! Όλα έτοιμα πλέον για τουρκική εισβολή δίχως... αντίσταση!!!

Ο Μακάριος πρέπει να φύγει - μία καταπληκτική σκιαγράφηση των γεγονότων που ακολούθησαν

Ο περίεργος Συνταγματάρχης G. Stocker, στρατιωτικός ακόλου-

θος στη Βρεί. Υπ. Αρμοστεία στη Λευκωσία, αποχωρώντας τέλος Απριλίου 1974, έγραψε προς τους ανώτερούς του: «Πρέπει να αποχωρήσουν από την Κύπρο όχι μόνο οι Έλληνες αξιωματικοί αλλά και οι Ελλαδίτες δάσκαλοι!». Και στην παράγραφο 39 σκιαγράφησε τόσο το πραξικόπημα με αντικατάσταση Μακαρίου όσο και την εισβολή, όταν μίλησε για χειρουργική επέμβαση πολύ δύσκολου χαρακτήρα. Έγραψε:

«...Η δυσπιστία μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων είναι βαθιά ριζωμένη. Δεν πρόκειται να εξαλειφθεί ποτέ, όμως μπορεί να ελαττωθεί σε βαθμό που να κάνει δυνατή τη συμβίωση αμοιτέρων των πλευρών σε συγκριτική αρμονία. Όμως αυτό θα χρειαστεί

τρομερή πολιτική ικανότητα και κάποια κύρια χειρουργική επέμβαση, φοβάμαι πολύ δύσκολου χαρακτήρα. Ο Πρόεδρος Μακάριος πρέπει να φύγει. Ένας κατάλληλος αντικαταστάτης δεν είναι εύκολο να βρεθεί, όμως εγώ θα έβαζα τα λεφτά μου στον μόνο τίμιο και σίγουρα έμπιστο υποψήφιο, στον κ. Σεβέρη (Ζήνωνα), ο οποίος παραιτήθηκε από Υπουργός Υγείας με το θέμα των τριών Μητροπολιτών... Η Ένωση πρέπει να εξουδετερωθεί. Αυτό θα χρειαστεί μια αποφασιστική αντιμετώπιση από την Αθήνα και πρέπει να αποχωρήσουν τόσο οι Έλληνες διδάσκαλοι όσο και οι Έλληνες αξιωματικοί από την Εθνική Φρουρά...».

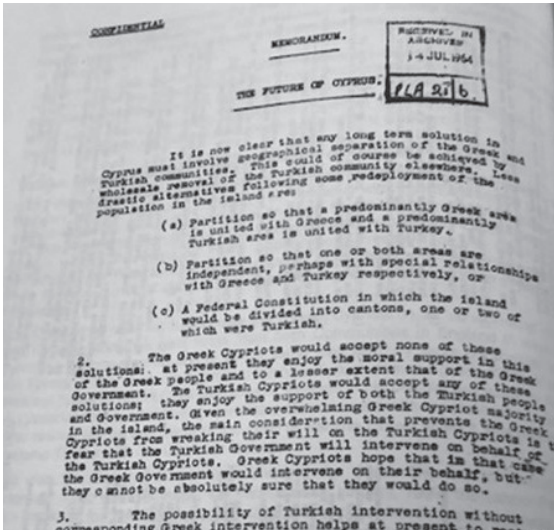
Στις 2.7.1974 ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος έστειλε την περίφημη επιστολή/τελεσίγραφο προς τον Πρόεδρο της Ελλάδος, Φαίδωνα Γκιζίκη, ζητώντας την αποχώρηση όλων των Ελλήνων αξιωματικών από την Εθνική Φρουρά...

Στις 17.7.1974, στις συναντήσεις του με τους «σωτήρες» του Βρετανούς στο Λονδίνο, απαίτησε την αποχώρηση των Ελλήνων αξιωματικών και τους είπε πως σχεδίαζε να διαλύσει και την Εθνική Φρουρά. Δέχθηκε να συνεργαστούν Βρετανία/Τουρκία (βλέπε εισβολή), ενώ γνώριζε πολύ καλά για την προετοιμασία τουρκικής εισβολής. Το BBC από τις 16.7.74 «διαφήμιζε» τουρκική εισβολή και η Κυβέρνηση Μακαρίου είχε από το 1973 ενημερωθεί με πλήρη σχέδια για τις τουρκικές ετοιμασίες εισβολής. Τους είχε ενημερώσει ο αιγινγματικός Συνταγματάρχης G. Stocker!

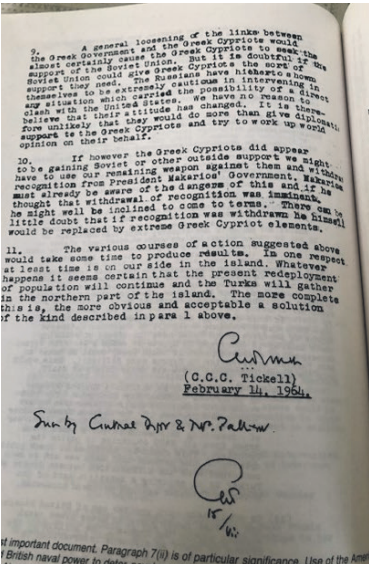
Ευχαρίστησε την Τουρκία για την υποστήριξη της προς τις θέσεις του για εκδίωξη των Ελλήνων Αξιωματικών ώρες πριν διαβάσει την ομιλία του στον ΟΗΕ στις 19.7.1974, όταν κατηγορήσε την Ελλάδα 7 φορές ως «εισβολέα», όπως είχε υποσχεθεί στον Βρετανό Πρωθυπουργό Χάρολντ Γουίλσον, στις 17.7.1974. Και ξεστόμισε και το ασυγχώρητο ότι «οι φόβοι του επιβεβαιώθηκαν ότι ο κίνδυνος από την Ελλάδα ήταν μεγαλύτερος από εκείνον από την Τουρκία!» - το είχε αναφέρει και στους Βρετανούς στο Λονδίνο...

Για να τρέξει τρεις μέρες αργότερα, 22.7.1974, στον Αμερικανό Υπ. Εξωτερικών, Δρα Χένρι Κίσινγκερ, για βοήθεια! Και στη δεύτερή τους συνάντηση στις 29.7.1974 να του ζητά να αναλάβει εκείνος τις διαπραγματεύσεις, εκλιπαρώντας ότι «εγώ θέλω Αμερικάνο μάγιστρο»...

Κλείνω, υπογραμμίζοντας ότι ο Δρ Κίσινγκερ είχε τονίσει στους Βρετανούς στις 18.7.74 ότι δεν ήταν καθαυτό εναντίον της αποχώρησης των Ελλήνων Αξιωματικών (όπως Μακάριος, Βρετανοί, Τούρκοι και Σοβιετικοί), αλλά όχι εκείνη τη στιγμή και προτού διευθετήσουν οι ίδιοι (Βρετανοί που είχαν κάνει το Σύνταγμα του 1960) μια συνταγματική λύση, γιατί θα ανατρεπόταν το ισοζύγιο δυνάμεων στο νησί εις βάρος των Ελλήνων...

Σελίδα 1 τρισέλιδου σχεδιασμού, 14.2.1964.

Σελίδα 3 του τρισέλιδου σχεδιασμού, 14.2.1964, με την υπογραφή του Sir Crispin Tickell. Ο οποίος ήταν ο άνθρωπος στον ΟΗΕ που πέρασε το ρατσιστικό τρισάθλιο ψήφισμα για Διζωνική, το 649/1990, με την ανοχή του «precious asset» τους, Γιώργου Βασιλείου, δίχως λαϊκή εντολή. Αντικαταστάθηκε το 1990 από τον άλλο όμοιό του, τον Sir David Hannay...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

Μέρος Α'

Συμπληρώθηκαν πριν από έναν σχεδόν μήνα -9 Αυγούστου 1956- 68 ολόκληρα χρόνια από τη μέρα της θυσίας των τριών ηρωομαρτύρων της θρυλικής ΕΟΚΑ, Αντρέα Ζάκου, Χαρίλαου Μιχαήλ και Ιάκωβου Πατάτσου, που οδηγήθηκαν στην αγχόνη τραγουδώντας τον ύμνο της λευτεριάς. Των τριών ηρωομαρτύρων που ο απάνθρωπος Βρετανός δυνάστης του νησιού μας, τους στέρψε και αυτήν ακόμα την κηδεία. Τους φοβόταν και νεκρούς.

Η αγωνιζόμενη για τη λευτεριά ιδιαίτερη πατρίδα μας θρήνησε τον χαμό των τριών παλληκαριών της με πάνδημα μνημόσυνα. Σ' όλες τις πόλεις και τα χωριά ήχησαν πένθιμα οι καμπάνες, στέλνοντας στους φυλακισμένους ηρωομάρτυρες το στερνό αντίο, μαζί με απέραντη τιμή και την ευγνωμοσύνη του αγωνιζόμενου για λευτεριά λαού μας. Τους τρεις αρχαγγέλους της λευτεριάς του ελληνικού νησιού μας.

Ας δούμε ποιοι ήταν αυτοί οι τρεις αρχαγγέλοι της δικής μας λευτεριάς, που βάδισαν στην αγχόνη ψάλλοντας τον Εθνικό μας Ύμνο.

Αντρέας Ζάκος

Ο Αντρέας Ζάκος, από τη Λινού της ηρωοτόκου Σολιάς, γεννήθηκε στις 12 Νοεμβρίου 1931 και ήταν υπόδειγμα ανθρώπου και χριστιανού Έλληνα. Τη μεγαλοψυχία του την καταμαρτυρεί και ο δικηγόρος του, Στέλιος Παυλίδης, που τον είχε ζήσει από κοντά καθ' όλη τη διάρκεια του μαρτυρίου του, από τη σύλληψή του, στις 15 Δεκεμβρίου 1955, κατά την ενέδρα που έπεσε ο πρώτος ήρωας της ΕΟΚΑ, Χαράλαμπος Μούσκος, μέχρι την παραμονή της δικής του θυσίας, στις 9 Αυγούστου 1956. Θα πει για τη μεγαλοψυχία του Ζάκου, που έλαμψε στην υπόθεση Κρίμερ. Όταν ήταν ακόμη μελλοθάνατος με τους Χαρίλαο Μιχαήλ και Ιάκωβο Πατάτσο, είχε συλληφθεί από αγωνιστές της ΕΟΚΑ ο Βρετανός Τζον Α. Κρίμερ, που διέμενε στην Κερύνεια, με σκοπό ν' ανταλλαχθεί με τους τρεις. Ο Ζάκος έδειξε τον σπάνιο χαρακτήρα και τη μεγαλοψυχία του. Έκαμε την ακόλουθη έκκληση στην ΕΟΚΑ:

«Ανδρέας Ζάκος,
Κεντρικά Φυλακά
4 Αυγούστου 1956

»Εν συνεννοήσει μετά των ετέρων δύο συγκαταδίκων μου, ποιούμαι θερμήν έκκλησιν προς τους ενδιαφερομένους, όπως ο εκ

Κυρηνείας κ. Τζων Α. Κρίμερ, αφευθεί αμέσως ελεύθερος. Παρακαλώ, όπως η ζωή του Βρετανού τούτου γέροντος, ο οποίος δεν ευθύνεται διά τας πράξεις μας ή τας ενεργείας της κυβερνήσεως, ουδένα κίνδυνον διατρέξει, έστω κι εις περίπτωσιν, κατά την οποία ήθελε αποφασισθεί

**Ο Αντρέας Ζάκος,
από τη Λινού της
ηρωοτόκου Σολιάς,
γεννήθηκε στις 12
Νοεμβρίου 1931
και ήταν υπόδειγμα
ανθρώπου και χρι-
στιανού Έλληνα**

να εκτελεσθώμεν ή και εις περίπτωσιν ακόμη, κατά την οποίαν τελικώς ηθέλωμεν εκτελεσθεί».

Και ο δικηγόρος του Ζάκου, Στέλιος Παυλίδης, θα δηλώσει με θαυμασμό για την έκκληση αυτή: «Η πρωτοβουλία διά την

γενναιοφρονα αυτήν έκκλησιν ανήκει αποκλειστικά στον Ανδρέα Ζάκο. Κάθε λέξη της εκκλήσεως προέρχεται από τον ίδιο τον Ζάκο, ο οποίος, ως γνωστόν, είναι άριστος χειριστής της ελληνικής γλώσσας».

Η έκκληση είχε εκτιμηθεί, όχι μόνο από τον Αρχηγό της ΕΟΚΑ και τον κυπριακό λαό, αλλά και από τους Βρετανούς ακόμη. Και ο Διγενής, που θαύμασε τη μεγαλοψυχία των τριών μελλοθανάτων παλληκαριών του, διέταξε να αφευθεί ελεύθερος ο Βρετανός όμηρος.

Ήταν μεγάλωψυχος

Ο πατέρας του ηρωομάρτυρα, Χαρίλαος Ζάκος, είπε ανάμεσα σε πολλά επαινετικά λόγια για τον Αντρέα του: «Ήταν τύπος ανοιχτόκαρδος, αρχοντικός, αξιοπρεπής και ειλικρινής. Δεν έκλαιγε ποτέ του, μιλούσε ωραία, μελετούσε πολύ, ήταν αξιογάπητος και εξυπηρετικός. Στο σπίτι, στο σχολείο και στην επαγγελματική του ζωή απέλαυε της γενικής αγάπης. Όλοι όσοι τον γνώριζαν, τον αγαπούσαν. Πίστευε ολόψυχα στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και ήταν ανθρωπιστής από παιδί. Ενδιαφερόταν για κάθε

πολιτιστική κίνηση. Ακούραστος και πάντα ανιδιοτελής. Έτρεφε απεριόριστο σεβασμό προς τους γονείς του, τους καθηγητές και τους προϊσταμένους του και αποτελούσε παράδειγμα νέου με ανώτερο ήθος. Μόνο πραγματικούς φίλους άφησε πίσω του στον κόσμο».

Τη μεγαλοσύνη του Ζάκου την καταμαρτυρεί και ο ταγματάρχης Μπράιαν Κουμπ, που τραυμάτισε θανάσιμα τον Μούσκο, πληγωσε τον Δράκο και συνέλαβε, αφού τραυμάτισε, τον Ζάκο και τον Χαρίλαο Μιχαήλ, στην ενέδρα στο Μερσινάκι, στις 15 Δεκεμβρίου 1955. Στην κατάθεσή του για την ενέδρα ο Κουμπ αναφέρει και τα εξής: «Ο Ζάκος μου παραπονέθηκε ότι τον πυροβόλησα και του απάντησα ότι εκείνοι με πυροβόλησαν πρώτοι. Τότε μου είπε: "Πρέπει να έχω βοήθεια γρήγορα. Εγώ και ο φίλος μου είμαστε τραυματισμένοι, ο δε τρίτος φίλος μου είναι νεκρός". "Και ο δικός μου φίλος είναι νεκρός και η βοήθεια εξαρτάται από τους συμπατριώτες σας". Έτσι του είπα και στη συνέχεια τον συγχάρηκα για τα Αγγλικά του και τον ρώτησα από πού είναι. Μου είπε ότι ερ-

γαζόταν στο τμήμα σχεδίων της Μεταλλευτικής Εταιρείας, αλλά ότι τον καταζητεί η Αστυνομία και έτσι αναγκάστηκε να βγει στα βουνά... Τον ρώτησα πώς τον λένε και μου απάντησε "Ζάκο". "Γιατί μάς πολεμάς;", τον ρώτησα και μου απάντησε: "Αγωνίζομαι διά την ελευθερία μου..."».

Στο τελευταίο γράμμα στον πατέρα του, 7 Αυγούστου 1956, δηλαδή παραμονή της εκτέλεσής του, έγραφε και τούτα τα λόγια, στερνή κατηγορία στους αγαπημένους του: «Σας παρακαλώ, λοιπόν, μη θλίβεσθε. Τι είναι τα είκοσι πέντε και τα εκατό χρόνια, που μπορεί να ζήσει κανένας; Είναι ένα μικρό κλασματάκι μπροστά στο άπειρο. Η ζωή είναι μικρή, τα χρόνια περνούν γρήγορα. Και η αλήθεια είναι ότι είναι καλύτερα να πεθάνει κανένας, παρά να περάσει τα νιάτα του στη φυλακή».

Ο Παπαντώνης Ερωτοκρίτου, ιερέας των Κεντρικών Φυλακών, ο τελευταίος που είδε ζωντανούς και μετέλαβε τον καθένα ξεχωριστά τους τρεις μελλοθανάτους, είπε για τον Ζάκο: «Ο Ζάκος ήταν μορφωμένος και τον ενέπνεε μόνον η Ελλάδα και γι' αυτό εδόθη ολόψυχα στον αγώνα για την ελευθερία της Κύπρου».

Δεν ξεχνά...

Μελλοθάνατος ο Ζάκος δεν ξεχνά τους φίλους και συναγωνιστές του, που είναι κλεισμένοι στα κρατητήρια Κοκκινότριμιθιάς. Σ' επιστολή στον συναγωνιστή του Χαράλαμπο Μπακαλούρη, γνωστό στην περιοχή Ξερού- Λεύκας και της Σολιάς γενικότερα, θα γράψει στις 4 Ιουλίου 1956:

«Αγαπιτέ Χαμπή,

»Συμμερίζομαι την αγανάκτησή σου, με την οποία ήσαν ποιομένο το τελευταίο σου γράμμα. Η καιάσωση, όμως, θ' αλλάξει. Δεν είμαι επηρεασμένος βέβαια από τις εφημερίδες, που άλλωστε φάσκουν και ανιψάσκουν, η ιστορία, όμως, ουδέποτε διαψεύδεται. Στο μεταξύ, οι πολυάριθμες συλλήψεις μόνο προσωρινή ζημία προκαλούν στην περιοχή μας. Εκείνοι που συλλαμβάνονται είναι συνήθως οι πιο ακμαίοι στις κάθε είδους επιχειρήσεις, δηλαδή στα διάφορα επαγγέλματα κ.λπ.

»Όταν λοιπόν αυτοί όλοι απολυθούν, θα έχουν πια μέσα τους αναμμένη τη φλόγα των υψηλών ιδεωδών της φυλής μας περισσότερο από πριν, αλλά και το πνεύμα αλληλεγγύης και της αλληλοκατανοήσεως θα ριζωθεί βαθιά στην ψυχή τους. Μη στενοχωρείσθε, λοιπόν, κάνετε μόνο λίγη υπομονή.

»Για εξοικονόμηση χρόνου γράφω στο ίδιο χαρτί και στον Νησίφορο - συναγωνιστή του κι

Τριπλή θυσία

Ο απαγχονισμός των ηρωομαρτύρων Αντρέα Ζάκου, Χαρίλαου Μιχαήλ και Ιάκωβου Πατάτσου

αυτών- και σε παρακαλώ δώσε του το γράμμα αυτό μόλις το διαβάσεις.

»Αγαπιτέ Νησίφορε,
»Πήρα και το δικό σου γράμμα και ελπίζω να μη με παρεξηγήσεις που δεν σου γράφω ξεχωριστά. Θέλω έτσι να εξοικονομήσω χρόνο, όμως, και να στείλω και μερικά άλλα γράμματα και όπως θα ξέρεις δεν μπορούμε να γράφουμε περισσότερα από ένα γράμμα την ημέρα. Εξάλλου, τα γράμματά μας καθυστερούν πολύ τώρα τελευταία και θέλω έτσι να εξοικονομήσω χρόνο.
»Ο Μαυρομμάτης - εκτελέστηκε κι αυτός αργότερα- και σε ξέρε πολύ καλά και σε χαιρετά. Ήταν, λέει, σε πιο μικρή τάξη από σένα. Δεν μπόρεσα να μιλήσω μαζί του, γιατί μόνο με τον Χαρίλαο δικαιούμαι να συναναστρέφομαι, και μας έχουν χωριστά. Έξω βγαίνουμε μόνο το απόγευμα υπό ένοπλη επιτήρηση.
»Σε ξέρει και ο Χαιζηλοϊζόν από το Βαρώνι. Όπως μου έλεγε πς προάλλες, που έτυχε να μιλούμε, ήταν ποδοσφαιριστής της “Ανορθώσεως”. Καταδικάστηκε σε ισόβια δεσμά.
»Χαιρετισμούς σε όλους τους γνωστούς και φίλους, που βρίσκονται εκεί.
»Με φιλία
Ανδρέας Ζάκος».

Συγκλονιστικές ήταν οι στιγμές που έζησαν πριν από την εκτέλεσή τους οι τρεις ηρωομάρτυρες με άλλους θανατοποινίτες και κατάδικους αγωνιστές που κρατούνταν στις Κεντρικές Φυλακές. Όπως αναφέρει ο Παπαντώνης, «οι μελλοθάνατοι

κρατούνταν στο διαμέρισμα 7, που είχε οκτώ κελιά. Η είσοδος ήταν στην αυλή της αγχόνης. Ένα μικρό παράθυρο στον ανατολικό τοίχο προς την οροφή τον συνέδεε με το διαμέρισμα, στο οποίο κρατούνταν οι υπόδικοι της ΕΟΚΑ. Είχαν

ληφθεί αυστηρότερα μέτρα τώρα και έτσι μπορούσαμε να κινούμεστε πιο άνετα, παρά την εκτέλεση του Καραολή και του Δημητρίου». Οι μελλοθάνατοι συνομιλούσαν φωναχτά από παράθυρο ψηλά με αυτούς που έμεναν στο διαμέρισμα

αριθμός 3 και μέχρι την ώρα της εκτέλεσής τους. Καθ’ όλο το απόγευμα, άλλοι πέντε θανατοποινίτες, που κρατούνταν στις Φυλακές εκεί δίπλα, οι Στέλιος Μαυρομμάτης, Ανδρέας Παναγίδης, Μιχάλης Κουτοφτιάς, Χρυσόστομος Παναγή και Νίκος Ξενοφώντος, έψαλλαν εθνικά θούρια και αυτοσχέδια πατριωτικά τραγούδια, το νόημα και η μελωδία των οποίων έμοιαζε με τον γνωστό θούριο:

Ξόπνα καημένη μου Ραγιά και σήκον το κεφάλι
Τη δόξα που ’χες μια φορά απόκτησε και πάλι.
Ξόπνα καημένη μου Ραγιά, ξόπνα να δεις ελευθεριά.

Οι στιγμές εκείνες που έζησαν οι μελλοθάνατοι, οι θανατοποινίτες και οι δεσμώτες αγωνιστές των Κεντρικών Φυλακών ήταν ανεπανάληπτες. Και πς ζούσε ολόκληρος ο λαός μας, που τους θαύμαζε και τους τιμούσε. Έχουν περάσει από τη θυσία των τριών ηρωομαρτύρων 68 χρόνια, αλλά η μνήμη τους, όσα χρόνια κι αν περάσουν, θα παραμείνει αγέραστη, μαζί με την άφθαρτή τους δόξα. Δεν ξεχνούμε ότι θυσιάσαν τη νεανική ζωή τους στο θυσιαστήρι της δικής μας λευτεριάς.
* Στο επόμενο: Χαρίλαος Μιχαήλ.

Σε κάθε αρχή μαζί!

Ολοκληρωμένο πακέτο στήριξης των μαθητών!

Ξεκινάμε τη νέα σχολική χρονιά δίπλα στους μαθητές, στις μαθήτριες και στις οικογένειές τους!

Περισσότερες πληροφορίες www.diakivernisi.gov.cy

Κυπριακή Δημοκρατία

Νέο Ωράριο Εξυπηρέτησης Πελατών από 2 Σεπτεμβρίου 2024

ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΕΜΠΤΗ
8:00 - 14:30

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:00 - 14:00

Για ευκολότερη εξυπηρέτηση κάντε τις συναλλαγές σας 24/7 μέσω του Online Banking και των ATM μας.
<https://www.hellenicbank.com/onlinebanking>

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
panagiotou@
sigmalive.com

Αντίστροφη μέτρηση για το πρώτο κουδούνι

Το θρίλερ με τα κλιματιστικά, τα σχολεία-εργοτάξια και η στελέχωση

Η αντίστροφη μέτρηση έχει αρχίσει για την επιστροφή των μαθητών στα θρανία, σηματοδοτώντας την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς.

Οι μαθητές γέμισαν μπαταρίες κατά την καλοκαιρινή περίοδο και ετοιμάζονται να επιστρέψουν στις σχολικές αίθουσες. Την ίδια ώρα, οι εκπαιδευτικοί προετοιμάζονται για έναν ακόμα κύκλο μαθημάτων, με στόχο την πρόοδο και την ανάπτυξη των παιδιών σε όλα τα επίπεδα.

Όπως πληροφορείται η «Σ», τα βιβλία είναι έτοιμα, ενώ όλο το εκπαιδευτικό υλικό υπάρχει ηλεκτρονικά, αλλά και σε έντυπη μορφή.

Τη νέα σχολική χρονιά αναμένεται να λειτουργήσουν περισσότερα από 740 σχολεία και στις σχολικές αίθουσες αναμένεται να βρεθούν συνολικά 121.893 μαθητές και μαθήτριες Δημοτικής, Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης.

Ενδεικτικά, τα νηπιαγωγεία θα υποδεχθούν 13.117 μαθητές και μαθήτριες, ενώ τα δημοτικά 51.590. Τα γυμνάσια θα υποδεχθούν 24.989 μαθητές και μαθήτριες και τα λύκεια 17.661.

Όσον αφορά τους εκπαιδευτικούς που θα διδάξουν σε όλα τα σχολεία, όλων των βαθμίδων, ανέρχονται στους 13.775. Σε αυτούς προστίθενται οι ειδικοί εκπαιδευτικοί.

Σημειώνεται πως, κατά τη φετινή σχολική χρονιά, θα φοιτήσουν 9.074 παιδιά στην πρώτη τάξη του δημοτικού.

Νέα σχολική χρονιά με 25 σχολεία-εργοτάξια

Την ίδια ώρα, οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, υλοποιούν τον κτηριακό προγραμματισμό και προβαίνουν στη διεξαγωγή όλων των απαραίτητων εργασιών, με στόχο την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία των σχολείων.

Με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς ορισμένα σχολεία θα γίνουν εργοτάξια, καθώς θα συνεχιστεί ή θα αρχίσει η υλοποίηση 25 έργων, συνολικής δαπάνης πέραν των €140 εκατομμυρίων ευρώ.

Συγκεκριμένα, στον κτηριακό προγραμματισμό του Υπουργείου περιλαμβάνονται έργα ανεγέρσεων, επεκτάσεων, αντισεισμικών και ενεργειακών αναβαθμίσεων, συντηρήσεων και βελτιώσεων σχολικών κτιρίων.

Τα έργα αυτά αφορούν τη νέα Τεχνική Σχολή Λεμεσού, καθώς και το παράρτημα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Λεμεσού.

Προγραμματίζονται έργα και στην ειδική σχολή Αποστόλου Λουκά και στο αναρρωτήριο του Ερυθρού Σταυρού στη Λεμεσό. Η Β' Τεχνική Σχολή Λεμεσού επίσης θα αναβαθμιστεί, ενώ έργα θα εκτελεστούν και στο Γυμνάσιο Παραλιμνίου, στην Αμμόχωστο.

Στο Β' Δημοτικό Σχολείο Γερίου, όπως και στο Ευρυβιάδειο Γυμνάσιο Λάρνακας, θα γίνουν εργασίες. Το Β' Δημοτικό Σχολείο Ύψωνα στη Λεμεσό και το Β' Δημοτικό Σχολείο Κολοσσίου επίσης περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα αναβάθμισης.

Εργασίες θα γίνουν και στο Γυμνάσιο Αποστόλου Παύλου στην Πάφο, στο Γυμνάσιο Αγλαντζιάς, καθώς και στο Λύκειο Ιδαλίου. Επίσης, προβλέπονται έργα στο Δημοτικό Σχολείο Κυπερούνας και στη Β' Τεχνική Σχολή Λευκωσίας.

Το Δημοτικό Σχολείο Χαϊνεργαράκη Κορνέσιου στην Αγλαντζιά, το Γυμνάσιο Έγκωμης, το Β' Δημοτικό Σχολείο Λακατάμειας, και το Δημοτικό Σχολείο Αγίων Τριμιθιάς περιλαμβάνονται επίσης στη λίστα. Εργασίες θα γίνουν και στο ΙΖ Δημοτικό Σχολείο και Νηπιαγωγείο Λεμεσού, στη νέα Τεχνική Σχολή Αγίου Λαζάρου Λάρνακας, στο Α' Δημοτικό Σχολείο Χλώρακας και στο Δημοτικό Σχολείο Ψιμολόφου.

Τέλος, αναβαθμίσεις προβλέπονται στο Δημοτικό Σχολείο Μενίκου, στο ΚΘ Δημοτικό Σχολείο Μέσα Γειτονιάς στη Λεμεσό, στο Α' Δημόσιο Νηπιαγωγείο Ύψωνα και στο Δημοτικό Σχολείο Κυβίδων.

Θρίλερ με τα κλιματιστικά

«Βραχνά» για το Υπουργείο Παιδείας αποτελεί η εγκατάστα-

ση κλιματιστικών. Συγκεκριμένα, ούτε στα μισά από τα 50 σχολεία δεν έχουν εγκατασταθεί κλιματιστικά και, όπως διαφαίνεται, δεν θα προλάβουν να τοποθετηθούν πριν από το πρώτο κουδούνι.

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Σ», οι καθυστερήσεις οφείλονται κυρίως στις παλιές ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις και δυσκολίες στη διαδικασία προσφορών.

Το Υπουργείο Παιδείας κατηγορεί τις Σχολικές Εφορείες για τις καθυστερήσεις, ενώ οργανωμένοι γονείς ζητούν από το Υπουργείο Παιδείας να αναλάβει τις ευθύνες του και να διασφαλίσει την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας.

Από την άλλη, εκτός από το αίτημα για την ταχεία εγκατάσταση των κλιματιστικών από τους εκπαιδευτικούς, υπάρχει και πρόταση για τη δημιουργία πρωτοκόλλου διαχείρισης ακραίων καιρικών φαινομένων.

Παρόλα αυτά, η διαδικασία εγκατάστασης κλιματιστικών συνεχίζεται και η πρώτη φάση αναμένεται να ολοκληρωθεί σε όλες τις επαρχίες αρχές του Οκτώβρη.

Στελέχωση

Εκκρεμότητες παρατηρούνται και στο θέμα στελέχωσης λίγες ημέρες πριν από το πρώτο κουδούνι.

Το ζήτημα είναι ιδιαίτερα έντονο στη Δημοτική Εκπαίδευση, αφού παρουσιάζονται πολλές αλλαγές στο εκπαιδευτικό προσωπικό, μεταθέσεις, διορισμοί και μετακινήσεις της τελευταίας στιγμής.

Σημειώνεται πως κάποιοι εκπαιδευτικοί δικαιούνται να μην αποδεχτούν τον διορισμό τους και να κάνουν ένσταση, οπότε πρέπει

να περάσει συγκεκριμένο χρονικό διάστημα για να εξεταστούν αυτά τα αιτήματα, ελπίζοντας πως αυτό δεν θα παρεμποδίσει την ομαλή έναρξη της σχολικής χρονιάς.

«Καμπανάκι» κρούει και η ΟΕΛΜΕΚ, αφού, όπως αναφέρει, τα διευθυντικά στελέχη πρέπει να βρίσκονται στα σχολεία και να μην είναι αποσπασμένοι στο ΥΠΑΝ ή σε άλλες Υπηρεσίες.

Σημειώνει πως παρατηρείται σημαντικός αριθμός διευθυντικών στελεχών της εκπαίδευσης να είναι σε απόσπαση.

Καλεί επίσης το Υπουργείο, μέχρι την έναρξη της σχολικής χρονιάς, τουλάχιστον, να μειωθούν αισθητά τα αποσπασμένα διευθυντικά στελέχη.

Όπως ανέφεραν στη «Σ» πηγές από το Υπουργείο, η στελέχωση για τη Μέση Εκπαίδευση έχει ολοκληρωθεί κατά 98% και δεν αναμένεται να επηρεαστεί η ομαλή έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς. Ίδιες πηγές σημειώνουν πως όλα τα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης είναι επαρκώς στελεχωμένα με διευθυντές/διευθυντριες, εκτός από την περίπτωση μίας σχολικής μονάδας, στην οποία καθήκοντα διευθυντή έχουν ανατεθεί σε Βοηθό Διευθυντή Α'.

Οι αλλαγές με τη νέα σχολική χρονιά

Με τη νέα σχολική χρονιά προ-βόονται σημαντικές αλλαγές στη λειτουργία των εκπαιδευτηρίων. Ο θεσμός των ολοήμερων επεκτείνεται από πέντε σε επτά σχολεία σε όλη την Κύπρο, ενώ αυξάνονται κατά τριάντα τα προαιρετικά ολοήμερα σχολεία στη δημοτική εκπαίδευση, με ενσωμάτωσή τους

και σε προγράμματα STEM.

Η αύξηση των θέσεων σχολικών βοηθών και συνοδών συνοδεύεται από προγραμματισμένη επιμόρφωση για βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους.

Επεκτείνεται, επίσης, η δωρεάν υποχρεωτική προδημοτική εκπαίδευση από την ηλικία των τεσσάρων ετών και έξι μηνών και συνεχίζεται το πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας με προσθήκη δεύτερης νηπιαγωγού για καλύτερη στήριξη αλφαριθμητισμού και της συμπεριφοράς των παιδιών.

Η διαμορφωτική αξιολόγηση προωθείται σε όλες τις τάξεις της Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, ώστε οι εκπαιδευτικοί να μπορούν να εντοπίζουν προβλήματα χωρίς και να παρέμβουν έγκαιρα. Παράλληλα, εφαρμόζονται επικαιροποιημένα και αναλυτικά προγράμματα που εστιάζουν στην ουσιαστική ύλη και στις ψηφιακές δεξιότητες, με στόχο τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.

Εισάγονται, επίσης, νέα προγράμματα, όπως το Πρόγραμμα Χρηματοοικονομικής Παιδείας για τη Γ' τάξη Γυμνασίου και η Συμβουλευτική και Επαγγελματική Αγωγή από τη Στ' τάξη Δημοτικού. Σχεδιάζεται ακόμη η πιλοτική εφαρμογή σχολείου εναλλακτικής φοίτησης για μαθητές με ακραία παραβατική συμπεριφορά.

Η ειδική/εναία εκπαίδευση επίσης αναβαθμίζεται, με αλλαγές στη νομοθεσία, ταχύτερη αξιολόγηση και διαφοροποιημένη διδασκαλία. Προωθούνται δράσεις για την αναβάθμιση της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας και βελτίωση της διδασκαλίας της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, ιδιαίτερα για παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία.

Σχετικά με την ψηφιοποίηση, ολοκληρώνεται η πιλοτική εφαρμογή του συστήματος eΔΕΑ και επεκτείνεται η εφαρμογή ηλεκτρονικών εγγράφων και φακέλων μαθητών σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Επιπλέον, αρχίζει η συζήτηση για τη δημιουργία νέου συστήματος αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και την κατάργηση του καταλόγου διοριστέων το 2027.

Για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας εισάγεται πιλοτικά σύστημα βιντεοπαρακολούθησης και επεκτείνεται η φρούρηση στα σχολεία.

Τέλος, ανακοινώθηκε ότι θα υπάρξει περαιτέρω συζήτηση για την ανώτερη εκπαίδευση και στρατηγική για τη βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ

Σε τραγωδία εξελίχθηκε βόλτα σε λούνα-παρκ στο Πευκοχώρι της Χαλκιδικής για 19χρονο, τα ξημερώματα της Δευτέρας, 20 Αυγούστου. Συγκεκριμένα, ο νεαρός από τη Βέροια, που παραθέριζε οικογενειακώς, τραυματίστηκε θανάσιμα όταν παιχνίδι με περιστρεφόμενες καρέκλες έσπασε. Εξ αφορμής του περιστατικού και του νόμιμο αποκάλυψεων, που ακολούθησαν σε ό,τι αφορά τους λόγους, τις παραλείψεις και τις αιτίες που οδήγησαν στην τραγωδία, ανοίγουμε τον φάκελο για την Κύπρο, για να ανιχνεύσουμε πώς αδειοδοτούνται τα λούνα-παρκ, αλλά και πώς πραγματοποιούνται οι έλεγχοι, για αποφυγή τέτοιων θλιβερών περιστατικών.

Υπεύθυνοι ουσιαστικά... οι Δήμοι

Αρχικά να αναφέρουμε πως, παρά το γεγονός ότι η πλειοψηφία του κόσμου έχει κατά νουν ότι αρμόδιο για τους ελέγχους είναι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, κάτι τέτοιο δεν ισχύει, αφού υπεύθυνη σύμφωνα με την τροποποιημένη νομοθεσία είναι η κάθε τοπική Αρχή. Σύμφωνα με τη νομοθεσία (περί Δήμων ή Κοινοτήτων Νόμος), για τη λειτουργία λούνα-παρκ, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να έχει τα απαραίτητα πιστοποιητικά από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, τα οποία θα πρέπει να προσκομίσει στο οικείο Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο, ανάλογα με την περιοχή όπου θα λάβει χώρα η εν λόγω δραστηριότητα. Το οικείο Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο μπορεί να απαιτεί επιπρόσθετους όρους, υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί καθορίστηκαν και δημοσιεύτηκαν τουλάχιστον 1 μήνα πριν από την υποβολή της αίτησης. Πραγματοποιούνται επιτόπιοι έλεγχοι από εξουσιοδοτημένους επιθεωρητές του Δημοτικού / Κοινοτικού Συμβουλίου, σε συνεργασία με εξουσιοδοτημένους επιθεωρητές άλλων σχετικών Υπηρεσιών, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις.

Συγκεκριμένα, χρειάζεται:

- 1) Άδεια οικοδομής και Πιστοποιητικό έγκρισης για τις εγκαταστάσεις.
- 2) Προσκόμιση καταλόγου του εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθεί.
- 3) Πιστοποιητικό Καταλληλότητας του εξοπλισμού από τον Δημοτικό Μηχανικό ή σε κάθε άλλη περίπτωση από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, που να επιβεβαιώνει την ασφάλεια και την καταλληλότητα των εγκαταστάσεων, του εξοπλισμού, της επίπλωσης,

του φωτισμού και του συστήματος εξαερισμού.

4) Απόκτηση Πιστοποιητικού Καταλληλότητας του ηλεκτρικού εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

5) Απόκτηση του Πιστοποιητικού Καταλληλότητας από την Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου.

6) Απόκτηση Υγειονομικού Πιστοποιητικού από τον Δήμο.

7) Προσκόμιση τίτλου ιδιοκτησίας ή σύμβαση μίσθωσης με τον ιδιοκτήτη του χώρου.

Το ευρωπαϊκό πρότυπο

Το σωστό θα ήταν να ενταχθεί νομοθετικά η χρησιμοποίηση παιχνιδιών ή μηχανημάτων που βρίσκονται κάτω από το ευρωπαϊκό πρότυπο (13814). Η σειρά Ευρωπαϊκών Προτύπων EN13814 προσδιορίζει τις απαιτήσεις για τον σχεδιασμό, τη λειτουργία και τη συντήρηση εγκαταστάσεων ψυχαγωγίας σε ολόκληρη την Ευρώπη, με στόχο την εξασφάλιση της ασφάλειας του προσωπικού που εργάζεται σε αυτά και των επισκεπτών τους. Τα Πρότυπα EN 13814 χωρίζονται σε 3 βασικά μέρη και καλύπτουν όλον τον κύκλο ζωής των εγκαταστάσεων ψυχαγωγίας: σχεδιασμό και κατασκευή, εγκατάσταση και συντήρηση, καθώς και τη λειτουργία και επιθεώρηση. Ένα κύριο στοιχείο των Προτύπων είναι η απαίτηση για συχνούς ελέγχους και συντηρήσεις, που αφορούν τόσο στις τεχνικές πτυχές του εξοπλισμού, όσο και στην ασφάλεια στη λειτουργία τους. Αυτό διασφαλίζει τη μακροχρόνια λειτουργία και τη μείωση των κινδύνων από ατυχήματα. Τα Πρότυπα προβλέπουν επίσης την εκπαίδευση και πιστοποίηση των υπευθύνων για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων, προσθέτοντας ένα επιπλέον επίπεδο ασφάλειας στη συνολική διαδικασία. Η σειρά Προτύπων αναθεωρείται και ενημερώνεται σε τακτική βάση, ώστε να προσαρμόζεται στις νέες τεχνολογίες και τις ανάγκες του αγοραστή, ενώ

η εφαρμογή τους διασφαλίζει την εναρμόνιση των προτύπων ασφαλείας σε όλη την Ευρώπη και ενισχύει την εμπιστοσύνη του κοινού στις εγκαταστάσεις αναψυχής.

Η καυτή πατάτα και το πινγκ-πονγκ των Υπουργείων

Συνοψίζοντας, λοιπόν, τα όσα προαναφέρθηκαν και αλιεύσαμε

από τις αρμόδιες Υπηρεσίες γίνεται ανιχνυτό ότι, παρά το γεγονός ότι υπάρχει μία μορφή πλαισίου και διαδικασιών, εντούτοις απουσιάζει το νομοθετικό πλαίσιο. Διότι το σωστό νομοθετικό πλαίσιο θα λειτουργεί ως δικλίδα προστασίας ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τα παιχνίδια και κατ'επέκταση όσους τα χρησιμοποιούν. Κάτι που ανέφερε, μιλώντας στη «Σ», ο βουλευτής των Οικολόγων, Χάραλαμπος Θεοπέμπτου. Όπως

υπογράμμισε, εντοπίζοντας το κενό στη νομοθεσία, προσπάθησε πριν από 4 χρόνια να περάσει πρόταση νόμου, η οποία όμως έμεινε στα συρτάρια. Ιδιαίτερα χαρακτηριστική δε ήταν η τοποθέτησή του για το πινγκ-πονγκ ευθυνών και την «καυτή πατάτα» μεταξύ των Υπουργείων, αφού κανένα δεν ήθελε να θέσει υπό την ευθύνη του την ασφάλεια, η οποία μετακυλιέται μέχρι και σήμερα στους Δήμους/Κοινότητες.

Φάκελος Λούνα-Παρκ Αδειοδότηση και έλεγχος

Το πρόσφατο ατύχημα που συνέβη σε λούνα-παρκ της Χαλκιδικής, με αποτέλεσμα τον θανάσιμο τραυματισμό ενός 19χρονου παιδιού, φέρνει στο φως τα θέματα ασφάλειας

Πάμε Τρόοδος!

Φεστιβάλ παραδοσιακών
γεύσεων και χειροτεχνημάτων
για ανάδειξη μικρών
επιχειρήσεων του τόπου μας

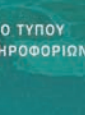
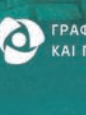
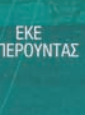
Σάββατο 07.09.2024 ⌚ 11:00 - 17:00

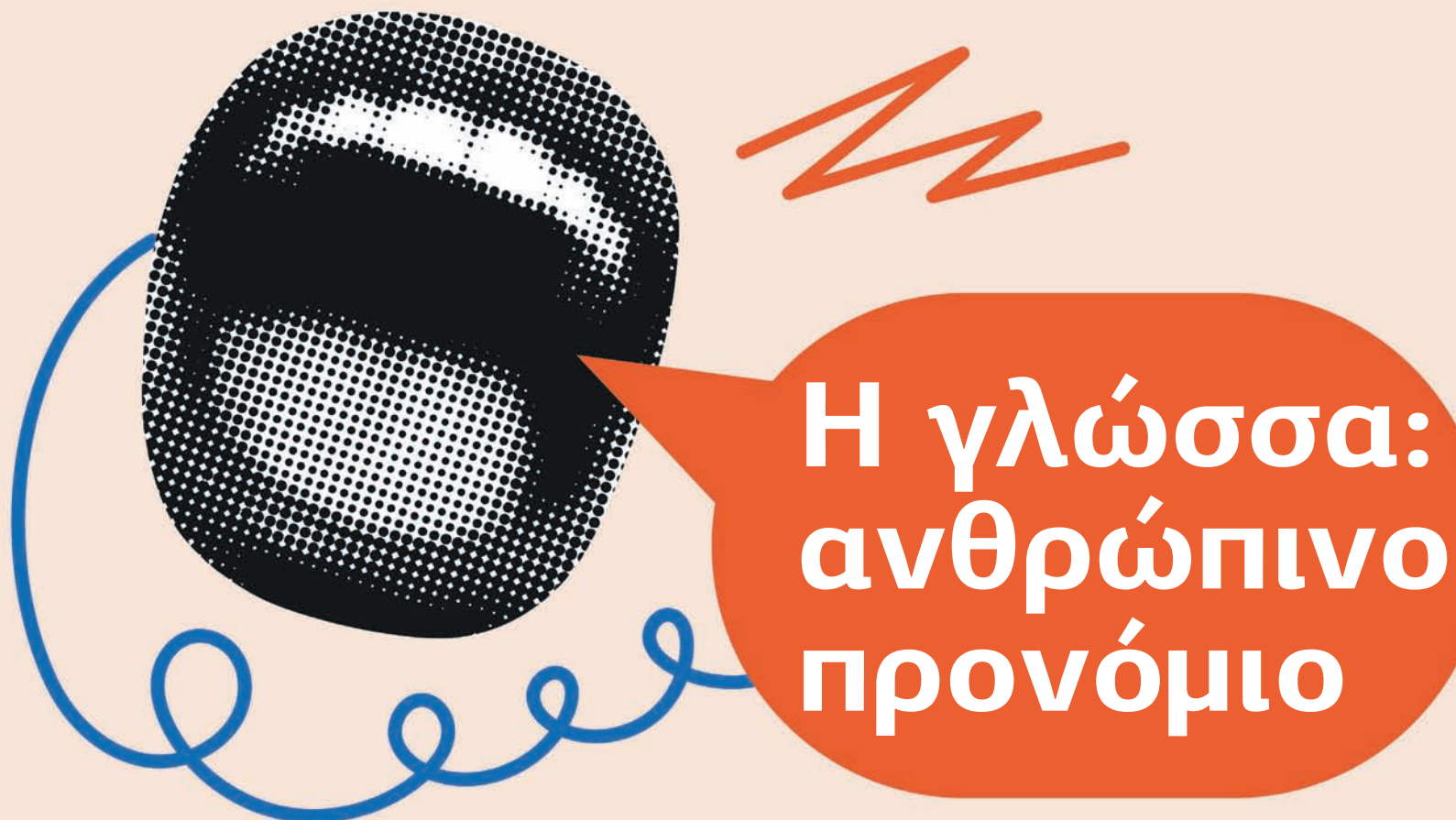
📍 Προεδρική Κατοικία στο Τρόοδος
🚌 Δωρεάν μεταφορά από την πλατεία Τρόοδους

Μια πρωτοβουλία της Πρώτης Κυρίας Φιλίππας Καρσερά Χριστοδουλίδου στο πλαίσιο της φιλανθρωπικής της δράσης.

Μέρος των εσόδων από τις πωλήσεις προϊόντων θα διατεθεί για στήριξη Συμβουλίων Κοινωνικής Ευημερίας της υπαίθρου (ΕΚΕ Κυπερούτσας)

ΕΙΣΟΔΟΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Συνέντευξη με τον Καθηγητή στο Τμήμα Αγγλικών Σπουδών Φοίβο Παναγιωτίδη

MARIZA ΛΑΜΠΡΙΝΗ

Ο κ. Φοίβος Παναγιωτίδης είναι συγγραφέας των μονογραφιών *Categorial Features* (2015) και *Pronouns, Clitics and Empty Nouns* (2002), καθώς και πλήθους άρθρων σε διεθνή περιοδικά και σε συλλογικούς τόμους. Έχει παρουσιάσει πάνω από 210 ανακοινώσεις και ομιλίες σε μια ευρεία γκάμα θεμάτων, που εκτείνεται από ζητήματα δομής της νοηματικής γραμματικής, γραμματικών χαρακτηριστικών και ανάλυσης της ονοματικής φράσης, μέχρι τη γλωσσική κατάρτιση, τη διαλεκτολογία και τη γλωσσική πολιτική. Το εκλαϊκευτικό βιβλίο του «Μίλα μου για Γλώσσα» εκδόθηκε από τις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης το 2013. Τον Φεβρουάριο του 2018 προσέφερε το ανοικτό μάθημα «Τι είναι γλώσσα; Από τη νόηση στη φωνή» μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας Mathesis. Το 2021 κυκλοφόρησε το βιβλίο του «Μέσα από τις λέξεις» από τις Εκδόσεις Νήσος, κυκλοφόρησε η εισαγωγή του στη γλωσσική θεωρία με τίτλο *Μεταξύ Νόησης και Φωνής*.

Γιατί μας νοιάζει τόσο πολύ το πώς μιλάμε; Μήπως τελικά το κάνουμε μεγάλο θέμα;

Η γλώσσα αποτελεί ανθρώπινη ιδιομορφία κι ανθρώπινο προνόμιο, με τον τρόπο που η ύφανση ιστών είναι προνόμιο των αραχνών, το ραντάρ υπερήχων των νυχτερίδων

και η χρησιμότητα προβοσκίδα είναι προνόμιο των ελεφάντων. Μπορούμε να πούμε ότι η γλώσσα χαρακτηρίζει το ανθρώπινο είδος όπως οι προβοσκίδες τους ελέφαντες και η ύφανση ιστών τις αράχνες.

Εκ των πραγμάτων, λοιπόν, η γλώσσα αφορά περισσότερο κόσμο απ' ό,τι λ.χ. η νομική επιστήμη, αφού όλοι οι άνθρωποι διαθέτουμε γλώσσα, ομιλούμενη ή νοηματική, ενώ πάλι η ερμηνεία των νόμων ενδεχομένως να μην απασχολεί κάποιους από εμάς, δεν ξέρω πόσους. Είναι αναπόφευκτο ότι όλοι λοιπόν θα έχουν απόψεις και γνώμες για τη γλώσσα, όπως λ.χ. όλοι οι ελέφαντες θα είχαν άποψη για την προβοσκίδα, αν είχαν οι ελέφαντες απόψεις. Θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί ακόμα πιο θαρραλέα ότι η γλώσσα είναι ακριβώς αυτό που μας κάνει ανθρώπους, και πάλι με τον τρόπο που ίσως ο νχοεντοπισμός κάνει τις νυχτερίδες να είναι νυχτερίδες.

Η μέριμνα λοιπόν για τη γλώσσα δεν περιορίζεται μόνο σε αυτούς που δουλεύουν με τη γλώσσα, π.χ. φιλόλογους, συντάκτες, ποιητές, μεταφραστές, επιμελητές κλπ. κι αυτό είναι παραπάνω από αναμενόμενο. Θέλοντας και μη, μας αφορά όλες κι όλους η γλώσσα, και φαίνεται ακόμα και στην καθημερινή ζωή μας.

Τι σημαίνει μιλάω σωστά Ελληνικά; Τα Κυπριακά είναι γλώσσα ή διάλεκτος; Ποια είναι η διαφορά γλώσσας και διαλέκτου;

«Μιλάω σωστά Ελληνικά» συνήθως πάει να πει ότι χρησιμοποιώ την πρότυπη γλώσσα, τη γλωσσική ποικιλία που η κοινωνία θεωρεί την ενδεδειγμένη για δημόσια έκφραση και επικοινωνία. Μάλιστα συνήθως η εντύπωση ότι κάποιος μιλάει σωστά μια γλώσσα δημιουργείται μόνο και μόνο επειδή

μιλάει στην πρότυπη γλωσσική ποικιλία, στην ποικιλία που διαθέτει κύρος. Απεναντίας, αρκετές αντιδράσεις μας απέναντι σε «άθλια» ή «λάθος» Ελληνικά πυροδοτούνται κυρίως από τη χρήση στοιχείων μιας σιγηματισμένης γλωσσικής ποικιλίας, και μάλιστα μιας ποικιλίας ταυτισμένης με μια κοινωνική ομάδα που διακρίνεται για το χαμηλό κοινωνικό ή οικονομικό της στάτους. Γι' αυτά τα ζητήματα έχουν πολλά και διαφωνητικά να μας πουν οι κοινωνιολόγοι.

Η Κυπριακή Ελληνική είναι διάλεκτος, ως γνωστόν. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρόκειται για παραλλαγή της Ελληνικής που λ.χ. μιλάω

γλώσσας και διαλέκτου. Δεν ισχύει λοιπόν ότι, ξέρω 'γω, μικρές γραμματικές και λεξιλογικές διαφορές συνιστούν διαλεκτική διαφοροποίηση, ενώ μεγάλες γραμματικές και λεξιλογικές διαφορές συνιστούν γλωσσική διαφοροποίηση.

Το αν μια γλωσσική ποικιλία χαρακτηρίζεται εξωθεν ως γλώσσα ή ως διάλεκτος αποτελεί τελικά ζήτημα κοινωνικό, πολιτικό και ιστορικό. Αν μια κοινότητα Α (ή, όσοι τέλος πάντων την εκπροσωπούν) δεν θέλει να αποσυνδεθεί από την κοινότητα Β, θα αξιώνει ότι, ναι, μιλάει μια διάλεκτο της γλώσσας που μιλάει η κοινότητα Β, αρκεί οι δυο ποικιλίες (της κοινότητας Α και της κοινότητας Β) να έχουν κάποια ομοιότητα ή ιστορική συγγένεια: αυτή είναι η περίπτωση της κυπριακής ελληνικής. Το αντίστροφο συμβαίνει όταν ντόπιες ποικιλίες ανακηρύσσονται ή αναγνωρίζονται ως γλώσσες: η κοινότητα Α θέλει να χειραφετηθεί από την κοινότητα Β και αξιώνει πως η γλωσσική της ποικιλία είναι γλώσσα και όχι διάλεκτος της γλώσσας της κοινότητας Β - όπως έγινε στη Νορβηγία και στη Δυτική Βαλκανική.

Έγινε τελικά ποτέ η ελληνική γλώσσα παγκόσμια/οικουμενική;

Βεβαίως, στην Ανατολική Μεσόγειο, από την Ελληνιστική Εποχή μέχρι και τον 15ο αιώνα - οι ιστορικοί γλωσσολόγοι και οι ιστορικοί μας τα έχουν τεκμηριωμένα αυτά. Και τότε, όμως, η Ελληνική ήταν διεθνής γλώσσα με υψηλό μέγεθος, αλλά ενταγμένη μέσα σε ένα περιβάλλον πολυγλωσσίας. Σε καμία περίπτωση δεν είχε εξελληνιστεί μονόγλωσσα όλη η περιοχή εκείνη του κόσμου όπου ομιλούνταν τα Ελληνικά. Η κατάσταση θύμιζε λίγο τον ρόλο και τη χρήση της Αγγλικής σήμερα.

Ζούμε σε μια εποχή όπου η επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων είναι συχνά γραπτή (με sms, μηνύματα στα ΜΚΔ) και σχεδόν συνθηματική. Λίγες λέξεις, πολλά εικονίδια και συντομογραφίες. Πόση ζημιά γίνεται με αυτήν την πρακτική που τόσο πρόθυμα υιοθετήσαμε;

Είναι μάλλον κουραστική η εμμονή των κοινωνιών της γραφής να συζητούν τη γλώσσα και τις εξελίξεις γύρω από τη γλώσσα με όρους κινδύνου και επικείμενων αφανισμών. Στην πραγματικότητα οι κοινωνίες αυτές φοβούνται ότι τα κείμενά τους δεν θα τα καταλαβαίνουν οι επόμενες γενιές και θα τα ξεχάσουν. Αυτή η φοβική τάση ξεκίνησε από την Αρχαία Αίγυπτο, ενδεχομένως. Πάντως, έχουμε τον ηθικό πανικό στον Φαίδρο του Πλάτωνα, ότι η γραφή θα καταστήσει τους ανθρώπους δοκνησσοφους και άρα αντικοινωνικούς, ενώ θα βλάψει την ικανότητά τους να απομνημονεύουν. Κάτι μας θυμίζουν όλα αυτά...

Όσον αφορά την ερώτησή σας, ανυπαρξάνομαι πως η επί δεκαετίες εκτενής χρήση του τηλεγραφώματος ως γρήγορου μέσου επικοινωνίας, όπου πλήρως με τη λέξη κι έπρεπε να είσαι λακωνικότατος, δεν έκανε ζημιά στη γλώσσα. Ακόμα παλιότερα, τίποτε δεν άλλαξε στα Ελληνικά εξαιτίας της αντιγραφής βιβλίων με το χέρι, στα οποία οι αντιγραφείς χρησιμοποιούσαν αναρίθμητες συντομογραφίες για να μη γράφουν ξανά και ξανά τις ίδιες λέξεις ολόκληρες (π.χ. ΧΡC αντί για «Χριστός» κλπ.). Γενικά, οι γλώσσες δεν αλλάζουν επειδή αλλάζουν κάποιες συμβάσεις στο πώς γράφονται. Πέραν τούτου, η γραφή ανέκαθεν συμβάδιζε με την εικονογράφηση.

Κάτι πιο ενδιαφέρον είναι ότι, με τις νέες τεχνολογίες, ολοένα και περισσότερος κόσμος μπαίνει στη διαδικασία να γράφει: μηνύματα

“
«Η γλώσσα χαρακτηρίζει το ανθρώπινο είδος όπως οι προβοσκίδες τους ελέφαντες και η ύφανση ιστών τις αράχνες»

εγώ, αν και βεβαίως οι δυο ποικιλίες συγγενεύουν πάρα-πάρα πολύ. Επίσης, «διάλεκτος» δεν σημαίνει ελλιπής ή κολοβή γλωσσική ποικιλία: κάθε γλωσσική ποικιλία έχει τη δική της γραμματική και το δικό της λεξιλόγιο. Αυτά τα θέματα τα έχουν επιλύσει οι γλωσσικές επιστήμες εδώ και δεκαετίες.

Ακριβώς γι' αυτό, η ειδοποιός διαφορά μεταξύ γλώσσας και διαλέκτου δεν είναι γραμματική ή λεξιλογική. Ο διαχωρισμός μεταξύ γλώσσας και διαλέκτου προέρχεται έξω από το γλωσσικό φαινόμενο. Συνεπώς, δεν υφίστανται γραμματικά ή λεξιλογικά κριτήρια για να «μετρήσουμε» τη διαφορά μεταξύ

και αναρτήσεις στα ΜΚΔ, ενώ πιο πρόσφατα γράφει και περιγραφικά κείμενα για εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης που συνθέτουν εικόνες ή βίντεο... Σκεφτείτε, ας πούμε, ότι αυτό συμβαίνει σε αντίθεση με τη δική μου γενιά, όταν μπορούσε κανείς να επικοινωνεί αποκλειστικά με το τηλέφωνο και να αποφύγει εντελώς τη γραπτή έκφραση, αν ήθελε. Κάτι τέτοιο είναι πια σχεδόν ακατόρθωτο.

Γιατί μας δυσκολεύουν οι ξένες γλώσσες;

Γιατί δεν είμαστε νήπια, είναι η σύντομη απάντηση. Τα νήπια υπερέχουν ξεκάθαρα στην κατάρτιση της γλώσσας. Αυτό είναι όντως παράδοξο, αφού οι ενήλικες είμαστε καλύτεροι από τα νήπια σε όλες σχεδόν τις δεξιότητες: από το να ντυνόμαστε, να πλυνόμαστε και να τρώμε μόνοι μας μέχρι την κριτική και την αναλογική σκέψη, την απομνημόνευση, τα ομαδικά παιχνίδια, την κοινωνική συμπεριφορά κ.λπ.

Επίσης, ενδιαφέρον το πώς τα παιδιά κατατούν τη μητρική τους γλώσσα (ή τις μητρικές τους γλώσσες) μέσα στα πρώτα χρόνια της ζωής τους, ενώ καλά-καλά δεν καταφέρνουν να δέσουν τα κορδόνια τους: όντως τα παιδιά αναπτύσσονται από μόνα τους και χωρίς διδασκαλία τέλεια γλωσσική ικανότητα, κατακτούν δηλαδή τους γραμματικούς κανόνες της μητρικής τους γλώσσας. Αντίθετα, ελάχιστα παιδιά στην ίδια ηλικία εφαρμόζουν τον κανόνα του οφθαλμικού ή του ροκέ στο σκάκι, ή την μπλόφα στα χαρτοπαίγνια.

Από την άλλη μεριά, οι ενήλικες που προσπαθούμε να μάθουμε γλώσσες παιδεύουμε για πολλά χρόνια με ασκήσεις και μελέτη και κάθε λογής συστηματική παρουσίαση δεδομένων και κανόνων κ.λπ. Το αποτέλεσμα όμως όλης αυτής της προσπάθειας παραμένει ατελές: οι ενήλικες ποτέ δεν πλύνουμε το επίπεδο γλωσσικής ικανότητας των φυσικών ομιλητών, όσων δηλαδή κατακτούν μια γλώσσα από τη βρεφική τους ηλικία.

Η επιστημονική έρευνα συγκλίνει στο ότι τα ανθρώπινα όντα, από τη γέννησή τους και, πάνω-κάτω, μέχρι το πέμπτο έτος της ηλικίας τους, έχουν ενεργό τη βιολογική προδιάθεση να αναπτύξουν γλώσσα, η οποία σιγά-σιγά υποχωρεί για να ατονήσει μέχρι την εφηβεία. Στην περίοδο αυτή, που ονομάζεται κρίσιμη περίοδος, το παιδί θα απορροφήσει σαν σφουγγάρι όποια γλώσσα (ή όποιες γλώσσες) τυχαίνει να μιλιέται ή να νοηματίζεται γύρω του, χωρίς να χρειάζεται διδασκαλία ή ειδική εξάσκηση.

Η γλωσσική μας ικανότητα αποκρυσταλλώνεται, λοιπόν, ως μία ή περισσότερες μητρικές γλώσσες μέχρι το πέρας της κρίσιμης περιόδου. Μετά την ηλικία εκείνη, η γλωσσική ανάπτυξη, δηλαδή η εκμάθηση μιας «ξένης» γλώσσας, παίρνει ποιοτικά διαφορετικό χαρακτήρα και γίνεται και δυσκολότερη και με ατελή αποτελέσματα. Με αυτά τα ζητήματα καταπνέονται οι γλωσσολόγοι

που ασχολούνται με τη γλωσσική κατάρτιση και ανάπτυξη. Εγώ, αν και θεωρητικός γλωσσολόγος, συζητώ το ζήτημα με λεπτομέρειες στο δεύτερο κεφάλαιο του «Μεταξύ Νόησης και Φωνής».

Τι ακριβώς, λοιπόν, είναι η θεωρητική γλωσσολογία;

Η θεωρητική γλωσσολογία μελετάει τη γλώσσα καθαυτή, ως φαινόμενο, και έχει αποστολή να την περιγράψει και να την ερμηνεύσει. Η θεωρητική γλωσσολογία ρωτάει τι είναι γλώσσα και πώς λειτουργεί. Από αυτήν την άποψη, η θεωρητική γλωσσολογία πρέπει πρώτα-πρώτα να ορίσει τη γλώσσα με ακρίβεια κι αυστηρότητα και να την ξεχωρίσει π.χ. από τον λόγο.

Γλώσσα είναι οι λέξεις και οι κανόνες της νοητικής γραμματικής, το γλωσσικό σύστημα, ενώ λόγος είναι ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιούμε τη γλώσσα για να υπηρετήσουμε τη σκέψη, ταυτόχρονα εκφράζοντάς την και διαμορφώνοντάς την. Λόγος είναι η χρήση της γλώσσας στην υπηρεσία του νοήματος: η παραγωγή γραπτών και προφορικών κειμένων, τελικά.

Αντικείμενο της θεωρητικής γλωσσολογίας είναι λοιπόν η γλώσσα, που αμιγώς μελετάει την ικανότητα του ανθρώπου για γλώσσα. Από αυτήν την άποψη, η θεωρητική γλωσσολογία βρίσκεται στην καρδιά των γλωσσικών επιστημών: πρέπει να ξέρουμε τι είναι γλώσσα και πώς λειτουργεί, προτού προσπαθήσουμε να καταλάβουμε π.χ. πώς η γλώσσα αλλάζει με τον χρόνο (ιστορική γλωσσολογία) ή πώς διαμορφώνεται από την κοινωνία και διαμορφώνει τις κοινωνικές σχέσεις (κοινωνιογλωσσολογία) ή πώς αλληλεπιδρά με την υπόλοιπη νόηση (ψυχολογιογλωσσολογία και γνωσιακές επιστήμες), και ούτω καθεξής.

Γιατί πριν είπατε ότι η γλώσσα είναι ανθρώπινο προνόμιο κι ανθρώπινη ιδιομορφία; Πείτε μας λίγο περισσότερα...

Συστήματα επικοινωνίας έχουν όλοι, μα όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί, από τα βακτήρια και τους μύκητες, μέχρι τα δελφίνια και τους χιμπατζήδες. Γλώσσα όμως έχουμε μόνον οι άνθρωποι. Άρα γλώσσα δεν είναι η επικοινωνία και σίγουρα η επικοινωνία δεν περιορίζεται στη γλωσσική επικοινωνία: όσοι κι όσες έχουμε χρησιμοποιήσει εμείς ή απλώς έχουμε χειρονομήσει θυμωμένοι το ξέρουμε καλά.

Επίσης, η γλώσσα δεν ταυτίζεται με τη συμβολική σκέψη. Για παράδειγμα, το ότι ο πράσινος σταυρός σημαίνει φαρμακείο δεν έχει τίποτα να κάνει με τη γλώσσα. Επιπλέον, αποτελεί καθαρά κοινωνική και πολιτισμική σύμβαση, όπως π.χ. το χρήμα, αφού ο πράσινος σταυρός δεν σηματοδοτεί τόπο χριστιανικής λατρείας, ενώ ταυτόχρονα δεν χρησιμοποιείται παγκοσμίως το συγκεκριμένο σύμβολο

λο σε ταμπέλες φαρμακείων. Κατά πόσον ζώα όπως οι χιμπατζήδες, οι μπιονόμιο ή τα δελφίνια διαθέτουν κάποιου είδους συμβολική σκέψη, δεν το γνωρίζουμε. Σίγουρα πάντως δεν διαθέτουν γλώσσα.

Ενώ η γλώσσα διαθέτει σύμβολα - σημεία τα λέμε - δηλαδή τις λέξεις, το βασικό γνώρισμα της γλώσσας είναι η συνδυαστικότητα που δημιουργεί γραμματικές δομές. Να διευκρινίσω. Τα σύμβολα είναι αυθαίρετα όπως και οι συνδυασμοί τους. Για παράδειγμα, πράσινος σταυρός = φαρμακείο, κόκκινος σταυρός = Ερυθρός Σταυρός, μπλε σταυρός = ιατρείο ή νοσοκομείο (αν κι όχι απαραίτητα). Η γλώσσα δεν λειτουργεί έτσι, όμως. Η φράση «πράσινος παπαγάλος» σημαίνει κάτι που είναι παπαγάλος κι είναι πράσινο· η φράση «κόκκινος παπαγάλος» σημαίνει κάτι που είναι παπαγάλος κι είναι κόκκινο· η φράση «μπλε παπαγάλος» σημαίνει κάτι που είναι παπαγάλος κι είναι μπλε, και πάει λέγοντας.

Αυτή η συνδυαστικότητα της γλώσσας μάς δίνει τη δυνατότητα να σχηματίσουμε άπειρες προτάσεις, καθεμία από τις οποίες κατά κανόνα διατυπώνει μια εντελώς διαφορετική σκέψη. Αυτή ακριβώς είναι η ιδιομορφία της γλώσσας: η νοητική γραμματική, που καθιστά τη γλώσσα ανθρώπινο προνόμιο και απελευθερώνει τη δημιουργικότητα της ανθρώπινης σκέψης. Εδώ παραπέμπω για λεπτομέρειες στο πρώτο κεφάλαιο του «Μεταξύ Νόησης και Φωνής» και, κάπως πιο συνοπτικά, στο πρώτο κεφάλαιο του «Μέσα από τις Λέξεις».

“

«Η θεωρητική γλωσσολογία μελετάει τη γλώσσα καθαυτή, ως φαινόμενο, και έχει αποστολή να την περιγράψει και να την ερμηνεύσει»

Τι είναι όμως νοητική γραμματική;

Ο όρος γραμματική έχει πολλές διαφορετικές σημασίες, υπερβολικά πολλές σημασίες. Γι' αυτό και μας μπερδεύει καμιά φορά. «Γραμματική» μπορεί να είναι η περιγραφή μιας γλώσσας, π.χ. όταν λέμε «μελετάω ισπανική γραμματική γιατί θα δώσω εξετάσεις», και σε αυτή της τη χρήση η λέξη «γραμματική» σημαίνει την περιγραφή της γλώσσας. Μπορεί να σημαίνει το σχολικό μάθημα της γραμματικής, στο οποίο οι μαθητές εξοικειώνονται με το να περιγράφουν τους κανόνες μιας γλώσσας, συνήθως της πρότυπης γλώσσας. Επίσης, στην ελληνική εκπαίδευση, ο όρος «γραμματική» αναφέρεται στους κανόνες κλίσης των λέξεων, σε αντίθεση με τους συντακτικούς κανόνες που παραδοσιακά τους μελετάμε στο λεγόμενο συντακτικό.

Νοητική γραμματική όμως είναι οι υπόρρητοι γραμματικοί κανόνες, που είναι συνδυαστικοί κανόνες, και χιτίζουν τις δομές της γλώσσας. Για να προλάβω τις ερωτήσεις σας: γιατί «κανόνες» και γιατί «υπόρρητοι»; Αυτοί οι γραμματικοί κανόνες δεν είναι οι κανόνες που μαθαίνουμε στο σχολείο. Οι κανόνες της νοητικής γραμματικής είναι οι υπόρρητοι, οι υποσυνείδητοι κανόνες με τους οποίους συναρμολογούμε τα στοιχεία της γλώσσας για να φτιάξουμε μεγαλύτερες δομές. Γιατί υπόρρητοι; Γιατί υποσυνείδητοι; Επειδή κανένας φυσικός ομιλητής μιας γλώσσας δεν έχει συνειδητή αντίληψη, κανείς δεν κατανοεί συνειδητά τους κανόνες της γλώσσας που μιλάει. Παράδειγμα: μιλώντας ελληνικά βάζουμε το άρθρο πριν από το ουσιαστικό, λέμε «το θέατρο» ενώ μιλώντας ρουμάνικα βάζουμε το άρθρο μετά το ουσιαστικό, π.χ. «teatru» — «teatru» είναι το θέατρο και -ul είναι το άρθρο. Αυτός δεν είναι κανόνας τον οποίο εφαρμόζουμε συνειδητά· είναι υπόρρητος, είναι υποσυνείδητος. Τέτοιοι κανόνες διέπουν το πώς προφέρουμε τη γλώσσα, πώς δομούμε τις λέξεις μας και πώς συντάσσουμε τις προτάσεις μας.

Αν, όπως λέτε, η γλώσσα είναι βιολογικό γνώρισμα του ανθρώπινου είδους κι όχι μια κοινωνική σύμβαση όπως το χρήμα και τα σήματα των φαρμακείων, γιατί διαφέρουν οι γλώσσες μεταξύ τους;

Πολύ ωραία ερώτηση. Η σύντομη απάντηση έχει ως εξής: η βιολογική βάση της γλώσσας δεν καθορίζει εξολοκλήρου τις επιμέρους γλώσσες που προκύπτουν, αφού οι γλώσσες αυτές είναι προϊόν αλληλεπίδρασης της βιολογικής ικανότητάς μας για γλώσσα και του περιβάλλοντος στο οποίο γεννιόμαστε και του περιβάλλοντος στο οποίο γεννιόμαστε και μεγαλώνουμε. Να το πω κι αλλιώς: η βιολογική βάση της γλώσσας καθο-

ρίζει τι μπορεί και τι δεν μπορεί να αποτελεί γλωσσικό κανόνα ή λέξη, δηλαδή επιβάλλει κάποιους περιορισμούς. Απ' εκεί και πέρα, κάθε φορά που ένα παιδί κατακτά μία ή περισσότερες γλώσσες, εντός αυτών των περιορισμών και με τα υλικά που του δίνει το περιβάλλον του, φτιάχνει τη γλώσσα από την αρχή. Γι' αυτό υπάρχει γλωσσική ποικιλότητα, γι' αυτό προκύπτει και γλωσσική αλλαγή. Για όσες κι όσους ενδιαφέρονται, το ζήτημα της γλωσσικής ποικιλότητας το εξετάζουμε αναλυτικά στο τρίτο κεφάλαιο του «Μεταξύ Νόησης και Φωνής»...

Με αφορμή αυτό το τελευταίο, ας περάσουμε σε κάτι διαφορετικό. Μέσα σε μόλις δύο χρόνια εκδώσατε δύο βιβλία στα Ελληνικά, βιβλία που δεν είναι τεχνικού χαρακτήρα: το «Μέσα από τις Λέξεις» και το «Μεταξύ Νόησης και Φωνής». Γιατί δύο βιβλία; Τι διαφορά έχουν μεταξύ τους; Απευθύνονται στο ίδιο κοινό;

Νομίζουμε ότι τις λέξεις τις μαθαίνουμε μία-μία κι όμως υπάρχουν γραμματικοί κανόνες που αφορούν το πώς δομούμε λέξεις, το είπαμε και πριν. Άρα, και κατανοούμε λέξεις που δεν έχουμε ξανακούσει, αλλά και πλάθουμε λέξεις με βάση κανόνες, αυθόρμητα πολλές φορές. Το «Μέσα από τις Λέξεις» του 2021 απευθύνεται σε ένα ευρύ κοινό αποφοίτων Λυκείου και ασχολείται ακριβώς με αυτό: πώς φτιάχνουμε λέξεις. Στο πρώτο μέρος συζητάει κάποια πιο γενικά θέματα, ενώ στο δεύτερο εισάγει το αναγνωστικό κοινό του στη γραμματική των λέξεων, στον κλάδο της θεωρητικής γλωσσολογίας που λέγεται μορφολογία.

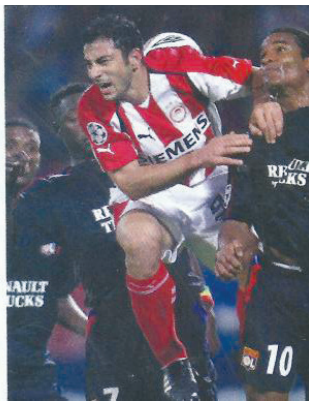
Το «Μεταξύ Νόησης και Φωνής» είναι πιο σύνθετο βιβλίο αλλά παρόλα αυτά είναι το πρώτο βιβλίο που εισάγει το ελληνικό αναγνωστικό κοινό στη θεωρητική γλωσσολογία του 21ου αιώνα, στη γλωσσική θεωρία του τώρα. Απευθύνεται και σε φοιτητικά ακροατήρια, ως πανεπιστημιακό σύγγραμμα, αλλά και σε όποιους κι όποιες θέλουν να εμβαθύνουν στο τι γνωρίζαμε το 2023 για το γλωσσικό φαινόμενο καθαυτό. Ελπίζω ότι μέσα στο αναγνωστικό κοινό του «Μεταξύ Νόησης και Φωνής» θα βρίσκονται και μέλη της επιστημονικής κοινότητας, ιδίως σε συναφείς κλάδους και επιστημονικά πεδία: αν το «Μέσα από τις Λέξεις» και το «Μίλα μου για Γλώσσα» παλιότερα προσπάθησαν να μπάνουν τη γλωσσολογία στον δημόσιο λόγο για τη γλώσσα, το «Μεταξύ Νόησης και Φωνής» αποσκοπεί και στο να ενημερώσει επιστήμονες κι ερευνητές για το τι είναι η γλώσσα και για το πού βρίσκεται η μελέτη της σήμερα.

Σημ.: Η συνέντευξη δημοσιεύθηκε επίσης στο περιοδικό του Πανεπιστημίου Κύπρου «Κοινότητα», τεύχος 73

**Επικεφαλής του Γραφείου Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων του Πανεπιστημίου Κύπρου*

Γιαννάκης Οκκάς

Από τους μεγάλους ποδοσφαιριστές που πέρασαν από τα κυπριακά και ελληνικά γήπεδα είναι ο επιθετικός Γιαννάκης Οκκάς. Παίκτης των ρεκόρ ο Οκκάς, είναι ο πρώτος διεθνής παίκτης που συμπλήρωσε τον αριθμό 100 συμμετοχών φορώντας την φανέλα της Εθνικής Κύπρου, στην οποία για μια δεκαετία ήταν και ο αρχηγός, ενώ είναι ο δεύτερος σκόρερ όλων των εποχών πίσω από τον Μιχάλη Κωνσταντίνου. Έπαιξε σε μεγάλες ομάδες σε Κύπρο και Ελλάδα, όπου πανηγύρισε την κατάκτηση τίτλων, συνολικά 11, έχοντας περάσει και από το ισπανικό πρωτάθλημα.

Ο Γ. Οκκάς ξεκίνησε το ποδόσφαιρο από τη Νέα Σαλαμίνα, στην οποία έπαιξε σε ηλικία 16 χρονών. Αγωνίστηκε από το 1993-97, όταν το ταλέντο του ξεχώρισε και οι μεγάλες ομάδες άρχισαν να τον θέτουν στο στόχαστρό τους. Γρήγορος κυνηγός, με ωραία ντρίπλ, δυνατό σουτ και γκολιζής είτε έπαιξε στην κορυφή της επίθεσης είτε ως εξτρέμ. Στους «ερυθρολεύκους» κατέγραψε 53 συμμετοχές και πέτυχε 16 τέρματα. Τελικά θα πάρει μετεγγραφή για την άλλη ομάδα της Αμμοχώστου, μέσω της οποίας η καριέρα του θα φτάσει πολύ ψηλά και ο ίδιος θα δικαιωθεί. Στην Ανόρθωση παίζει από το 1997 μέχρι το 2000. Στην «Κυρία» είχε 72 συμμετοχές και 51 τέρματα, ενώ κατάφερε να πανηγυρίσει τρία Πρωταθλήματα (1998, 1999, 2000), ένα Κύπελλο (1998, ήταν νταμπλ) και δύο Ασπίδες (1999,

2000).

Η φήμη του Οκκά έφτασε πλέον εκτός Κύπρου και ξεκινά η εκτόξευση της καριέρας του. Το καλοκαίρι του 2000 θα πάρει μετεγγραφή για τον ΠΑΟΚ μαζί με τον Γιώτη Εγκωμίτη. Παίζει πολύ καλό ποδόσφαιρο στην ομάδα της Θεσσαλονίκης και οι φίλοι του ΠΑΟΚ τον κάνουν σύνθημα στην Τούμπα. Παίζει τρία χρόνια (2000-03), στη διάρκεια των οποίων καταγράφει 80 συμμετοχές και 38 τέρματα, πανηγυρίζοντας την κατάκτηση δύο Κυπέλλων (2001, 2003) κερδίζοντας στους τελικούς τον Ολυμπιακό 4-2 και τον Άρη 1-0 αντίστοιχα. Για έναν χρόνο (2003-04) ο Οκκάς θα πάει στην ΑΕΚ Αθηνών, αφού ήταν διακαής πόθος του προπονητή Ντούσαν Μπάγεβιτς, με τον οποίο συνεργάστηκε και στον ΠΑΟΚ. Στην ΑΕΚ είχε 24 συμμετοχές και 5 τέρματα. Στα 27 του χρόνια θα έλθει η ώρα για τη μεγάλη καριέρα, αφού θα δεχθεί την πρόταση-πρόκληση του Ολυμπιακού Πειραιώς, στον οποίο αμέσως μονιμοποιείται. Στο ντεμπούτο του σημειώνει το ιστορικό πρώτο τέρμα στο ανακαινισμένο «Γεώργιος Καραϊσκάκης». εναντίον της Καλλιθέας. Στον Πειραιά θα πανηγυρίσει τρεις συνεχόμενους τίτλους και μάλιστα τις δύο πρώτες χρονιές θα κάνει νταμπλ ο Ολυμπιακός, με τον Γ. Οκκά να γίνεται το αγαπημένο παιδί της κερκίδας. Αγωνίζεται δίπλα από μεγάλα ονόματα όπως οι Τζιοβάνι και Ριβάλντο. Στον Ολυμπιακό παίζει από το 2004-2007,

έχοντας 77 συμμετοχές και 15 τέρματα και πανηγυρίζει τρία Πρωταθλήματα (2005, 2006, 2007) και δύο Κύπελλα (2005, 2006).

Το 2007-08 ο Οκκάς θα πάει στην Ισπανία και θα παίζει στη Θέλτα Βίκο, που παίζει στη Β' Κατηγορία, έχοντας 24 συμμετοχές και 6 τέρματα. Μετά παίρνει την απόφαση να επιστρέψει στην Κύπρο. Παίζει έναν χρόνο στην Ομόνοια (2008-09), έχοντας 23 συμμετοχές και 9 τέρματα και ακολουθώντας στην Ανόρθωση, όπου αγωνίζεται από το 2009 μέχρι τον Γενάρη του 2014, καταγράφοντας 137 συμμετοχές και 37 τέρματα, για να κλείσει την καριέρα του στον Ερμή Αραδίππου (όλο το 2014), έχοντας 14 συμμετοχές και 2 τέρματα, ενώ έπαιξε με την ομάδα στον τελικό Κυπέλλου με τον ΑΠΟΕΛ. Μια λαμπρή καριέρα σε Κύπρο και εξωτερικό, με πολλά επιτεύγματα και πολλούς τίτλους.

Ο Γιαννάκης Οκκάς έγραψε ξεχωριστή ιστορία και στην Εθνική ομάδα, αφού είναι ρεκόρμαν συμμετοχών (106 συνολικά) και ο δεύτερος σκόρερ της (27 τέρματα έναντι 31 του πρώτου Μιχάλη Κωνσταντίνου).

“

Παίκτης των ρεκόρ ο Οκκάς, είναι ο πρώτος διεθνής παίκτης που συμπλήρωσε τον αριθμό 100 συμμετοχών, φορώντας την φανέλα της Εθνικής Κύπρου

ΠΑΙΚΤΕΣ ΠΟΥ ΕΓΓΡΑΨΑΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΜΕ ΤΟΝ
ΑΚΗ
ΚΥΡΙΑΚΟΥ

Σωτήρης Καϊάφας

Το όνομα του Σωτήρη Καϊάφα της Ομόνοιας είναι ταυτόσημο με τα γκολ, αφού ήταν για πολλά χρόνια ο κορυφαίος σκόρερ του ποδοσφαίρου μας.

Πρώτος σκόρερ στην Ευρώπη και συνολικά 8 φορές πρώτος σκόρερ στο πρωτάθλημα. Ο Καϊάφας ξεκίνησε το 1968 ως κεντρικός αμυντικός και αργότερα έπαιξε σέντερ φορ, όπου έγραψε ιστορία, αγωνιζόμενος 17 χρόνια στην Ομόνοια και πανηγυρίζοντας τίτλους, ενώ το όνομά του γράφτηκε στην ιστορία. Αγωνίστηκε στην Ομόνοια μέχρι το 1984 και πανηγύρισε 11 Πρωταθλήματα και 6 κύπελλα. Είναι 17 φορές διεθνής και πέτυχε δύο τέρματα.

Ο Σωτήρης Καϊάφας στη 17χρονη σταδιοδρομία του στην Ομόνοια πέτυχε 321 τέρματα, ενώ 8 φορές αναδείχθηκε πρώτος σκόρερ του πρωταθλήματος. Το 1976 πήρε το «χρυσό παπούτσι» σημειώνοντας 39 τέρματα, ενώ τα πιο πολλά σημείωσε την επόμενη χρονιά, συνολικά 44.

Αναλυτικά ο Σ. Καϊάφας ήταν πρώτος σκόρερ: 1971-72: 12 τέρματα, 1973-74: 20 τέρματα, 1975-76: 39 τέρματα, 1976-77: 44 τέρματα, 1978-79: 28 τέρματα, 1979-80: 23 τέρματα, 1980-81: 14 τέρματα, 1981-82: 19 τέρματα.

Η Ένωση Αθλητικογράφων Κύπρου τον ανακήρυξε το 1975-76 ως αθλητή της χρονιάς και το 1977-78 ως

ποδοσφαιριστή της χρονιάς, ενώ σε πέντε άλλες περιπτώσεις τον είχε τιμήσει με το δικό της «χρυσό παπούτσι».

Το καλοκαίρι του 1984, χορτάτος από τίτλους και φορτωμένος από ζηλευτές περγαμνές, αποχώρησε από τα γήπεδα γνωρίζοντας την αποθέωση.

Ο μεγάλος αυτός γκολιζής επανήλθε στην επικαιρότητα όταν η ΟΥΕΦΑ, στο πλαίσιο του Κογκρέσου της που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία τον Απρίλη του 2004, τον ανακήρυξε ως ποδοσφαιριστή του αιώνα στην Κύπρο!

Το νταμπλ της περιόδου 1971-72 ήταν ιστορικό για την Ομόνοια, αφού επέστρεφε στους τίτλους μετά από ξηρασία έξι χρόνων. Ήταν μάλιστα η απαρχή για τις δύο χρυσές δεκαετίες του «τριφυλλιού» και η πρώτη φορά που ο ίδιος αναδείχθηκε πρώτος σκόρερ. Ποιος μπορεί να ξεχάσει τη μεγάλη εκείνη ομάδα με τους Καϊάφα, Ν. Χαράλαμπος, Κανάρη, Φίλιππο, Πατίκη, Γκρέκορι, Μαυρή, Τσελεπή, Τσιακλή, Π. Ιακώβου, Κοντογιώργη, Ελευθεριάδη, κ.ά.

“

Το όνομά του είναι ταυτόσημο με τα γκολ, αφού ήταν για πολλά χρόνια ο κορυφαίος σκόρερ του κυπριακού ποδοσφαίρου

Μάθε τώρα
τα σχέδια
υποτροφιών!

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΪΣΚΟΥ
karaiskoum@
sigmatv.com

Αναπτυξιακός, ανθρωποκεντρικός και ισορροπημένος θα είναι ο κρατικός προϋπολογισμός του 2025 διαβεβαίωσε ο Υπουργός Οικονομικών, Μάκης Κεραυνός, μιλώντας στο Δελτίο Ειδήσεων του ΣΠΓΜΑ. Σύμφωνα με τον Υπουργό, προτεραιότητα είναι η συντήρηση αναπτυξιακών δαπανών, η ενσωμάτωση νέων αναπτυξιακών έργων και μεσοπρόθεσμα η συγκράτηση ανελαστικών δαπανών. Έτσι, όπως υπέδειξε ο κ. Κεραυνός, θα υπάρξει ένας συνολικός εξορθολογισμός στον προϋπολογισμό για να μπορεί η Κύπρος ν' ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της οικονομικής διακυβέρνησης που έχει απορροήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

«Επειδή η οικονομία μας βρίσκεται σε μια καλή πορεία αυτήν τη στιγμή, της έχει δοθεί ένα σημαντικό ποσοστό αύξησης των δαπανών, το οποίο μας επιτρέπει να σχεδιάσουμε και να υλοποιήσουμε έναν προϋπολογισμό που να είναι ιδιαίτερα επωφελής για τη συνέχιση της πορείας της οικονομίας μας», κατέληξε ο Μάκης Κεραυνός.

Υπενθυμίζεται ότι ο Υπουργός Οικονομικών θα καταθέσει τον κρατικό προϋπολογισμό του 2025 ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου περί τα μέσα Σεπτεμβρίου. Ακολούθως, ο προϋπολογισμός θα πάει στη Βουλή για την καθιερωμένη διαδικασία.

Δημοσιονομική πειθαρχία

Και καθώς η Κυβέρνηση ετοιμάζεται να παρουσιάσει το πλαίσιο που θα καθορίσει την οικονομική πορεία της Κύπρου για το επόμενο έτος, οι συζητήσεις γύρω από τα βασικά χαρακτηριστικά που θα πρέπει να διέπουν τον προϋπολογισμό εντείνονται. Στο πλαίσιο αυτό, τρεις οικονομολόγοι μιλούν στην εφημερίδα «Σημερινή» και παραθέτουν τη δική τους ανάλυση για το περιεχόμενο που θα πρέπει να έχει ο κρατικός προϋπολογισμός. Συγκεκριμένα, Γιάννης Τελώνης, Μάριος Χρίστου και Τάσος Γιασεμίδης σκιαγραφούν τις προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το κράτος για να διαφυλάξει

Το στοίχημα του κρατικού προϋπολογισμού

Αναπτυξιακός και ανθρωποκεντρικός, διαβεβαιώνει ο ΥΠΟΙΚ – Ποια η ανάγνωση των οικονομολόγων

τόσο τα δημόσια οικονομικά όσο και την ευημερία των πολιτών.

Ο Γιάννης Τελώνης προτάσσει τη σταθερότητα της δημοσιονομικής πολιτικής και τη σημασία για πλεονασματικό προϋπολογισμό, ο οποίος θα συμβάλει στη μείωση του δημόσιου χρέους. «Δεν πρέπει τα δημοσιονομικά έξοδα στον προϋπολογισμό να είναι τέτοια που να ανατρέψουν τη σταθερή πορεία της Κύπρου. Έχουμε περάσει δύσκολες στιγμές, ξέρουμε τι σημαίνει κακή διαχείριση οικονομικών, και ο τόπος δεν αντέχει άλλους πειραματισμούς», ανέφερε, μεταξύ άλλων.

Στο ίδιο μήκος κύματος, ο Μάριος Χρίστου υποστηρίζει την ανάγκη για έναν προϋπολογισμό που να τηρεί αυστηρά το πλαίσιο της δημοσιονομικής πειθαρχίας, ώστε το κράτος να

μπορέσει ν' αντεπεξέλθει χωρίς να εισέλθει σε περιπέτειες και ελλείμματα.

Σύμφωνα με τον Τάσο Γιασεμίδη, υψίστης σημασίας είναι η διαχείριση των ανελαστικών δαπανών, μεταξύ τους και το κρατικό μισθολόγιο, έτσι ώστε η οικονομία να παραμείνει ανθεκτική.

Ο κ. Γιασεμίδης υπογραμμίζει την σημασία της διασφάλισης της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας μέσω προγραμμάτων που αφορούν την τεχνολογική αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρονται σε επιχειρήσεις και σε πολίτες.

«Άλλο στοιχείο, που αφορά τον αναπτυξιακό προϋπολογισμό, είναι η απορρόφηση των κονδυλίων από το Ταμείο Ανασυγκρότησης, κάτι που αποτελεί έναν σημαντικό στόχο τόσο της Κυβέρνησης όσο και της Πολιτείας, καθώς και να μπορέσει η κυπριακή οικονομία να ενισχύσει τα έσοδά της και συνάμα να προχωρήσει στις αλλαγές που χρειάζονται», είπε ο κ. Γιασεμίδης.

Αναγκαία η κοινωνική πολιτική

Κληθείς να σχολιάσει την κοινωνική πολιτική που θα πρέπει να χαρακτηρίζει τον κρατικό προϋπολο-

γισμό, ο Τάσος Γιασεμίδης σημείωσε ότι, μέσω του προϋπολογισμού, θα μπορούσε το κράτος να προχωρήσει στην ενίσχυση επιδομάτων στα άτομα που πραγματικά έχουν ανάγκη, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και όχι οριζόντιες παραχωρήσεις που θα αυξάνουν τις δαπάνες.

«Σημαντικό είναι να δούμε επίσης με ποιον τρόπο θα υπάρχουν οι αλλαγές στο φορολογικό πλαίσιο, για να ενισχυθούν οι Κύπριοι επιχειρηματίες αλλά και οι πολίτες, ιδιαίτερα η μεσαία τάξη, ώστε να δοθεί η δυνατότητα να αυξηθεί το οικογενειακό εισόδημα για ν' αντεπεξέλθουν στις δυσκολίες της καθημερινότητας», πρόσθεσε ο οικονομολόγος Τάσος Γιασεμίδης.

Ο Μάριος Χρίστου ανέδειξε την ανάγκη να υπάρξει ξεκάθαρη πολι-

τική για στέγαση μέσω του κρατικού προϋπολογισμού του 2025, αλλά και για καταπολέμηση της ακρίβειας.

«Ένα τεράστιο μακροπρόθεσμο πρόβλημα είναι η στέγαση. Αρα, θα πρέπει να υπάρξει πολιτική ξεκάθαρη, μακροπρόθεσμη πολιτική, η οποία ν' ανταποκρίνεται στις ανάγκες των πολιτών για στέγαση. Ένα βραχυπρόθεσμο μέτρο θα πρέπει ν' ανταποκρίνεται στις ανάγκες των πολιτών ν' αντεπεξέλθουν στον υψηλό πληθωρισμό και τις αυξήσεις των τιμών. Ιδιαίτερα αυτό θα πρέπει να είναι στοχευμένο και να αφορά συγκεκριμένα στρώματα του πληθυσμού», εξήγησε.

Στη σημασία της κοινωνικής πολιτικής αναφέρθηκε και ο Γιάννης Τελώνης, υποδεικνύοντας ότι ο κρατικός προϋπολογισμός θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις προεκλογικές υποσχέσεις του Νίκου Χριστοδουλίδη.

«Ας μην ξεχνάμε ότι έχουμε δημοκρατία και ο Πρόεδρος εκλέγεται στη βάση ενός προγράμματος, το οποίο υποβάλλει στους πολίτες. Οπότε ο προϋπολογισμός θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις προεδρικές προτεραιότητες όπως αυτές δόθηκαν στους πολίτες. Οπότε, αναμένω σίγουρα έμφαση στην κοινωνική πολιτική», κατέληξε ο οικονομολόγος Γιάννης Τελώνης.

Εισηγήσεις Δημοσιονομικού Συμβουλίου

Αξίζει να σημειωθεί ότι το Δημοσιονομικό Συμβούλιο, στην Ενδιάμεση Έκθεσή του για το 2024, εισηγείται, μεταξύ άλλων, τη συγκράτηση των ανελαστικών δαπανών (π.χ. κρατικό μισθολόγιο).

«Θεωρούμε ως επείγουσα τη συγκράτηση των ανελαστικών δαπανών στον Προϋπολογισμό 2025. Παρά τη συνέχιση των ρυθμών αύξησης των εσόδων, η παράλληλη αύξηση των δαπανών, και δη των ανελαστικών, οδηγεί σε μία εξίσωση ανισορροπίας για τα επόμενα έτη, η οποία θα ήταν συνετό να αποφευχθεί νωρίς», αναφέρεται συγκεκριμένα στην Έκθεση.

Επίσης, σε ένα άλλο σημείο, η Έκθεση προτείνει τη διατήρηση των συνολικών καθαρών πρωτογενών δαπανών στα επίπεδα που προβλέπονται από τους νέους κανόνες οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι νέοι κανόνες προνοούν πως για την κάθε αύξηση θα πρέπει να προκύπτει ισόποση εξοικονόμηση από άλλα κονδύλια.

«Υψίστης σημασίας η διαχείριση των ανελαστικών δαπανών, μεταξύ τους και το κρατικό μισθολόγιο»

«Ο κρατικός προϋπολογισμός θα πρέπει ν' ανταποκρίνεται στις προεκλογικές δεσμεύσεις του Νίκου Χριστοδουλίδη»

PwC Foundation

Ενδυναμώνουμε την τοπική κοινωνία

Ανακαλύψτε τις δράσεις μας

Η σημαντικότητα του brand loyalty στο σημερινό ανταγωνιστικό περιβάλλον

Όσο αυξάνεται το brand loyalty, τόσο μειώνεται ο βαθμός που επηρεάζεται ο καταναλωτής για να προτιμήσει τα αντίστοιχα ανταγωνιστικά προϊόντα

ΕΛΕΝΑ ΜΟΥΖΟΥΡΗ*

Η αύξηση του ανταγωνισμού σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο οδήγησε τους marketers να κατανοήσουν τη σημαντικότητα του brand loyalty, τόσο για να διατηρήσουν, όσο και για να αυξήσουν τις πωλήσεις τους.

Το brand loyalty είναι συνδεδεμένο, παράλληλα, με τη συχνότητα αγοράς και χρήσης ενός προϊόντος ή υπηρεσίας. Η καταναλωτική συμπεριφορά επηρεάζεται, ως φυσικό επακόλουθο, από το brand loyalty - μεγαλύτερη αφοσίωση σε ένα brand σημαίνει περισσότερη κατανάλωση, συχνότερη αγορά και χρήση του προϊόντος. Αν ένα brand παρέχει προϊόντα ή υπηρεσίες που ικανοποιούν τον καταναλωτή για μεγάλο χρονικό διάστημα, αυτός αποκτά οικειότητα με το brand, καθώς του προσθέτει, παράλληλα, και αξιοπιστία. Ως φυσικό επακό-

Το brand loyalty είναι έννοια συνυφασμένη με το marketing και το branding και αναφέρεται στην αφοσίωση των πελατών σε κάποιο συγκεκριμένο προϊόν, υπηρεσία ή εταιρεία. Η καταναλωτική συμπεριφορά έχει ως στοιχεία της την εμπιστοσύνη και την αφοσίωση, και αυτό έχει ως προέκταση την ανάγκη του ατόμου να αναπτύσσει σχέσεις ακόμη και με αντικείμενα της καθημερινότητάς του.

ΠΡΕΜΙΕΡΑ
ΔΕΥΤΕΡΑ 2/9 ΣΤΙΣ 6:45
ΚΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ
ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΩΡΑ

ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ
ΜΕ ΤΟΝ ΑΝΔΡΕΑ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟ

www.sigmatv.com

λουθο, ο καταναλωτής αγοράζει το εμπορικό σήμα που προτιμά, ανεξαρτήτως από την τιμή του ή τη δυσκολία στο να το βρει.

Όσο αυξάνεται το brand loyalty, τόσο μειώνεται ο βαθμός που επηρεάζεται ο καταναλωτής για να προτιμήσει ή να αγοράσει τα αντίστοιχα ανταγωνιστικά προϊόντα. Έχοντας στο μυαλό μας ότι η διατήρηση υφιστάμενων πελατών είναι λιγότερο ακριβή

βελτίωση της αξίας του brand, την επιβεβαίωση της δέσμευσής του στους πιστούς τους πελάτες αλλά και τη γενικότερη διαφοροποίησή τους από τον ανταγωνισμό.

Οι εταιρείες γνωρίζουν ότι με τη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας και την εκτεταμένη χρήση του διαδικτύου οι καταναλωτές είναι πλέον περισσότερο ενημερωμένοι, συνειδητοποιημένοι αλλά και απαιτητικοί στο τι θέλουν. Το γεγονός αυτό έχει καταστήσει την εδραίωση της εμπιστοσύνης μεταξύ του brand και του πελάτη/καταναλωτή ένα ιδιαίτερα σημαντικό γεγονός, στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής μάρκετινγκ. Στο πλαίσιο αυτής της ολοκληρωμένης στρατηγικής εντάσσεται και ο λεγόμενος «πελατοκεντρισμός», ο οποίος στοχεύει τόσο στην ενίσχυση του brand loyalty όσο και στην περαιτέρω εδραίωση της σχέσης εμπιστοσύνης του πελάτη με το brand.

Η αύξηση του ανταγωνισμού σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο οδήγησε τους marketers να κατανοήσουν τη σημαντικότητα του brand loyalty τόσο για να διατηρήσουν, όσο και για να αυξήσουν τις πωλήσεις τους

από την προσέλκυση νέου πελατολογίου, αντιλαμβανόμαστε τη διάσταση που παίρνει πλέον ο καταναλωτής για τις εταιρείες και τα brands -δεν είναι πλέον ένας απλός καταναλωτής αλλά μια επένδυση, η οποία επιφέρει ένα σταθερό ποσό διαμέσου της προτίμησής του στα συγκεκριμένα προϊόντα/μάρκα. Οι εταιρείες προσπαθούν πλέον να αναπτύξουν και να εδραιώσουν τις σχέσεις των πελατών με το brand με διάφορες ενέργειες. Προωθούνται προγράμματα ανταμοιβής, δημιουργούν ομάδες για τους καταναλωτές με σκοπό τόσο τη

Δεν είναι, λοιπόν, καθόλου τυχαίο ότι τα brands τα οποία διακρίνονται την παρουσία τους στην αγορά με μακροπρόθεσμη παρουσία σε αυτήν, είναι τα brands τα οποία με τον έναν ή τον άλλον τρόπο έχουν καταφέρει να εδραιωθούν στη συνείδηση του καταναλωτή ως μια από τις καλύτερες επιλογές ή η καλύτερη επιλογή για την κάλυψη των συγκεκριμένων αναγκών του. Η παροδικότητα αρκετών brands έγκειται σε αυτό ακριβώς: δεν έχουν καταφέρει να ταυτιστούν με την κάλυψη της ανάγκης του πελάτη.

*Principal, Clients & Markets, KPMG Κύπρου

Αναβολή στον «αναπόφευκτο» πόλεμο Ισραήλ – Χεζμπολάχ

Μια εκκευρία με τον Λίβανο εξαρτάται από μια εκκευρία στη Γάζα, η οποία όμως παραμένει μια μακρινή προοπτική

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΗΣ

Ο επιάλτης της γενικευμένης σύρραξης στη Μέση Ανατολή ξύπνησε γι' ακόμα μια φορά μετά τη σύγκρουση Χεζμπολάχ και Ισραήλ με εκατέρωθεν χτυπήματα το πρωί της περασμένης Κυριακής. Παρά τους φόβους, όταν κατακάθισε η σκόνη των χτυπημάτων διεφάνη ότι η πολυαναμενόμενη απάντηση της λιβανέζικης οργάνωσης ήταν ελεγχόμενη με στόχο στρατιωτικές, κυρίως, εγκαταστάσεις. Αφού και οι δύο πλευρές έσπευσαν να δηλώσουν νικητρίες του νέου αυτού επεισοδίου. Εντούτοις, η επιστροφή στην «κανονικότητα» με χτυπήματα χαμηλότερης έντασης δεν αφήνει περιθώρια εφησυχασμού, αφού τα δεδομένα κυρίως στη Γάζα παραμένουν τα ίδια και κατ' επέκτασιν ο κίνδυνος μιας ευρύτερης σύρραξης

παραμένει ο ίδιος. Πάντως, στην εξίσωση παραμένει και η απάντηση του Ιράν για τον θάνατο του Ισμαήλ Χανίγια. Αν και διαβεβαιώνει ότι θα υπάρξει απάντηση, αναλυτές εκτιμούν ότι θα έχει εντελώς διαφορετική μορφή από την αντίστοιχη απάντηση του Απριλίου.

Μετά τις εκρήξεις... ηρεμία

Μετά από ένα εκρηκτικό πρωινό, κατά το οποίο η Χεζμπολάχ εξαπέλυσε εκατοντάδες ρουκέτες και μη επανδρωμένα αεροσκάφη (drones) εναντίον του Ισραήλ και ο ισραηλινός στρατός έπληξε τον Λίβανο με 100 αεροσκάφη προκειμένου να αποτρέψει μια μεγαλύτερη επίθεση, οι δύο Δυνάμεις της Μέσης Ανατολής δείχνουν σημάδια ότι θέλουν ν' αποτρέψουν περαιτέρω κλιμάκωση.

Αν και πρόκειται για μιαν από τις μεγαλύτερες συγκρούσεις στους δέκα και πλέον μήνες συνοριακού πολέμου, οι απώλειες και οι ζημιές και στα δύο στρατόπεδα ήταν περιορισμένες. Η Μέση Ανατολή «έβραζε» για εβδομάδες, εν αναμονή της υποσχόμενης απάντησης της Χεζμπολάχ και του Ιράν, αλλά οι ώρες που ακολούθησαν των χτυ-

πημάτων έδειξαν το περιορισμένο εύρος του νέου αυτού επεισοδίου.

Αναλυτές εξηγούν ότι, εάν επικρατήσει αυτή η ελεγχόμενη ένταση, ο χαμηλός αριθμός απωλειών και για τις δύο πλευρές θα μπορούσε να τους δώσει τη διέξοδο για επιστροφή στις προγενέστερες καθημερινές ανταλλαγές πυρών και να αποφύγουν προς το παρόν τον ευρύτερο πόλεμο.

Εκτιμούν ότι η Χεζμπολάχ δεν θέλει περιφερειακή σύγκρουση και μπορεί να μείνει ικανοποιημένη

στρατιωτικές εγκαταστάσεις. Από την άλλη, όμως, όσο διαρκούν αυτές οι καθημερινές ανταλλαγές πυρών και από τις δύο πλευρές, ο κίνδυνος ενός «ατυχήματος» που θα οδηγήσει σε ανοιχτή σύγκρουση δεν αποσοβείται.

Ας μην ξεχνάμε ότι η κυβέρνηση του Ισραήλ δέχεται μεγάλη πίεση από κατοίκους στον βορρά για να τους επιστρέψουν στα σπίτια τους. Υπάρχει επίσης ένας αυξανόμενος αριθμός νυν και πρώην αξιωματικών, πολιτικών από το κέντρο

της Κυριακής. Απώλειες, μη επανδρωμένα αεροσκάφη και άλλα βλήματα κατά μήκος των βόρειων συνόρων του Ισραήλ. Σύμφωνα με τον Ισραηλινό ταξίαρχο εν αποστρατία, Amir Avini, ο πόλεμος μεταξύ Ισραήλ και Χεζμπολάχ είναι αναπόφευκτος και μπορεί να συμβεί ανά πάσα στιγμή, παρά τα γεγονότα της Κυριακής.

Οι ισορροπίες δεν έχουν αλλάξει

Φυσικά από την εξίσωση της ανάλυσης δεν πρέπει να παραγνωρίζεται ο πόλεμος που μαίνεται με αμείωτη ένταση στη Γάζα. Σύμφωνα με πολιτικούς αναλυτές, η πορεία τόσο της έντασης με τον Λίβανο όσο και του πολέμου στη Γάζα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον Πρωθυπουργό του Ισραήλ, Βενιαμίν Νετανιάχου, και τον νέο ηγέτη της ισλαμιστικής οργάνωσης, Γιαχιά Σινουάρ, αφού η πολιτική τους επιβίωση είναι άμεσα συνυφασμένη με τις περιφερειακές εξελίξεις και το ενδεχόμενο μιας συμφωνίας για κατάπαυση του πυρός στον παλαιστινιακό θύλακα.

Αυτό διαφαίνεται και από τις προτάσεις τους στις διαπραγμα-

“
Στην εξίσωση παραμένει και η απάντηση του Ιράν για τον θάνατο του Ισμαήλ Χανίγια, με τους αναλυτές να εκτιμούν ότι θα έχει εντελώς διαφορετική μορφή από την αντίστοιχη απάντηση του Απριλίου

από το αποτέλεσμα της επίθεσης της Κυριακής. Η οργάνωση εμφανίστηκε μεν πρόθυμη να ρισκάρει μια κλιμάκωση για να εξισορροπήσει την εξίσωση της αποτροπής, αλλά δείχνει ότι δεν επιδιώκει ευρύτερη σύρραξη, επιλέγοντας να στοχεύσει

καθώς και από την ακροδεξιά, που θεωρούν ότι είναι η κατάλληλη στιγμή να προχωρήσουν στην επίθεση και να απωθήσουν τη Χεζμπολάχ. Η οργάνωση έχει συγκεντρώσει τα τελευταία χρόνια περισσότερες από 100.000 ρουκέ-

τεύσεις. Από τη μια, ο Νετανιάχου πιέζει για μια προσωρινή διακοπή των εχθροπραξιών, η οποία θεωρητικά θα επιτρέψει στο Ισραήλ να συνεχίσει να πολεμά τη Χαμάς μετά από μερικές εβδομάδες, κατευνάζοντας έτσι τους υποστηρικτές του που αντιτίθενται στον τερματισμό του πολέμου πριν καταστραφεί πλήρως η Χαμάς. Αντίθετα, ο Σινουάρ θέλει μια μόνιμη κατάπαυση του πυρός, η οποία ακόμη και αν καταρρεύσει σε λίγους μήνες, θα δώσει στη Χαμάς χρόνο για να ξανακτίσει το οπλοστάσιό της και να διατηρήσει την εξουσία στη Γάζα.

Χωρίς συμφωνία στη Γάζα, η Χεζμπολάχ έχει δεσμευτεί να συνεχίσει τα χτυπήματά της κατά μήκος των συνόρων Ισραήλ-Λιβάνου, όπου οποιοσδήποτε λάθος υπολογισμός δύναται να μετατρέψει την ελεγχόμενη σύγκρουση σε έναν ευρύτερο περιφερειακό πόλεμο στη Μέση Ανατολή. Αυτό καταδεικνύει ότι οι βασικές συνιστώσες της σύγκρουσης μεταξύ Ισραήλ και Χεζμπολάχ παραμένουν ίδιες. Εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι στο Ισραήλ και τον Λίβανο παραμένουν εκτοπισμένοι λόγω των μαχών. Εκατομμύρια Παλαιστίνιοι στη Γάζα παραμένουν άστεγοι, μεγάλα τμήματα του εδάφους είναι ερειπωμένα και δεκάδες χιλιάδες έχουν σκοτωθεί. Και το Ιράν δεν έχει ακόμη απαντήσει στρατιωτικά στη δολοφονία του ηγέτη της Χαμάς από το Ισραήλ, τον περασμένο μήνα, στην Τεχεράνη.

Σύμφωνα με αναλυτές, στρατιωτικά η κατάσταση δεν έχει αλλάξει, βρισκόμαστε στο ίδιο σημείο. Πρακτικά αυτό σημαίνει συνέχιση του πολέμου φθοράς με συνεχή κίνδυνο κλιμάκωσης χωρίς τέλος. Μια εκκευρία με τον Λίβανο εξαρτάται από μια εκκευρία στη Γάζα, η οποία όμως παραμένει μια μακρινή προοπτική δεδομένων των αντικρουόμενων στόχων του Νετανιάχου και του Σινουάρ. Οι συναντήσεις μεταξύ ανώτατων Ισραηλινών αξιωματούχων και διαμεσολαβητών ΗΠΑ, Αιγύπτου και Κατάρ στο Κάιρο ολοκληρώθηκαν χωρίς σημαντική πρόοδο, αν και οι διαπραγματευτές είπαν ότι οι συνομιλίες συνεχίζονται.

Ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ εξακολουθεί να είναι αντίθετος με ρήτρες στην προτεινόμενη συμφωνία εκκευρίας που θα καθιστούσαν δυσκολότερο για το Ισραήλ να ξαναρχίσει τη μάχη μετά από παύση των εχθροπραξιών, υποστηρίζοντας ότι μια τέτοια συμφωνία θα επέτρεπε στη Χαμάς να επιβιώσει του πολέμου. Έτσι κι αλλιώς, βρίσκεται υπό την απειλή ενός συνασπισμού βουλευτών, οι οποίοι έχουν διακηρύξει ότι θα ρίξουν την κυβέρνηση του εάν αποδεχθεί μια τέτοια συμφωνία, ακόμη και αν πολλοί Ισραηλινοί απαιτούν εκκευρία, θεωρώντας ότι είναι ο μόνος τρόπος για να απελευθερωθούν δεκάδες Ισραηλινοί όμηροι που εξακολουθούν να κρατούνται στη Γάζα.

Η Χαμάς, από την πλευρά της, είναι αποφασισμένη να παραμείνει στην εξουσία στη μεταπολεμική Γάζα, απορρίπτοντας οποιαδήποτε κατάπαυση του πυρός που είναι προσωρινή και δεν διασφαλίζει την πλήρη αποχώρηση του Ισραήλ από τη Γάζα. Η οργάνωση, μαζί με την Αίγυπτο, αντέκρουσε οθηνάρα την επιμονή του Νετανιάχου να διατηρήσει η χώρα του στρατιωτική παρουσία σε μια στενή λωρίδα γης κατά μήκος των συνόρων της Γάζας με την Αίγυπτο, κάτι που το Ισραήλ είπε ότι είναι απαραίτητο για να αποτρέψει τον επανεξοπλισμό της Χαμάς μέσω λαθρεμπορίου.

Σε κάθε περίπτωση, οι περισσότεροι αναλυτές συμφωνούν ότι τόσο ο Νετανιάχου όσο και ο Σινουάρ δεν ενδιαφέρονται να κάνουν υποχωρήσεις στο παρόν στάδιο. Συμφωνώντας σε μια προσωρινή εκκευρία, ο Σινουάρ θα έθετε σε κίνδυνο την επιβίωση της Χαμάς ως κυβερνώσας δύναμης στη Γάζα. Από την άλλη, ο Νετανιάχου, επιτρέποντας στη Χαμάς να επιβιώσει, θα εξόργιζε ορισμένους από τους πολιτικούς του συμμάχους και θα έθετε σε κίνδυνο το δικό του πολιτικό μέλλον.

Το βλέμμα στο Ιράν

Πλέον, όμως, τα βλέμματα είναι στραμμένα στην απάντηση του Ιράν για τον θάνατο του ηγέτη της Χαμάς, Ισμαήλ Χανίγια. Σύμφωνα με την ανακοίνωση του ιρανικού Υπουργείου Εξωτερικών, η απάντηση της Τεχεράνης θα είναι «συγκεκριμένη, υπολογισμένη και ακριβής».

Εντούτοις, τίθεται από πολλούς αναλυτές το ερώτημα εάν το Ιράν θα χρησιμοποιήσει το χτύπημα της Χεζμπολάχ στο Ισραήλ, το οποίο χαρακτήρισε ως πετυχημένο, ως κάλυψη για να αποφύγει περαιτέρω κλιμάκωση, αφού φαίνεται ότι προσπαθεί να βρει μια ισορροπημένη λύση, ώστε να αποτρέψει το Ισραήλ από νέες επιθέσεις αλλά την ίδια στιγμή να αποφύγει να προκαλέσει έναν περιφερειακό πόλεμο. Γι' αυτό θεωρούν ότι οι σχεδιασμοί της Τεχεράνης δεν σημαίνει ότι είναι πάντα σε πλήρη ταύτιση με

τους υπόλοιπους συμμάχους της, αφού δεν είναι πάντα απαραίτητο να εμπλέκεται ή να σχεδιάζεται από το Ιράν η κάθε κίνησή τους.

Το Ισραήλ, πάντως, θεωρεί ότι ο βαθμός στον οποίο η επίθεση της Χεζμπολάχ θα επηρεάσει τα σχέδια του ίδιου του Ιράν θα εξαρτηθεί από το πόσο η Τεχεράνη θεωρεί τον εαυτό της μέρος της επιχείρησης της Χεζμπολάχ. Αυτήν τη στιγμή πάντως δεν είναι βέβαιο εάν το

Ιράν θεωρεί την επίθεση μέρος των δικών του αντιποίνων.

Ενώ τόσο το Ισραήλ όσο και η Χεζμπολάχ έχουν δείξει ότι προς το παρόν θέλουν αποκλιμάκωση και δεν υπάρχουν εκτιμήσεις για νέα επίθεση, αξιωματούχοι του Πενταγώνου πιστεύουν ότι η απειλή για το Ισραήλ από το Ιράν εξακολουθεί να υφίσταται. Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Πενταγώνου, Υποστράτηγο Παι Ράιντερ, «συ-

νεχίζουμε να αξιολογούμε ότι υπάρχει κίνδυνος επίθεσης και παραμένουμε σε κινητοποίηση, ώστε να μπορούμε να υποστηρίξουμε την άμυνα του Ισραήλ, καθώς και να προστατεύσουμε τις δυνάμεις μας σε περίπτωση που τους επιτεθούν». Γι' αυτό δεν υπάρχει σχεδιασμός για αλλαγές στη στρατιωτική παρουσία των ΗΠΑ στην περιοχή.

Σύμφωνα με τη Wall Street Journal, ο πρώην επικεφαλής της ισραηλινής στρατιωτικής υπηρεσίας πληροφοριών, Amos Yadlin, θεωρεί ότι το Ιράν σχεδιάζει μια διαφορετική απάντηση από την προηγούμενη άμεση επίθεση στο Ισραήλ τον Απρίλιο. Σύμφωνα με την εκτίμησή του, οι λόγοι είναι οι απειλές από τις ΗΠΑ και ο εκφοβισμός από το Ισραήλ ότι τα αντίποινα του θα είναι πολύ ισχυρότερα από τον Απρίλιο. Επίσης, θεωρεί ότι ο νέος Πρόεδρος της χώρας, Μασούντ Πεζεσκιάν, είναι αντίθετος με την απάντηση προς το Ισραήλ, καθώς επιδιώκει να βελτιώσει την οικονομία του Ιράν και τους δεσμούς με τη Δύση. Ο Yadlin εκτιμά ότι το Ιράν θα μπορούσε να αναζητήσει ένα διαφορετικό είδος αντιποίνων, συμπεριλαμβανομένης της δολοφονίας ενός υψηλόβαθμου Ισραηλινού αξιωματούχου.

PREMIERA
ΔΕΥΤΕΡΑ 2/9 ΣΤΙΣ 10:00
ΚΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ
ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΩΡΑ

ΧΡΥΣΩΜΑΓΕΙΡΕΜΑΤΑ
 ΜΕ ΤΗ ΧΡΥΣΩ ΛΕΦΟΥ

www.sigmatv.com

Το παρατηρητήριο στο οδόφραγμα της Δερύνειας, που μας γεμίζει τύψεις ξεκλειδώνοντας τις μνήμες μας

ΑΠΟΨΗ “
ΔΡ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ
(ΝΤΙΝΟΣ)
ΑΥΓΟΥΣΤΗ*

Υστερα από πολλά χρόνια βρέθηκα ξανά για μια προσκυνηματική επίσκεψη στις ελεύθερες περιοχές της επαρχίας Αμμοχώστου. Εκεί όπου, τον Αύγουστο του 1996, οι Τούρκοι δολοφόνησαν τον Τάσο Ισαάκ και τον Σολωμό Σολωμού. Ο τόπος της θυσίας τους δεν είναι όπως τότε. Την περιοχή αυτή δεν την επισκέπτονται, πλέον, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, για να αποτίσουν φόρο τιμής στους δύο Ηρώες μας, αλλά για να περάσουν μέσω του οδοφράγματος στην κατεχόμενη γη μας. Φτάνοντας, συναντάς πρώτα το φυλάκιο που ελέγχουν οι Αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας. Λίγα μέτρα πιο κάτω είναι το φυλάκιο του ψευδοκράτους. Εκεί επιδεικνύεις την ταυτότητα ή το διαβατήριό σου και εισέρχεσαι στις κατεχόμενες περιοχές.

Δυσκολεύτηκα πολύ να εντοπίσω το σημείο της θυσίας των δύο Ηρώων μας. Όλα έχουν αλλάξει. Οι μνήμες ξεθώριασαν και μαζί μ' αυτές ξεθώριασαν και οι συνειδήσεις μας. Πλησίασα στο φυλάκιο μας, με τους αστυνομικούς να με ανικρίζουν σαν ένα παράξενο πλάσμα, περίπου σαν έναν ενοχλητικό

επισκέπτη. Σε αυστηρή προστακτική, μια αστυνομικός διατάσσει να απομακρυνθώ. Αρνήθηκα. Ήθελα να παρακολουθήσω τη διαδικασία εισόδου στα κατεχόμενα. Η αστυνομικός φώναζε τον υπεύθυνο για να επιβάλει την τάξη! Εξαγριώθηκα! Σεβόμενος της ευγένεια, με την οποία μου μίλησε ο υπεύθυνος αστυνομικός, απομακρύνθηκα οικειοθελώς για να δώσω τόπο στην οργή. Για να μη γίνουμε πρώτοι

μου σε μια παράνομη «αρχή»! Δεν παριστάνω τον ήρωα. Δεν είμαι πιο παιριώτης από κανέναν σας. Όμως, κάθε φορά που με κυριεύει η επιθυμία να πάω να δω ξανά μέρη δικά μας πολυαγαπημένα, με μόνη τη σκέψη ότι πρέπει να καταγραφώ στο βιβλίο επισκεπτών του ψευδοκράτους, φθάνω στα όρια του νευρικού κλονισμού...

Περπάτησα αρκετά μέχρι να φθάσω στο παρατηρητήριο, από

σορίζει, μας ξαναγεί στους χώρους του παρατηρητηρίου και μας προμηθεύει με ειδικές διόπτρες, που φέρνουν την Αμμόχωστο στα πόδια μας. Ρωτά αν θέλουμε να δούμε μια ταινία μικρού μήκους για την κατεχόμενη πόλη μας. Ματώνει η ψυχή σου βλέποντας το χτες και το σήμερα της Αμμοχώστου! Εικόνες λαμπερές από το χτες και εικόνες απόλυτου σκότους από το σήμερα. Ο επίλογος της ταινίας κάπως αιχμαλωτισμένος με το περιεχόμενό της. Στρογγυλεμένες οι γωνίες για τις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού. Το κουβέντιασα με τον Γιώργο, στην αρχή διαφωνήσαμε, στο τέλος όμως καταλήξαμε στο ίδιο συμπέρασμα: Δεν φταίμε εμείς που πέρασε μισός αιώνας (εξήντα χρόνια για να ακριβολογούμε, αφού με εντολές της Άγκυρας στασίασαν οι Τ/κ) και το Κυπριακό δεν βρήκε τη λύση του. Γιατί απλούστατα ουδέποτε τέθηκε ενώπιον των Ελλήνων Κυπρίων μια λειτουργική λύση (για δικαιοσύνη ούτε κουβέντα να γίνεται) και απορρίφθηκε! Όλα τα σχέδια λύσεως, που ήρθαν ενώπιόν τους, ήταν σχέδια χωρίς προοπτική και έθεταν τις βάσεις για τα επόμενα

βήματα της Άγκυρας! Η Τουρκία ουδέποτε έκρυψε ότι μακροπρόθεσμος στόχος της είναι η ολοκληρωτική κατάληψη της Κύπρου! Μόνο εμείς κάνουμε πως δεν καταλαβαίνουμε...

Ανέβηκα στην ταράτσα και με τις ειδικές διόπτρες ταξίδεψα στην κατεχόμενη πόλη μας. Αφαντοί οι επισκέπτες στον χώρο του παρατηρητηρίου, όπου δεν πάνε πολλά χρόνια που υπήρχε ένας μεγάλος συνωστισμός!

Φεύγοντας από τον χώρο, στάθηκα με την απαιτούμενη ευλάβεια μπροστά στο μνημείο πεσόντων Αμμοχωσπιτών κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής, που βρίσκεται στην είσοδο του παρατηρητηρίου. Εκατοντάδες ονόματα κυρίως νέων ανθρώπων. Ας είναι αιωνία η μνήμη τους. Τους χρωστούμε ελεύθερη την Αμμόχωστο...

Υπερδύο: Έχω να μοιραίσω πολλά μαζί σας από την τελευταία επίσκεψή μου στο νησί μας. Δυστυχώς, ως επί το πλείστον, αρνητικά και στενάχωρα. Επιφυλάσσομαι για το επόμενο σημείωμά μου...

* Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, από το Μονάγρι Λεμεσού, av.avgoustivos@gmail.com

Η Τουρκία ουδέποτε έκρυψε ότι μακροπρόθεσμος στόχος της είναι η ολοκληρωτική κατάληψη της Κύπρου! Μόνο εμείς κάνουμε πως δεν καταλαβαίνουμε...

είδση στο βραδινό δελτίο ειδήσεων της τηλεόρασης.

Παρότι ήταν εργάσιμη μέρα, δεν ήταν λίγοι εκείνοι που περίμεναν τη σειρά τους για να περάσουν απέναντι. Ήθελα κι εγώ να πάω να δω τα μέρη τα δικά μας. Αδύνατον όμως να επιδείξω την ταυτότητά

το οποίο μπορείς να δεις από ψηλά την κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου. Μια πινακίδα στην είσοδο του κτηρίου, που γράφει «Άρωμα Αμμοχώστου», ξυνη παλιές πληγές και δημιουργεί περιέργια συναισθημάτων! Ένας καλοσυνάτος κύριος, ο Γιώργος Κωμοδρόμος, μας καλω-

50 χρόνια μετά - Μνήμη Δώρου Λοΐζου

ΑΠΟΨΗ “
ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
Λ. ΟΜΗΡΟΥ*

Ενα από τα απεχθέστερα εγκλήματα σε βάρος του Κυπριακού Ελληνισμού, σε βάρος της ενότητάς του και του αιμασσοτοντος ακόμα από το πραξικόπημα και την εισβολή σώματος της Κύπρου, διενεργήθηκε στις 30 Αυγούστου 1974.

Πρόκειται για την απόπειρα δολοφονίας του Βάσου Λυσοαρίδη και τη δολοφονία του Οργανωτικού Γραμματέα της Σοσιαλιστικής Νεολαίας, ΕΔΕΝ, Δώρου Λοΐζου.

Ήταν η περίοδος του ασυμβίβαστου αγώνα που είχε κηρύξει ο Βάσος Λυσοαρίδης και η ΕΔΕΚ και ευρύτερα το δημοκρατικό κίνημα, για την ανάγκη επανόδου του Προέδρου Μακαρίου στην Κύπρο. Ως απαραίτητης προϋπόθεσης αποκατάστασης της συνταγματικής τάξης και εμπέδωσης της ψυχικής ενότητας του λαού για να μπορέσει ν' αντεπεξέλθει στις φοβερές συνέπειες από την προδοσία και το έγκλημα του 1974.

Υπό το καθεστώς τρομοκρατίας, που είχε επιβάλει η ΕΟΚΑ Β' και που εσυντηρείτο, όσο κι αν σήμερα φαίνεται απίστευτο, ακόμα και μετά την τουρκική εισβολή, το δημοκρατικό κίνημα είχε καταφέρει να βρει τα πόδια του, να

υπερβεί το τρομακικό πλήγμα που δέχθηκε ο λαός μας, να αρθρώσει αγωνιστικό - δημοκρατικό λόγο και να συσπειρώσει ευρύτατες λαϊκές δυνάμεις, οι οποίες έδιναν καθημερινά τη μάχη για την επιστροφή του Μακαρίου. Είναι άξιος απορίας πώς, ενώ το πραξικόπημα εναντίον του Μακαρίου και η επακολουθήσασα τουρκική εισβολή αποτέλεσε αφορμή αποκατάστασης της δημοκρατίας στην Ελλάδα και ο Καραμανλής επέστρεψε στις 23 Ιουλίου, ο Μακάριος εμποδιζόταν να επιστρέψει στην Κύπρο μέχρι τις 7 Δεκεμβρίου του 1974.

Η λύση της απορίας δεν είναι, ωστόσο, πολύ δύσκολη. Τα ξένα συνωμοτικά κέντρα, που είχαν οργανώσει το δίδυμο έγκλημα του 1974, προσπαθούσαν να ματαιώσουν την επιστροφή του Μακαρίου

στην Κύπρο. Ή, τουλάχιστον, να την καθυστερήσουν όσο μπορούσαν, για να ολοκληρώσουν τα σχέδιά τους εις βάρος της Κύπρου. Έτσι οι παράφρονες πράκτορές τους στην Κύπρο, αργυρώνητα και ευτελή όργανα που τολμούσαν να παρουσιάζονται και με πατριωτικό μανδύα, κινήθηκαν κατ' εντολήν. Προσδοκώντας οι εντολές, στη δημιουργία συνθηκών αναζωπύρωσης της εσωτερικής ανωμαλίας με νέο κύκλο αίματος, στην παρεμπόδιση επιστροφής του Μακαρίου και σε επιβολή λύσης στηριγμένης στα τετελεσμένα.

Η εκδοχή αυτή γίνεται ακόμα πιο ασφαλή αν συνδεθεί με το γεγονός ότι, 15 ημέρες πριν από το έγκλημα της 30ής Αυγούστου, πραγματοποιήθηκε στο χρησιμο-

εδρικό Γραφείο, Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, σύσκεψη με αντικείμενο τη συζήτηση του προταθέντος Σχεδίου Γκιουνές. Σχέδιο το οποίο προέβλεπε τη διασπορά τουρκικών στρατευμάτων σε όλα τα σημεία της Κύπρου, στα οποία ζούσαν Τουρκοκύπριοι. Στην πραγματικότητα, αν εκείνο το Σχέδιο γινόταν αποδεκτό, ολόκληρη η Κύπρος θα ετίθετο υπό τουρκική στρατιωτική κατοχή. Υπό την εκβιαστική απειλή της εν εξελίξει ευρισκομένης τουρκικής επιχείρησης του «Απίλα 2» επεξεργήθη η επιβολή του Σχεδίου. Η σθεναρή αντίδραση του Βάσου Λυσοαρίδη, εν μέσω της καταθλιπτικής παρουσίας καλασνικοφόρων ΕΟΚΑβ-ταιζήδων, οδήγησε στη ματαίωση επιβολής εκείνου του Σχεδίου. Το γεγονός αυτό έδωσε το μήνυμα στη βυσοδομομένη συνωμοσία και τα κινούμενα της στην Κύπρο, ότι υπάρχουν ακόμα κέντρα και δυνάμεις αντίστασης. Οι οποίες έχουν απήχηση στον λαό και μπορούν να επηρεάζουν τις εξελίξεις. Αντιλαμβάνονταν, δε, ότι η επάνοδος του Μακαρίου θα δημιουργούσε προϋποθέσεις περαιτέρω ισχυροποίησης του λαϊκού παράγοντα και οριστικής ματαίωσης επιβο-

λής λύσης που να βασίζεται στα τετελεσμένα της εισβολής.

Βέβαια, η συνωμοσία για αποκεφαλισμό του δημοκρατικού κινήματος, που επιχειρήθηκε με την απόπειρα δολοφονίας του ηγέτη της αντίστασης, Βάσου Λυσοαρίδη, ματαιώθηκε, πρώτον με τη διάσωσή του και, δεύτερον, με τη θαυμαστή ψυχραιμία που επιδείχθηκε και που απέτρεψε αντίποινα, εκδίκηση και ανωμαλία.

Σήμερα, 50 χρόνια μετά την απαίσια συνωμοσία και το ειδεχθές έγκλημα, είναι καιρός να πάρουν όλοι το μήνυμα της Ιστορίας. Η δουλόφρων συμπίεση και ταύτιση με ξένα συμφέροντα και συνωμοσίες οδηγεί σε εθνικές τραγωδίες και σε ανεξίτηλο σιγματισμό ως Εφιαλτών, όσων επιλέγουν να μετατρέπονται σε άβουλα και μοιραία όργανα των ξένων.

Σημ: Εξίσου απεχθές και αξιολογικό είναι και το έγκλημα συγκάλυψης της δολοφονίας του Δώρου Λοΐζου στην απόπειρα δολοφονίας του Βάσου Λυσοαρίδη. Περιγράφεται τεκμηριωμένα στο βιβλίο του Κώστα Βενιζέλου «ΔΩΡΟΣ ΛΟΪΖΟΥ - Οι δολοφόνοι κυκλοφορούν ελεύθεροι».

* Πρώην Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων και της ΕΔΕΚ

Η δουλόφρων συμπίεση και ταύτιση με ξένα συμφέροντα και συνωμοσίες οδηγεί σε εθνικές τραγωδίες και σε ανεξίτηλο σιγματισμό ως Εφιαλτών, όσων επιλέγουν να μετατρέπονται σε άβουλα και μοιραία όργανα των ξένων

Βρετανοί και Τούρκοι οι πατρώνες της «γεωγραφικής ομοσπονδίας»

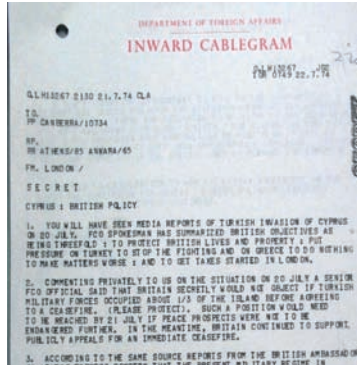
Αναφέρομαι στο πρόσφατο άρθρο της αγαπητής Λόρις Μαρκίδη, που αναρτήθηκε στο "Signalive", 26/8/2024 (και έντυπη «Σημερινή», 25.8.24) «Χρονικό υποχωρήσεων: Από το ενιαίο κράτος στην ΔΔΟ».

Την ευχαριστώ για τις αναφορές της στις έρευνές μου και το φαινόμενο Σερ Ίβον Κιρκπάτρικ στο βρετανικό ΥΠΕΞ.

Θέλω όμως να επισημάνω ότι τα γεγονότα τόσο από τα βρετανικά όσο και από αμερικανικά έγγραφα δεν συμφωνούν με την πιο κάτω παράγραφο της:

«Η θέση των ΗΠΑ, όπως διατυπώθηκε από τον αρχιτέκτονα της εξωτερικής πολιτικής της χώρας του και καταστροφές της Κύπρου, Υπουργό εξωτερικών, Χένρι Κίσινγκερ, ήταν η λύση "γεωγραφικής ομοσπονδίας" με εδαφικό διαχωρισμό σε δύο ή περισσότερες περιοχές. Και δεν είχε καμία αντίθεση με την κατάρτιση από την Τουρκία του ενός τρίτου του εδάφους της νήσου».

Ο Δρ Χ. Κίσινγκερ δεν ήταν «καταστροφές» της Κύπρου, τον τίτλο αυτόν τον διεκδικεί ο Βρετανός ομόλογός του, Τζέιμς Κάλαχαν. Ο Κίσινγκερ ακολούθησε τους Βρετανούς, το Κυπρια-

Το αυστραλιανό τηλεγράφημα, 22.7.74.

κό ουδέποτε υπήρξε αμερικανικό θέμα, αλλά βρετανικό μέχρι σήμερα. Η «γεωγραφική ομοσπονδία» με εδαφικό διαχωρισμό σε δύο ή περισσότερες περιοχές ήταν των Τούρκων και Βρετανών και έχει τις ρίζες της στο σχέδιο Δρος Νιχάτ Ερίμ, 1956 και τη δήλωση του Υπ. Αποικιών στις 19.12.1956 από τη Βουλή των Κοινοτήτων για ξεχωριστή αυτοδιαθέση του 18% των Τουρκοκυπρίων, μη εξαιρουμένης της διχοτόμησης σε τελική λύση. Στη συνέχεια:

1. Το 1957 οι Τούρκοι απαίτησαν ΔΥΟ ΖΩΝΕΣ (γεωγραφική συνομοσπονδία).

2. 3.1.1964 το Φόρεϊν Όφισ

ξεκίνησε για γεωγραφική ομοσπονδία δύο κρατών.

3. 16.1.1964 ο Ραούφ Ντενκτάς στο Λονδίνο απαίτησε γεωγραφική ομοσπονδία με μετακίνηση πληθυσμών...

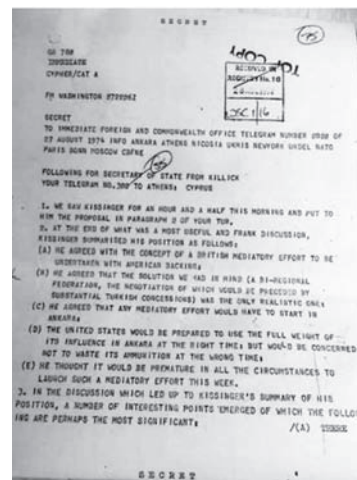
4. 28.2.1964 ο Τούρκος ΥΠΕΞ διαμήνυσε στο Φ.Ο. ότι η Τουρκία και οι Τουρκοκύπριοι μια απαίτηση είχαν, γεωγραφικό διαχωρισμό.

5. 13.4.1964 η τ/κ κοινότητα ετοίμασε προτάσεις για μια Ομόσπονδη Δημοκρατία από δύο περιφερειακές κυβερνήσεις (γεωγραφική ομοσπονδία).

6. 15.6.1964 η τουρκική κοινοτική συνέλευση εξέδωσε φυλλάδιο «Ομοσπονδία και Κυπριακή Οικονομία» για ένα κράτος στη Βόρεια Κύπρο με διαχωριστική γραμμή μέχρι την Αμμόχωστο, καλύπτοντας το 37% του εδάφους (γεωγραφική ομοσπονδία).

7. Τις προτάσεις των (για γεωγραφική ομοσπονδία) τις έδωσαν και στον μεσολαβητή του ΟΗΕ, Δρα Γκάλο Πλάζα, ο οποίος τις απέρριψε.

8. Στη Γενεύη II ο Τζέιμς Κάλαχαν ήταν προσεδίο ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ που είχε ετοιμάσει, και ζήτησε από τον Γλ. Κληρίδη να το δεχθεί, βάσει βρετανικών και τουρκικών σχεδιασμών, η τελευταία από το Φόρεϊν Όφισ, 22.7.1974... (αυτά είχε ζητήσει ο

Ενημέρωση προς Κάλαχαν από τους Βρετανούς αξιωματούχους του από Ουάσιγκτον μετά τη συνάντησή τους με Κίσινγκερ, 27.8.74.

«Συμφώνησε ότι η λύση που είχαμε υπόψη (δι-περιφερειακή ομοσπονδία) ήταν ρεαλιστική».

Ειζεβίτ και από τον Αμερικανό Τζ Σίσκο, ο οποίος εφθασε στο Λονδίνο στις 18.7.1974. Και τα οποία είχε ήδη συμφωνήσει με τους Βρετανούς την προηγούμενη, 17.7.1974, στο 10 Ντάουνινγκ Στριτ...)

Να άρπαζαν οι Τούρκοι το 1/3 του νησιού δεν συμφωνήθηκε με τον Κίσινγκερ, αλλά μεταξύ βρετανικής κυβέρνησης και Μπ.

ΑΠΟΨΗ “
ΦΑΝΟΥΛΑ ΑΡΓΥΡΟΥ*

Ειζεβίτ, στις 17.7.1974, στο Λονδίνο. Διαβεβαίωση αυθημερόν της πρώτης εισβολής, το Φόρεϊν Όφισ εμπιστευτικά ενημέρωσε την αυστραλιανή κυβέρνηση ότι δεν θα είχε ένσταση οι τουρκικές στρατιωτικές δυνάμεις να έπιαναν το 1/3 του νησιού πριν να δεχθούν εκεχειρία. «Britain secretly would not object if Turkish Military Forces occupied about 1/3 of the island before agreeing to a ceasefire (please protect)». Αυστραλιανό τηλεγράφημα, 22.7.74.

Ο Κίσινγκερ δε όταν το είπε ήταν, πλέον, 14 Αυγούστου 1974, τετελεσμένο γεγονός. Αυτά πρέπει να διευκρινίζονται.

Επιπλέον, στις 27.8.1974, αξιωματούχοι του Φόρεϊν Όφισ είχαν συνάντηση με τον Κίσινγκερ αποκλειστικά για να εξασφάλιζαν την υποστήριξη του στη ΛΥΣΗ ΤΟΥΣ, τη δι-περιφερειακή ομοσπονδία (Δικοινοτική Διζωνική Ομοσπονδία- γεωγραφική). Την βρήκε τη μόνη ρεαλιστική, είπε οι Έλληνες ουδέποτε θα την δεχθούν, δεν ήθελε να αναλάβει την πρωτοβουλία της. Την επομένη τούς έδωσε την υποστήριξη του αφού μίλησε πρώτα με τον Πρόεδρο Φορντ.

*Ερευνήτρια/δημοσιογράφος/συγγραφέας

Δημοψήφισμα, η τελευταία κόκκινη γραμμή αντίστασης του λαού

Σε λίγες μέρες συνέρχεται το Εθνικό Συμβούλιο. Ο ΠτΔ θα ενημερώσει τα πολιτικά κόμματα για τις ενέργειές του για επανένωση των συνομιλιών, από εκεί που έμειναν στο Κραν Μοντιανά. Η ενημέρωση είναι σημαντική, επειδή ο κύκλος των εξελίξεων περιστρέφεται γύρω από δηλώσεις περί της σημασίας της Κ.Δ., περί «τολμηρών αποφάσεων», αλλά και εισηγήσεις για «πολιτική γενναιοδωρία» αμφιβόλου περιεχομένου. Περιπλέκονται ακόμη με τη συνεχιζόμενη και διατυμπανιζόμενη τουρκική αδιαλλαξία και τον αμανέ της αναγνώρισης ισότητας κυριαρχίας δύο κρατών.

Δεν αναμένουμε καμία νεότερη εξέλιξη ή απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου. Αναμένουμε δηλώσεις του κυβερνητικού εκπροσώπου και των αρχηγών των κομμάτων. Όλοι θα μιλούν για την ανάγκη λύσης για να μην οριστικοποιηθεί η διχοτόμηση. Η πραγματικότητα, όμως, είναι ότι ακόμα και η καλύτερη λύση στη βάση των συ-

γκλίσεων και των υποχωρήσεων Χριστόφια - Αναστασιάδη και του πλαισίου Γκουεγκάρ θα νομιμοποιεί τη διχοτόμηση και την κατοχή και κυρίως θα καταργεί την Κ.Δ.

Φυσικά θα τονίσουν ότι πρέπει να πάμε στις συνομιλίες με αποφασιστικότητα και με κινήσεις που να δείχνουν την αξιοπιστία της πλευράς μας και να είμαστε έτοιμοι για τολμηρές αποφάσεις. Μερικοί θα τονίσουν τη διαφωνία τους με τη μέχρι τώρα πορεία και θα ζητήσουν αλλαγή της στάσης μας. Κουβέντα να γίνεται, όπως γίνεται πάντα στις συνεδρίες του Εθνικού Συμβουλίου και στις δηλώσεις μετά τη συνεδρία.

Αυτήν τη φορά η κατάσταση είναι πιο επικίνδυνη. Για να αρχίσουν οι συνομιλίες, θα πρέπει η Τουρκία να παροπλίσει τη θέση της για δυο κράτη και θα μιλά με εποικοδομητική ασάφεια για την κυριαρχική ιδιότητα, ώστε να δεχτούμε να παρακαθίσουμε στις συνομιλίες. Και αμέσως η Τουρκία θα ζητά ανταλλάγματα

για τη διαλλακτικότητά της. Και θα αρχίσουν και πάλι οι πιέσεις προς την πλευρά μας.

Φαίνεται ότι αυτήν τη φορά θα μπουν στο τραπέζι νέες ιδέες και νέες διαδικασίες. Μέσω αυτών των διαδικασιών θα καθοριστούν κάποιες νέες προσεγγίσεις, που θα έχουν πολλή βρετανική εποικοδομητική ασάφεια για τις εγγυήσεις, τα επεμβατικά δικαιώματα και την παραμονή των κατοχικών στρατευμάτων, μιας και ο ίδιος ο Γκουεγκάρ μίλησε για κανονικό κράτος και για αλλαγή των εγγυήσεων. Θα τεθεί και το θέμα της ΑΟΖ και του ορυκτού πλούτου, δηλαδή του ισότιμου διαμερισμού του.

Πιστεύω πως οι συνομιλίες θα οδηγούνται σε αδιέξοδο. Τότε θα επέμβουν τα μεγάλα συμφέροντα των Δυτικών δυνάμεων και της Ε.Ε. και θα πείσουν την πλευρά μας για νέες υποχωρήσεις. Πιστεύω πως όλα θα σκεπαστούν κάτω από το πέπλο μιας ενδιάμεσης συμφωνίας. Και αν πάθουμε αυτό το κακό, στο

τέλος θα αντιληφθούμε ότι δεν θα έχουμε την Κ.Δ. και ότι οι πρόνοιες της νέας συμφωνίας θα καταργούν και τη μία διεθνή προσωπικότητα του κράτους, του οποίου οι πολίτες θα έχουν δυο ιθαγένειες και μια τυπική υπηκοότητα, όπως τυπική θα είναι και η μία κυριαρχία.

Ως πολίτης της Κ.Δ. αντιλαμβάνομαι ότι ο ΠτΔ ως εκπρόσωπος της ελληνικής κοινότητας έχει το δικαίωμα της διαπραγμάτευσης. Κάποια κόμματα για να μη χάσουν την ευκαιρία θα τον πιέζουν, αφού το κάνουν από τώρα, να υπογράψει το νεφελώδες πλαίσιο Γκουεγκάρ ως ενδιάμεση στρατηγική σημασία. Τη νομιμοποίηση αυτής της συμφωνίας πιστεύουν ότι θα την δώσουν με ψήφισμα της Βουλής, μιας και το ΑΚΕΛ και ο ΔΗΣΥ που ακολουθούν αυτήν τη γραμμή έχουν την πλειοψηφία.

Ως πολίτης αυτού του κράτους, ως Έλληνας πολίτης της Κ.Δ. που κινδυνεύει, καλώ τα κόμματα που δεν συμφωνούν με τη γραμμή του ΔΗΣΑΚΕΛ και των μικρο-

κομμάτων, που πιστεύουν στην όποια λύση, να επιμένουν στην τελευταία γραμμή άμυνας και της κοινής γνώμης και της Κ.Δ.

Να απαιτήσουν το Εθνικό Συμβούλιο να πάρει απόφαση που να υποχρεώνει τον ΠτΔ, πριν υπογράψει ενδιάμεση ή τελική συμφωνία, να την φέρει ενώπιον του λαού για δημοψήφισμα. Με το δημοψήφισμα η πλειοψηφία θα αποφασίσει να αποδεχτεί ή να απορρίψει τη συμφωνία. Μόνο η πλειοψηφία σε δημοψήφισμα θα δώσει την εξουσιοδότηση για κατάρτιση της Κ.Δ. και αντικατάστασή της με τη ΔΔΟ, όπως αυτή διαμορφώθηκε από τις συγκλίσεις, τις υποχωρήσεις και το πλαίσιο Γκουεγκάρ. Αν εμείς που ψηφίσαμε ΟΧΙ στο σχέδιο Ανάν είμαστε μειοψηφία, θα έχουμε την ηθική και νομική υποχρέωση να αποδεχτούμε την όποια λύση εγκρίνει η πλειοψηφία του λαού, αλλά όχι η πλειοψηφία των βουλευτών και των κομμάτων. Ο λαός πρέπει να έχει τον τελευταίο λόγο.

ΑΠΟΨΗ “
ΠΕΤΡΟΣ Θ.
ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

Ίδρυσε κόμμα «για υγιή, μορφωμένη και δυνατή Κύπρο»

ΑΠΟΨΗ “
ΚΡΙΣ ΜΙΧΑΗΛ

Είναι Ρωσίδα με κυπριακή υπηκοότητα, με βυζαντινό επίθετο και βυζαντινές καταβολές, όπως η ίδια λέει με περηφάνια. Μιλά με πάθος για την Κύπρο, που την θέλει σύγχρονη και ευνομούμενη πολιτεία και δηλώνει έτοιμη να αγωνισθεί, να συστρατευθεί με όλους εκείνους που έχουν τα ίδια με αυτήν οράματα. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο προχώρησε στην ίδρυση κόμματος με ευρωπαϊκές αξίες και αρχές, που να τεθεί στην υπηρεσία του ανθρώπου και του συνόλου.

Η Yulia Khovrina-Komnenos βρίσκεται μόνιμα στην Κύπρο από το 1994 και από το 1996 φέρει και την κυπριακή υπηκοότητα. Με ζηλευτές σπουδές στη Μόσχα (Διεθνείς Σχέσεις, Διπλωματία, Πολιτική, Οικονομικά) και στο Μάντσεστερ (διάφορους κλάδους των Οικονομικών στο πιο ψηλό επίπεδο - είναι συνεργάτης του Chartered Institute of Bankers of London), εντυπωσιάζει με τη φιλομάθειά της. Παντρεμένη με δύο παιδιά επιμένει να σπουδάζει, να μαθαίνει και να εμπλουτίζει τις γνώσεις της, καθώς θεωρεί ότι η μόρφωση κάνει τον άνθρωπο καλύτερο και καί επέκτασιν βελτιώνει την κοινότητα στην οποία ζει. Ενδεικτικό είναι ότι γνωρίζει οκτώ γλώσσες (εκτός από τη μητρική της γλώσσα τη ρωσική, μιλά, μεταξύ άλλων, Αγγλικά, Γαλλικά, Σέρβικα, Τούρκικα και τα τελευταία πέντε χρόνια παρακολουθεί μαθήματα Ελληνικής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου).

Με έδρα τη Λεμεσό, όπου έχει τη μόνιμη διαμονή της, συμμετέχει στις οικογενειακές επιχειρήσεις που επεκτείνονται και εκτός Κύπρου. Όμως θεωρεί την Κύπρο πατρίδα της, για την οποία μιλά με πάθος. Αγαπά τη χώρα, αγαπά τους ανθρώπους της και όραμά της είναι να βοηθήσει, ώστε αυτός ο τόπος να γίνεται όσο το δυνατόν καλύτερος, οι άνθρωποί του να ζουν με ευημερία, ειρήνη και ασφάλεια. Έτσι η Yulia Khovrina-Komnenos έβαλε έναν φιλόδοξο στόχο και ίδρυσε πολιτικό κόμμα και μέσω αυτού να υλοποιήσει τα οράματά της για την Κύπρο, για την οποία λέει τα καλύτερα λόγια: «Η Κύπρος είναι μοναδικό μέρος. Είναι τόπος με όλα τα χαρακτηριστικά και τις προϋποθέσεις για να καταστεί σημείο συνάντησης, συνύπαρξης λαών και εθνών. Τόπος που άνετα θα μπορούσε να φιλοξενήσει ακόμα και τα Ηνωμένα Έθνη ή έστω κάποιους κλάδους και υπηρεσίες τους. Ήδη οι υποδομές και τα δεδομένα υπάρχουν και είναι μια καλή προϋπόθεση για να στηριχθεί η προσπάθεια

αυτή. Η Κύπρος είναι πλέον μια διεθνής βάση, φιλόξενη έδρα για πρόσωπα, εταιρείες, επιχειρήσεις κάθε μορφής».

Κόμμα για όλους τους Κυπρίους

Η προσπάθεια της Yulia έχει ήδη δρομολογηθεί. Έκανε σχετικές διεργασίες και έρευνες, έχουν ληφεί όλα τα διαδικαστικά με την εγγραφή του κόμματος, οπότε στη

μένη και δυνατή».

Στην κουβέντα μας, η Yulia τονίζει συνεχώς το «ενωμένη και δυνατή Κύπρο» και πιστεύει ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την εκπαίδευση, στην οποία αποδίδει ιδιαίτερη σημασία. Μπορούμε να πετύχουμε πολλά, δηλώνει με έμφαση, πρέπει να αλλάξουμε την Κύπρο, μπορούμε και θα το κάνουμε, λέει με σιγουριά. Δεν παραβλέπει και δεν υποτιμά τα

θάλασσας, της στεριάς και του αέρα. Μη κυβερνητικές οργανώσεις, λέει, θα έχουν το δικαίωμα επιτήρησης σε όλα τα επίπεδα, ώστε να ενημερώνεται έγκαιρα και η κοινή γνώμη, ενώ θα κάνουμε τις πολυεθνικές εταιρείες υπεύθυνες για τα ατυχήματα ρύπανσης. Προτείνει επενδύσεις στον τομέα της ενέργειας, που, όπως αναφέρει, πρέπει να συνδέονται με την άνοδο της οικονομίας.

Ακριβή η Εκπαίδευση

Ο τομέας στον οποίο δίνει επίσης σημασία είναι εκείνος της Εκπαίδευσης. Προτείνει ριζοσπαστικές λύσεις. Επισημαίνει ότι σήμερα η εκπαίδευση των νέων κοστίζει ακριβά, καθώς όπως λέει η Παιδεία της Κύπρου προσανατολίζει τα παιδιά για σπουδές κυρίως στην Αγγλία και Αμερική. Τώρα με το «Μπρέξιτ», προσθέτει, το κόστος αυξήθηκε ακόμα περισσότερο. Τι πρέπει να γίνει; Προτείνει: «Να αποκτήσουμε εκπαίδευση με διεθνείς προσεγγίσεις. Από το δημοτικό σχολείο να εισαχθούν οι ξένες γλώσσες στην εκπαίδευση. Να προετοιμάζονται τα παιδιά για σπουδές στη Γαλλία, την Ισπανία, τη Γερμανία, την Ιταλία, που αυτό θα φέρει και μείωση του κόστους σπουδών για τα νοικοκυριά, αλλά και για την οικονομία του τόπου».

Με το όλο πρόγραμμα που ετοιμάζουμε, τονίζει, «θέλουμε να κάνουμε την Κύπρο περισσότερο υγιή και μορφωμένη. Να κάνουμε την Κύπρο πιο δυνατή».

Ασφαλώς μιλούμε για φιλόδοξους στόχους, φιλόδοξο πρόγραμμα, αλλά αυτό δεν πρέπει να μας περιορίζει και να μας καθλώνει, λέει η Yulia. Με αυτοπεποίθηση, εμφανικά και επιγραμματικά, το-

νίζει: «Η ριζική αυτή αλλαγή είναι δύσκολη. Αν όμως μένουμε στο “This is Cyprus”, αποδεχόμενοι την κατάσταση, αν ψηλώνουμε τα χέρια και λέμε δεν θα τα καταφέρουμε σίγουρα, δεν θα πάμε μπροστά. Χρειάζεται προσπάθεια και κόπος». Και η ίδια έχει και την όρεξη και τη διάθεση να προσφέρει στην προσπάθεια αυτή.

Την ρώτησα για την άποψή της όσον αφορά τον ρωσο-ουκρανικό πόλεμο και αρνήθηκε να τοποθετηθεί. Δήλωσε, επίσης, ότι στις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές δεν το αποκλείει να κάνει συμμαχίες με κόμματα ή με οργανωμένα σύνολα, νοουμένου ότι θα συγκλίνουν οι απόψεις τους με τις απόψεις του κόμματός της.

Υ.Γ.:

Πρόεδρε, ο λαός θέλει να γνωρίζει τι μαγειρεύεται στα διάφορα μαγειρεία. Πάμε για τριμερή διάσκεψη για το Κυπριακό; Πρέπει να έχουμε υπόψη μέσα σε ποιες συνθήκες και δεδομένα επιχειρείται κάτι τέτοιο και ασφαλώς με ποιον εχθρό έχουμε να κάνουμε.

Τώρα έχουμε απέναντί μας έναν Τατάρ με τις γνωστές θέσεις και την αδιαλλαξία του. Έχουμε την απόλυτη υπαναχώρηση και τη στροφή προς λύση δύο κρατών, που υποστηρίζεται μέρα και νύκτα και από την Αγκυρα εξαφανίζοντας κάθε περίπτωση συνδιαλλαγής και κατάληξης σε μια υποφερτή λύση.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα οδεύουμε προς τη νέα φάση των συνομιλιών, αλλά έχουμε και την Πέμπτη Φάλαγγα να δρα στο εσωτερικό, υποσκάπτοντας τις προσπάθειες του Προέδρου να αμυνθεί έναντι των τουρκικών προκλητικών απαιτήσεων. Υπάρχουν οι οπαδοί της όποιας λύσης, αυτοί που σπρώχνουν προς τις τουρκικές θέσεις, αδιαφορώντας για τις συνέπειες. Έχουμε το ΑΚΕΛ να απαιτεί από τον Πρόεδρο νέες παραχωρήσεις και νέες υποχωρήσεις έναντι των Τούρκων. Κι αν η στάση του ΑΚΕΛ δεν παραξενεύει, ακούει κάποιος άλλος τον Αβέρωφ Νεοφύτου; Με τους γνωστούς θεατρινισμούς του και το απεριγράπτο δραματικό ύφος του αγωνιά να σπρώξει την πλευρά μας στον γκρεμό. Η δήλωσή του, που την έκανε λάβαρο της πολιτικής του, ύστερα από τη συνάντηση που είχε τότε με τον Βρετανό Υπατο Αρμοστή στη Λευκωσία, για παραχώρηση της πολιτικής ισοτίας στους Τουρκοκυπρίους, εξοργίζει κάθε υγιώς σκεπτόμενο πατριώτη.

Με τέτοιους συμμάχους, αλίμονο, πηγαίνει στις συνομιλίες ο Πρόεδρος; Με τον Αβέρωφ και το ΑΚΕΛ να τραβούν το χαλί κάτω από τα πόδια του;

Η Yulia Khovrina-Komnenos έβαλε έναν φιλόδοξο στόχο και ίδρυσε πολιτικό κόμμα και μέσω αυτού να υλοποιήσει τα οράματά της για την Κύπρο

συνέχεια όλα είναι έτοιμα για να διεκδικήσει σε παγκύπρια βάση τις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές. Επέλεξε, όχι τυχαία, ως όνομα για το κόμμα της το «Ενωμένο Ρεπουμπλικανικό Κόμμα Κύπρου» (Ε.Ρ.Κ.Κ.). Φιλοδοξία είναι το κόμμα να στεγάσει και Τουρκοκυπρίους που έχουν κυπριακή υπηκοότητα και ήδη γίνονται επαφές και στα κατεχόμενα. Κι όπως μας λέει η ίδια, με όσους Τουρκοκυπρίους μίλησε και ανέπτυξε τις προτάσεις και ιδέες της, όλοι ασπάστηκαν το όραμά της και τάχθηκαν υπέρ μιας ενωμένης Κύπρου. «Μαζί με τους Ελληνοκυπρίους, τους Τουρκοκυπρίους, θέλουμε και όλους τους άλλους νόμιμους κατοίκους της Κύπρου, ανεξαρτήτως εθνότητας. Απευθυνόμαστε σε όλους και κάτω από κοινή ομπρέλα να αγωνισθούμε για μια Κύπρο ενω-

προβλήματα και τις δυσκολίες, γιατί θεωρεί ότι έχει τις λύσεις, καθώς τα εντόπισε και τα μελέτησε και κάνει τους σχεδιασμούς της. Για τη διαφθορά, για παράδειγμα, που τη θεωρεί σημαντικό πρόβλημα, προτείνει την έκδοση εθνικού νομίσματος, παράλληλα με το ευρώ. Το νόμισμα αυτό η ίδια το ονομάζει κρυπτονόμισμα, θα χρησιμοποιείται σε ορισμένες εκφάνσεις της οικονομίας και κυρίως στις δοσοληψίες με το κράτος. Πιστεύει ότι ένα τέτοιο σύστημα περιορίζει σημαντικά τη διαφθορά. Παράλληλα προτείνει πλήρη διαφάνεια σε όλες τις δραστηριότητες και τις σχέσεις του πολίτη με το κράτος και όλους τους οργανωμένους και θεσμικούς φορείς.

Άλλο θέμα, στο οποίο δίνει ιδιαίτερη σημασία, είναι η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Της

Αντιμετώπιση της διαφθοράς και διαπλοκής

ΑΠΟΨΗ “
ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΡ.
ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ*

Η διαφθορά και η διαπλοκή αποτελούν διαχρονικά φαινόμενα που πλήττουν την κοινωνία και την οικονομία της Κύπρου. Παρά τις κάποιες προσπάθειες που έχουν γίνει κατά καιρούς για την καταπολέμησή τους, τα φαινόμενα αυτά εξακολουθούν να διατηρούνται, δημιουργώντας σοβαρές επιπτώσεις στη λειτουργία των θεσμών, στην εμπιστοσύνη των πολιτών και στην ανάπτυξη της χώρας.

Προτεινόμενα μέτρα καταπολέμησης

Η καταπολέμηση της διαφθοράς απαιτεί συντονισμένες ενέργειες από τη Κυβέρνηση και τις αρμόδιες Αρχές. Τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν για την αντιμετώπιση της διαφθοράς και της διαπλοκής στην Κύπρο είναι πολλά, αλλά εκείνο που προέχει είναι η αποτελεσματική εφαρμογή τους, με άλλα λόγια η θεωρία να γίνει πράξη.

Ενίσχυση της διαφάνειας: Η Κυβέρνηση πρέπει να προωθήσει πολιτικές που διασφαλίζουν τη δημοσιοποίηση όλων των διαδικασιών που αφορούν τη δημόσια διοίκηση, τις κρατικές προμήθειες, τις προσφορές και τις συμβάσεις. Η δημιουργία μιας κεντρικής διαδικτυακής πλατφόρμας, όπου θα αναρτώνται όλες οι σχετικές πληροφορίες, θα μπορούσε να συμβάλει σημαντικά στην πρόληψη της διαφθοράς.

Ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών: Η ανεξαρτησία των Αρχών ελέγχου πρέπει να διασφαλιστεί και να προστατευτεί, ώστε να μπορούν να λειτουργούν χωρίς παρεμβάσεις και πιέσεις. Η ενίσχυση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και η θεομοθέτηση ενός ανεξάρ-

Η καταπολέμηση της διαφθοράς απαιτεί συντονισμένες ενέργειες από την Κυβέρνηση και τις αρμόδιες Αρχές

τιτου εθνικού συμβουλίου κατά της διαφθοράς θα μπορούσαν να αποτελέσουν βασικά βήματα προς αυτήν την κατεύθυνση.

Νομοθετική ενίσχυση: Η νομοθεσία κατά της διαφθοράς πρέπει να εκσυγχρονιστεί και να γίνει πιο αυστηρή. Παράλληλα, πρέπει να εισαχθούν αποτελεσματικοί μηχανισμοί για τον έλεγχο της περιουσιακής κατάστασης των δημόσιων λειτουργών και των πολιτικών προσώπων.

Εκπαίδευση και ευαισθητο-

ποίηση: Απαιτείται επίσης μια ευρύτερη κοινωνική αλλαγή νοοτροπίας. Η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση του κοινού, ιδιαίτερα των νέων, σχετικά με τις επιπτώσεις της διαφθοράς είναι καίριας σημασίας.

Ενίσχυση της Δικαιοσύνης: Η επιτάχυνση των δικαστικών διαδικασιών και η ενίσχυση της ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών είναι αναγκαία για την αποτελεσματική δίωξη των υποθέσεων διαφθοράς. Η δημιουργία

ειδικών τμημάτων Δικαιοσύνης, αρμόδιων για τη διαχείριση υποθέσεων διαφθοράς, θα μπορούσε να επιταχύνει τις διαδικασίες και να διασφαλίσει την απόδοση δικαιοσύνης.

Συνεργασία με διεθνείς Οργανισμούς: Η Κύπρος πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία της με διεθνείς Οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς.

Η ευθύνη του Προέδρου της Δημοκρατίας

Η ευθύνη του Προέδρου της Δημοκρατίας, όπως κάθε ηγέτη, είναι καθοριστική στην αντιμετώπιση της διαφθοράς και της διαπλοκής στην Κύπρο. Ως ανώτατος πολιτικός άρχοντας της χώρας, έχει την υποχρέωση να ηγηθεί με αποφασιστικότητα και διαφάνεια στην εφαρμογή πολιτικών και μέτρων που θα εξαλείψουν αυτά τα φαινόμενα από την κυπριακή κοινωνία.

Πρώτα και κύρια, ο Πρόεδρος έχει την ευθύνη να αποτελεί παράδειγμα μέσω της προσωπικής του ακεραιότητας και ηθικής. Η συμπεριφορά του σε θέματα διαφάνειας, αξιοκρατίας, επιλογής και διορισμών, λογοδοσίας και τήρησης των νόμων οφείλει να παραμένει υποδειγματική, ώστε να καθοδηγεί το σύνολο της δημόσιας διοίκησης και της πολιτικής ζωής. Ειδικότερα σε θέματα αξιοκρατίας και διαφάνειας στους διορισμούς αξιωματούχων, ενώ το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο έχει σχεδιαστεί για να προάγει τη διαφάνεια και την αξιοκρατία, υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις που αφορούν την πραγματική του ανεξαρτησία και αποτελεσματικότητα. Η ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου και

η απομάκρυνση από πολιτική εμπλοκή και συμμετοχή, κυρίως υπουργών και υφυπουργών, θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αύξηση της αξιοπιστίας και του αντικτύπου του.

Δεύτερον, ο Πρόεδρος φέρει την ευθύνη για τη διαμόρφωση και την εφαρμογή πολιτικών που θα καταπολεμήσουν τη διαφθορά. Οφείλει να διασφαλίσει ότι η Κυβέρνησή του προωθεί νομοθετικές πρωτοβουλίες που ενισχύουν τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα των ελεγκτικών μηχανισμών χωρίς παρεμβάσεις ή πιέσεις.

Τέλος, η ηγεσία του Προέδρου πρέπει να επιδείξει την απαραίτητη πολιτική βούληση για την πραγματική και διαρκή αλλαγή. Η διαφθορά δεν καταπολεμάται μόνο με νόμους και θεσμούς, αλλά και με αλλαγή κουλτούρας.

Η κατάσταση της διαφθοράς και της διαπλοκής στην Κύπρο είναι ένα πολύπλοκο και πολυδιάστατο πρόβλημα, που απαιτεί τη λήψη άμεσων και αποφασιστικών μέτρων. Η Κυβέρνηση και οι αρμόδιες Αρχές έχουν την ευθύνη να προσαρμόσουν και να αναπτύξουν περαιτέρω τους αρμόδιους θεσμούς, και να διασφαλίσουν την εμπιστοσύνη των πολιτών προς το κράτος. Μόνο με τη συντονισμένη εφαρμογή μέτρων όπως τα πιο πάνω, η Κύπρος θα μπορέσει να προχωρήσει προς ένα μέλλον διαφάνειας, δικαιοσύνης και οικονομικής ανάπτυξης.

* Καθηγητής στο Philips University, πρώην Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, και πρώην Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης (EURASHE). a.orphanides@philipsuni.ac.cy

Έπεα πτερόεντα και αερολογίες

ΑΠΟΨΗ “
ΑΝΔΡΕΑΣ
Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ*

Θα ανέμενε κανείς ότι η συμπλήρωση 50 χρόνων εισβολής και τουρκικής κατοχής σε διάφορες εκδηλώσεις καταδίκης της συνεχιζόμενης κατοχής θα είχαν λάβει μαχητικό χαρακτήρα μιας άνευ προηγουμένου ηφαιστειώδους μαζικής εκδήλωσης στην Κύπρο, Ελλάδα αλλά και σε προπύργια του Ελληνισμού της διασποράς.

Προσωπικά θα ανέμενα σύσσωμη την πολιτειακή αλλά και πολιτική ηγεσία του Ελληνισμού με επικεφαλής την Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελαροπούλου, συνοδευόμενη

από τον Πρωθυπουργό της Μητέρας Πατρίδας και τους συνεργάτες του, τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων περιστοιχιζόμενο από όλους τους αρχηγούς των κοινοβουλευτικών κομμάτων να συμμετέχουν σε όλες τις αντικα-

τοχικές εκδηλώσεις που θα έπρεπε να οργανωθούν στο σημείο αντιπαράταξης στη Δερύνεια.

Κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στην Κύπρο θα έπρεπε να προσγειωθούν και να παραμείνουν στην αεροπορική Βάση στην

Πάφο ομήνος πολεμικών αεροσκαφών της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας και ταυτόχρονα να καταπλεύσει μοίρα του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού στη ναυτική Βάση στο Μαρί.

Αυτή θα ήταν η πλέον έμπρακτη απόδειξη της αποφασιστικότητας και ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ σύσσωμου του ελληνικού Έθνους να αγωνιστεί για την απελευθέρωση της Κύπρου και να προσπαστεί τα δικά της σε όλα τα μέτωπα.

Αντί αυτού αφέθηκε ο νεοσουλτάνος Recep Tayyip Erdogan να αλώσει ανενόχλητος σε όλα τα μέτωπα και να μας εκτοξεύει απειλές

επικαλούμενος τα ούτω καλούμενα «σύνορα της Γαλάζιας Πατρίδας», όπως την αποκαλούν οι Τούρκοι.

Η αποκατάσταση της Δημοκρατίας στην Ελλάδα οφείλεται αποκλειστικά στη θυσία της Κύπρου, στα γεγονότα του Πολυτεχνείου, στη στάση του Πολεμικού Ναυτικού και σε άλλες παρόμοιες εκδηλώσεις. Είναι ήσσονος σημασίας μπροστά στη θυσία της Κύπρου.

Όλες λοιπόν οι φραστικές διακηρύξεις δεν είναι παρά «έπεα πτερόεντα» και «πομφόλυγες», δηλαδή λόγια του αέρα (αερολογίες), κενά περιεχομένου.

*Πρώην συνδικαλιστής

Αφέθηκε ο νεοσουλτάνος Recep Tayyip Erdogan να αλώσει ανενόχλητος σε όλα τα μέτωπα και να μας εκτοξεύει απειλές επικαλούμενος τα ούτω καλούμενα «σύνορα της Γαλάζιας Πατρίδας», όπως την αποκαλούν οι Τούρκοι

Το Euromoney ανακήρυξε την Τράπεζα Κύπρου ως την καλύτερη Τράπεζα στην Κύπρο

Το Euromoney, ένα από τα κορυφαία διεθνή περιοδικά που ειδικεύεται στις τραπεζικές δραστηριότητες, στα χρηματοοικονομικά και στις χρηματοπιστωτικές αγορές, ανακήρυξε την Τράπεζα Κύπρου ως την καλύτερη τράπεζα στην Κύπρο στα Βραβεία Αριστείας του για το 2024. Αυτή είναι η 9η χρονιά που η Τράπεζα Κύπρου αναγνωρίζεται από το Euromoney ως η καλύτερη τράπεζα της Κύπρου. Το βραβείο αυτό, με περι-

οδο αξιολόγησης από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, αναγνωρίζει τα σημαντικά επιτεύγματα της Τράπεζας κατά το 2023, που σηματοδοτούν την έναρξη μιας νέας εποχής κατά την οποία το Συγκρότημα είναι ισχυρό, με ικανοποιητική κεφαλαιακή επάρκεια και σταθερή κερδοφορία. Η Louise Bowman, συντάκτρια του Euromoney, δήλωσε: «Πέρυσι ήταν μια σημαντική χρονιά για

την Τράπεζα Κύπρου, καθώς το 2023 πλήρωσε το πρώτο της μέρισμα μετά από 12 χρόνια. Παρόλο που αυτό ήταν σχετικά μικρό, €22 εκατ. ή 14% της κερδοφορίας του 2022, το Συγκρότημα εξασφάλισε την έγκριση της ΕΚΤ για ποσοστό διανομής ύψους 30% επί των κερδών του 2023, που περιλαμβάνει επαναγορά ιδίων μετοχών ύψους μέχρι €25 εκατ. και μέρισμα σε μερίδια ύψους €112 εκατ.”.

Επέκταση της σύμβασης για τη θαλάσσια επιβατική σύνδεση Κύπρου - Ελλάδας

Το Υπουργικό Συμβούλιο στις 23 Αυγούστου 2024, μετά από αξιολόγηση των δεικτών απόδοσης, στη βάση των αριθμών επιβατών που μεταφέρθηκαν από το 2022 μέχρι και σήμερα, αποφάσισε την επέκταση της Σύμβασης για την εκτέλεση της Θαλάσσιας Επιβατικής Σύνδεσης Κύπρου - Ελλάδας, γι' ακόμα 3 έτη (2025, 2026, 2027). Σε ανακοίνωσή του το Υφυπουργείο Ναυτιλίας τονίζει ότι η Θαλάσσια Επιβατική Σύνδεση Κύπρου - Ελλάδας αγκαλιάστηκε από την πρώτη χρονιά από το επιβατικό

κοινό με τεράστια επιτυχία, ξεπερνώντας κάθε επιθυμητή προσδοκία, δημιουργώντας ένα νέο τμήμα τουριστικής αγοράς για τους ταξιδιώτες που επιθυμούν να ταξιδέψουν από και προς την Κύπρο και την υπόλοιπη ηπειρωτική Ευρώπη με τα ιδιωτικά τους αυτοκίνητα και δίκυκλα. Το Υφυπουργείο Ναυτιλίας έδωσε από την πρώτη στιγμή ιδιαίτερη σημασία στην εύρυθμη λειτουργία της θαλάσσιας επιβατικής σύνδεσης Κύπρου - Ελλάδας, η οποία παρέχει έναν εναλλακτικό τρόπο μετα-

φοράς επιβατών και των συνοδευόμενων οχημάτων τους, εξυπηρετώντας ειδικότερα τις ανάγκες όσων αντιμετωπίζουν δυσκολίες στο να ταξιδέψουν αεροπορικά είτε για ιατρικούς λόγους είτε λόγω ηλικίας ή αεροφοβίας. Από το πρώτο ταξίδι τον Ιούνιο του 2022 μέχρι και σήμερα έχουν ταξιδέψει περισσότεροι από 21.000 επιβάτες, μεταφέροντας περισσότερα από 7.000 αυτοκίνητα και 700 κατοικίδια. Οι αριθμοί αυτοί αποδεικνύουν ότι η θαλάσσια επιβατική σύνδεση είναι απαραίτητη.

ΠΡΕΜΙΕΡΑ
ΔΕΥΤΕΡΑ 2/9 ΣΤΙΣ 11:00
ΚΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ
ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΩΡΑ

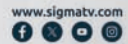

ΜΕΣΗΜΕΡΙ

ΚΑΙ ΚΑΤΙ

ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΗΣΤΟ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟ

www.sigmatv.com

ΠΡΕΜΙΕΡΑ
ΔΕΥΤΕΡΑ 9/9 ΣΤΙΣ 13:30
ΚΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ
ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΩΡΑ

ΗΡΘΕ

ΚΙ ΕΔΕΣΕ

ΜΕ ΤΗ ΓΙΩΤΑ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

www.sigmatv.com

Κλήρωση λαχείου

Έγινε την Πέμπτη 27 Ιουνίου 2024, η κλήρωση του λαχείου του Ιδρύματος Ενταγμένες Οικιστικές Μονάδες με αριθμό άδειας 85/2023 και δώρο Πολυμπεχάνημα THERMOMIX αξίας €1489. Ο τυχερός αριθμός είναι 1744. Ο κάτοχος του τυχερού λαχνού έχει παραλάβει το δώρο του.

Εκδρομές

Το Ινστιτούτο Ελληνικού Πολιτισμού, ΙΕΠ, διοργανώνει τις πιο κάτω εκδρομές και καλεί τους ενδιαφερόμενους να δηλώσουν συμμετοχή στο 22775639 Skylab Travels skylab1@cytanet.com.cy ή στο 99373000 (Ινστιτούτο). 5-9/10 Αλπική Πίνδος – Λίμνη Πλαστήρα – Μειέωρα με διαμονή στο επιβλητικό Kazarma Lake Resort & Spa με ημιδιατροφή και δωρεάν χρήση των εγκαταστάσεων Spa. Παρακολούθηση των εκδηλώσεων μνήμης/υμής 1974-2024 και αντίστασης ενάντια στην τουρκική κατοχή της Κύπρου που διοργανώνει ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα. Θα ανακηρυχθούν ως επίτιμοι δημότες ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου. Ομιλητής θα είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Παιδείας της Βουλής, Παύλος Μυλωνάς. 8-13/10 Κυκλάδες, Τήνος – Μύκονος- Σύρος – Δήλος. 17-22/10 Καλαμάτα, Μάνη, Μυσιτράς, Μονεμβασιά, Πύλος (εκδηλώσεις αναπαράστασης Ναυμαχίας του Ναυαρίνου), 10-18/10 Κ.Ιταλία – Ελληνόφωνα Χωριά Καλαβρίας – Σικελία. Τα αναλυτικά προγράμματα των εκδρομών είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα www.iiep.org.cy.

Μια σημαντική επιτυχία

Σε ανακοίνωσή του το Διοικητικό Συμβούλιο της Επαρχιακής Επιτροπής Ολυμπιακής Γυμναστικής Κερύνειας «Πενταδάκτυλος» εκφράζει τα θερμά του συγχαρητήρια, την εκτίμηση και την ευγνωμοσύνη του στον Μάριο Γεωργίου, αθλητή της Επαρχιακής Επιτροπής Ολυμπιακής Γυμναστικής Κερύνειας «Πενταδάκτυλος», και στον προπονητή του, Παναγιώτη Πετρίδη, για τις διακρίσεις τους στους πρόσφατους Διεθνείς Αγώνες και ιδιαίτερα για την εντυπωσιακή τους επιτυχία στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Ο Μάριος Γεωργίου πήρε την έκτι θέση στο μονόζυγο στους τελικούς αγώνες οργάνων Ενόργανης Γυμναστικής. Και

τονίζει: «Αισθανόμαστε περήφανοι, γιατί με τις μεγάλες τους επιτυχίες τιμούν την πατρίδα τους και την κατεχόμενη γη μας, την Κερύνεια μας. Είναι παράδειγμα προς μίμηση για τους νεότερους. Τους ευχόμαστε ολόψυχα να πραγματοποιήσουν τις προσδοκίες τους για το καλό το δικό τους και της πατρίδας μας, έχοντας υπόψη πως εμείς θα είμαστε στο πλευρό τους βοηθώντας τους αγώνες τους». Γεώργιος Θεοφίλου, Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου και Ηλίας Δημητρίου, Γενικός Γραμματέας Διοικητικού Συμβουλίου της Επαρχιακής Επιτροπής Ολυμπιακής Γυμναστικής Κερύνειας «Πενταδάκτυλος».

ΚΕΝΤΡΑ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ ΠΙ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 22502019, ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ, 6-12 Ψαρών, 2408, Έγκωμη. **ΛΕΜΕΣΟΣ:** ΠΙ για ενήλικες, 25200194, MEDITERRANEAN HOSPITAL, Στυγός 9, 3117, Αγία Φύλα. & ΠΙ για παιδιά, 25202816, Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού, Νίκαιας 1, 4131 Κάτω Πολεμίδα. **ΛΑΡΝΑΚΑ:** ΠΙ για ενήλικες 24636343, ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ, Παύλου Βαλ-δασερίδη 10, 6018, Λάρνακα

& ΠΙ για παιδιά, 24206132, 24800438, Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας, Ηνωμένων Πολιτειών, 6301 Λάρνακα. **ΠΑΦΟΣ:** ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 26848113, ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, Βασιλέως Κωνσταντίνου 82, 8021, Πάφος. **ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ:** ΠΙ για ενήλικες & ΠΙ για παιδιά, 23849400, ΠΟΛΥΚΛΙΝΙΚΗ ΑΗΤΩ, Λεωφόρος Σωτήρας 8, 5286, Παραλίμνι.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Χριστοδούλου Κυπρούλλα, Καρ-πενπόσιου 25Α, κάθετος Λεωφ. Μακαρίου και Κένεντι, τηλ.: 22376960, 22378494. Κραμβής Σ. Κλεάνθης, Καλ-λιπόλεως 12 Γ- Δ, δίπλα από ταχυδρομείο Λυκαβηττού, τηλ.: 22761699, 22516577. Οικονομίδου - Κεφάλια Μάρλεν, Ιθάκης 84 Γ- Δ, έναντι Απολ-λώνειου Νοσοκομείου, Έγκωμη, τηλ.: 22352933, 99664343. Λαζάρου Λίζα, Λεωφ. Αγ. Γεωργίου 106, κοντά στα McDonald's, Λακατάμεια, τηλ.: 22381581, 22383120. Καγκελλάρη Χριστίνα, Καντά-ρας 152, κατ. Β, Στρόβολος, τηλ.: 22315795.

ΛΕΜΕΣΟΣ

Λεωνίδου - Γιασκουρή Αθηνούλα, Λεωφ. Κολωνάκιου 43, δίπλα από Υγειονομικό Κέντρο Λινόπετρας, Άγιος Αθανάσιος, τηλ.: 25370440, 25381521. Μάρκου Αγγέλα, Μίλωνος 27, κατ. 3, έναντι ναυτιλιακής εται-ρείας Intership, Ζακάκι, τηλ.: 25108898, 96893387.

Βότσης Άγγελος, Δωδεκανή-σου 19, κοντά στο Αθηναϊκό Γυμνάσιο, τηλ.: 25341123, 25365316. Ματθαίου Νίκος, Αγίας Ζώνης 62Δ, δρόμος Μέσα Γειτονιάς, έναντι γυναικολογικής κλιν-ικής Ανδρέα Ματθαίου, τηλ.: 25375522, 25721678.

ΛΑΡΝΑΚΑ

Χρίστου Μελίνα, Παλαιών Πατρών Γερμανού 6, πλησί-ον Δημοτικής Βιβλιοθήκης Αραδίππου, τηλ.: 24322447, 97808002. Ταμπουλλής Μιχάλης, Αγίου Λαζάρου 50-52, πλησίον εκκλησίας Αγίου Λαζάρου, τηλ.: 24628869, 24362890.

ΠΑΦΟΣ

Ευθυμίου Κλεονίκη, Ανθυπολο-χαγού Γεωργίου Σάββα 43, κατ. 2, Συντεχνιακό Φαρμακείο ΠΕΟ, δίπλα από την ταβέρνα 7 Άη Πώργηδες, Γεροσκήπου, τηλ.: 26934224.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Κιαγιάς Γιώργος, Σωτήρας 6Α, πλησίον κλινικής «Απτώ», τηλ.: 23827020, 23744353.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Τελούμε την Κυριακή, 8/9/2024, στον ιερό ναό Αγίου Προκοπίου, Μετόχιο Κύκκου, Λευκωσία, το 40ήμερο μνημόσυνο του πολυαγαπημένου μας πατέρα, παππού, αδελφού και θείου

ΑΝΔΡΕΑ Σ. ΑΓΓΕΛΙΔΗ

και καλούμε όσους τιμούν τη μνήμη του να παραστούν. Τα παιδιά, τα εγγόνια και οι λοιποί συγγενείς

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ

Ανεξάρτητο, πολυτελές διαμέρισμα στον τελευταίο, 3^ο όροφο, στο πιο κεντρικό σημείο στα Λατσία, με κοινόχρηστη πισίνα. Σχεδιασμένο από designer υψηλού επιπέδου.

130 τ.μ. εσωτερικός χώρος συν 32 τ.μ. στεγασμένη βεράντα, συν δύο αποθήκες στο ισόγειο, με δύο χώρους στάθμευσης.

Δύο υπνοδωμάτια en suite, το ένα με walk-through shower / γκαρνταρόμπα! Open plan, σαλοτραπεζαρία, κουζίνα, πλήρως εξοπλισμένη, υψηλής ποιότητας υλικά και αξεσουάρ, θερμοσυσσωρευτές και split units σε όλους τους χώρους.

Τηλ: 99 621 380 (08:00 - 17:00)

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Γνωστοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224, ότι συμφωνήθηκε να πωληθεί το μερίδιο ή συμφέρον στα ακίνητα που αναφέρονται πιο κάτω.

Δήλωση Μεταβίβασης: 1/Π/3806/2024

Πωλητής: Μιχαήλ Ανδρέα Μαρία, Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' 52, 7640 Λεύκαρη, Κόρνος, Λάρνακα.

Αγοραστής: Ανδρέου Άντρη, Οδυσσέα Ανδρούτσου 10, διαμ. 201, 2540 Παναγίας Ευαγγελιστριάς, Νότια Λευκωσία – Ιδάλιον, Ιδάλιον, Λευκωσία.

Ακίνητα: 1) Αρ. Εγγραφής: 0/3068, Φύλλο/Σχέδ./Τμήμα/Τεμ./Κλίμ.: 31/57W1/3/968/4, Είδος Ακινήτου: Χωράφι, Υποϊδιοκτησίες: Τόπος και Διάτρηση/Λάκκος, Εμβαδόν: 1.863 τ.μ., Γεωγραφική Περιοχή: Λευκωσία, Νότια Λευκωσία – Ιδάλιον, Ιδάλιον, Παναγίας Ευαγγελιστριάς, Τοποθεσία: «ΑΓΡΙΔΙ», Μεταβ. Μερίδιο στο Ακίν.: 1/2, Ποσό Πώλησης: €6.000,00. **2)** Αρ. Εγγραφής: 4/486, Φύλλο/Σχέδ./Τμήμα/Τεμ./Κλίμ.: 31/57E1/4/582/4, Είδος Ακινήτου: Χωράφι, Υποϊδιοκτησίες: Ελιές (2), Εμβαδόν: 13.666 τ.μ., Γεωγραφική Περιοχή: Λευκωσία, Νότια Λευκωσία – Ιδάλιον, Ιδάλιον, Παναγίας Ευαγγελιστριάς, Τοποθεσία: «ΒΙΚΛΕΣ», Μεταβ. Μερίδιο στο Ακίν.: 1/2, Ποσό Πώλησης: €16.000,00. **3)** Αρ. Εγγραφής: 0/4715, Φύλλο/Σχέδ./Τμήμα/Τεμ./Κλίμ.: 31/34/0/127/5, Είδος Ακινήτου: Χωράφι, Υποϊδιοκτησίες: Λάκκος, Εμβαδόν: 13.713 τ.μ., Γεωγραφική Περιοχή: Λευκωσία, Άγιος Σωζόμενος, Τοποθεσία: «ΔΙΠΛΟΠΟΤΑΜΟΣ», Μεταβ. Μερίδιο στο Ακίν.: 1/2, Ποσό Πώλησης: €19.000,00. **4)** Αρ. Εγγραφής: 0/4439, Φύλλο/Σχέδ./Τμήμα/Τεμ./Κλίμ.: 31/34/0/134/5, Είδος Ακινήτου: Χωράφι, Εμβαδόν: 9.811 τ.μ., Γεωγραφική Περιοχή: Λευκωσία, Άγιος Σωζόμενος, Τοποθεσία: «ΔΡΑΚΟΝΤΙΑ», Μεταβ. Μερίδιο στο Ακίν.: 1/2, Ποσό Πώλησης: €6.300,00. **5)** Αρ. Εγγραφής: 0/4565, Φύλλο/Σχέδ./Τμήμα/Τεμ./Κλίμ.: 31/41/0/66/5, Είδος Ακινήτου: Χωράφι, Υποϊδιοκτησίες: Ευκάλυπτοι (1), Εμβαδόν: 1004 τ.μ., Γεωγραφική Περιοχή: Λευκωσία, Άγιος Σωζόμενος, Τοποθεσία: «ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ», Μεταβ. Μερίδιο στο Ακίν.: 1/2, Ποσό Πώλησης: €1.500,00.

Σημείωση: Τα ακίνητα ενδέχεται να υπόκεινται σε Φ.Π.Α., ο οποίος δεν συμπεριλαμβάνεται στο ποσό πώλησης.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΚΑΥΚΑΡΙΔΗΣ

CONFERENCE TO 2024, CONFERENCE ΚΑΙ TO 2025;

ΑΠΟΕΛ, Ομόνοια και Πάφος ενώπιον του νέου σχήματος της διοργάνωσης.
Με προοπτική να βρεθούν και στη φάση των νοκ-άουτ

Εχουμε πλέον μπροστά μας το νέο σύστημα διεξαγωγής των τριών ευρωπαϊκών διοργανώσεων. Διαφορετικό, πιο πολύπλοκο, με περισσότερους αγώνες (η τάση των ΟΥΕΦΑ και ΦΙΦΑ να φορτώνουν καλά κρατεί). Ξεχάστε την κλασική διαδικασία των ομίλων. Πάμε με τελική φάση (League Phase) και συνολική βαθμολογία. Αν θα είναι πιο ενδιαφέρουσα διαδικασία, θα φανεί. Φαντάζει, πάντως, τέτοια... Τρεις ομάδες μας, ο ΑΠΟΕΛ, η Ομόνοια και η Πάφος FC, θα είναι στο Conference League (COL) και θα πάρουν πρώτες τη γεύση. Οι διοργανώσεις θα «τρέξουν» παράλληλα, αλλά δεν θα έχουν οποιαδήποτε διασύνδεση στην πορεία. Θυμίζουμε ότι, μέχρι πέρσι, οι τρίτες ομάδες από τους ομίλους του Champions League περνούσαν στο Ευropa, ενώ οι τρίτες των ομίλων του Ευropa έπαιζαν ενδιάμεσα πλέι-οφ με τις δεύτερες των ομίλων του Κόνφερενς.

Σύστημα

Διαδικαστικά, λοιπόν, οι τρεις ομάδες μας θα δώσουν από 6 αγώνες. Τρεις εντός και τρεις εκτός. Οι αντίπαλοι και οι έδρες καθορίστηκαν ανάλογα με τα 6 γκρουπ δυναμικότητας και κάθε ομάδα μας «τράβηξε» μία ομάδα από κάθε γκρουπ. Πώς θα καθοριστεί η συνέχεια; Θα υπάρχει ενιαία βαθμολογία και μετά τις έξι αγωνιστικές. Οπότε, πρακτικά σε κάθε αγωνιστική θα γίνονται υπολογισμοί. Οι 8 πρώτοι της βαθμολογίας προκρίνονται απευθείας στους «16». Οι ομάδες των θέσεων 9-24 προκρίνονται στα play-offs για την πρόκριση στους «16». Οι ομάδες των θέσεων 25-36 αποκλείονται από την Ευρώπη. Το League Phase και οι έξι αγωνιστικές του θα διεξαχθούν από τις 3 Οκτωβρίου 2024 (1η αγωνιστική) μέχρι και τις 19 Δεκεμβρίου 2024 (6η και τελευταία αγωνιστική). Τα play-offs για την πρόκριση στους «16» έχουν οριστεί για τις 13 και 20 Φεβρουαρίου.

Προοπτική

Έχουμε ήδη βέβαια τις κληρώσεις ενώπιόν μας. Όπως έχουμε και ένα καλό δείγμα των ομάδων μας. Έξι ματς από τον ΑΠΟΕΛ, επτά (το ένα στο πρωτάθλημα) από την Ομόνοια και οκτώ από την Πάφο. Θα πρέπει να σημειώσω, όμως, ότι όλα είναι σχετικά αναφορικά με την προοπτική. Τι είναι, ας πούμε, καλύτερο; Να έχεις τη μεγάλη ομάδα εντός ή εκτός, όπως συμβαίνει

με τη Φιορεντίνα (ο ΑΠΟΕΛ την έχει στη Λευκωσία και η Πάφος στη Φλωρεντία). Έλα, ντε... Εξαργυρώνεται σε τι φεγγάρι θα βρεις τον αντίπαλο. Σε τι κατάσταση είναι φέτος, τι τραυματισμούς έχει, με ποιον έπαιξε στο προηγούμενο ματς πρωταθλήματος, αν έχει στόχους προς το τέλος της διοργάνωσης. Το πιο σημαντικό είναι οι ομάδες μας να είναι στο καλύτερο επίπεδο και να διαχειριστούν σωστά το σε διπλό ταμπλό πρωτάθλημα στην Ευρώπη. Ο ΑΠΟΕΛ έχει μία εξαιρετική κλήρωση και μπορεί κάλλιστα να μαζέψει διψήφιο αριθμό βαθμών. Θεωρώ ότι μπορεί να το κάνει ακόμη και με τη μέτρια, μέχρι σήμερα, εικόνα του. Αλλά είμαι βέβαιος πως θα βελτιωθεί, όχι μόνο επειδή θα μπει πιο βαθιά στη χρονιά, αλλά γιατί έχει ποιοτικά αποθέματα. Τα οποία ο Γκαγιέγο δεν διέκρινε ή δεν επέλεξε να αξιοποιήσει. Διψήφιος αριθμός σημαίνει δεδομένη Ευρώπη το 2025, αλλά περίοπτη θέση ανάμεσα στις ομάδες από τη θέση

εννέα και κάτω. Για την Ομόνοια η κλήρωση είναι ζυγαριά... Δεν έχει μεγάλο όνομα ν' αντιμετωπίσει, δεν θα φοβηθεί τις Λέγκια, Ραπίνι, Χαρτς, με την εικόνα που παρουσίασε μέχρι σήμερα. Η οποία εξεπληξε ευχάριστα. Άλλο προφίλ ομάδας. Ο Νταμπράουσκας έβαλε νέα πράγματα στο παιχνίδι, οι μετεγγραφές πέτυχαν εις το έπακρον. Μπορεί να κάνει δύο νίκες (με Ισλανδούς και Βόσνιους) να μπει στους 24. Πάνω-κάτω ισχύει το ίδιο και για την Πάφο. Που έχει ένα πολύ υψηλό ταβάνι, απόδειξη ο επαναληπτικός με την Κλουζ. Το θέμα είναι να το πιάνει πιο συχνά ή να μην έχει αυτήν την τάση του ασανσέρ. Κερδίζει Τσέλιε και Πετροκούμπι, άρα, ανοικτός δρόμος για τους 24. Γενικά, βλέποντας κληρώσεις, επίπεδο και δεδομένα, υπολογίζω πως εφτά βαθμοί από έξι ματς σε στέλνουν στα μπαράζ. Άρα μπορούν και οι τρεις. Με τον ΑΠΟΕΛ να είναι σε καλύτερη θέση.

Οι αντίπαλοι

ΑΠΟΕΛ: Φιορεντίνα (εντός), Μόλντε (εκτός), Ασάνα (εντός), Σάμροκ Ρόμπερς (εκτός), Μπόρατς (εντός), Νόα (εκτός).

Ομόνοια: Γάνδη (εκτός), Λέγκια Βαρσοβίας (εντός), Ραπίνι Βιέννης (εντός), Χαρτς (εκτός), Μπόρατς (εκτός), Βίκινγκουρ (εντός).

Πάφος: Φιορεντίνα (εκτός), Χάινενχαϊμ (εντός), Ασάνα (εντός), Λουγκάνο (εκτός), Πετροκούμπι (εκτός), Τσέλιε (εντός).

Καλό χρήμα

Δεν είναι διόλου άσχημα τα χρήματα που έχουν ήδη εξασφαλίσει οι ομάδες. Με τις έξι «μετοχές» που προσφέρει η ΟΥΕΦΑ, αναλόγως θέσης και γκρουπ δυναμικότητας, ο ΑΠΟΕΛ έχει ήδη στο ταμείο του 5.295.000 ευρώ, η Ομόνοια 5.125.000 ευρώ και η Πάφος με τη χαμηλότερη βαθμολογία 3.425.000 ευρώ. Κάθε νίκη στη διοργάνωση αποφέρει 400 χιλιάδες και η ισοπαλία 133 χιλιάδες. Ο ΑΠΟΕΛ,

βάσει κλήρωσης, μπορεί να κάνει πολύ καλή σούμα. Βάλτε βέβαια και μπόλικά χρήματα από εισπράξεις εισιτηρίων στα τρία εντός έδρας ματς (ειδικά για τους 2 της Λευκωσίας που μπορούν άνετα να κάνουν τρία ματς με 15 και πλέον χιλιάδες).

Champions και Europa

Η διαδικασία στο Champions και στο Europa League είναι η ίδια με το Conference, πάλι με 36 ομάδες. Μόνο που εδώ κάθε ομάδα θα δώσει 8 αγώνες (υπήρχαν 4 γκρουπ δυναμικότητας). Η πρεμιέρα του CL θα είναι στις 17 Σεπτεμβρίου. Οι αγώνες θα γίνονται Τρίτη και Τετάρτη, αν και την πρώτη αγωνιστική θα υπάρχουν παιχνίδια και την Πέμπτη και την τελευταία αγωνιστική θα γίνουν όλοι οι αγώνες Τετάρτη για λόγους ισονομίας. Το EL θα αρχίσει στις 25 και 26 Σεπτεμβρίου (Τετάρτη, Πέμπτη), αλλά μετά θα διεξάγεται μόνο Πέμπτη, στις ίδιες ημερομηνίες (εκτός της πρεμιέρας) με το Conference.